

Konsultacje społeczne w sprawie przyszłości i form funkcjonowania terenu Osiedla Jazdów

RAPORT Z WARSZTATÓW I PREZENTACJA KONCEPCJI
WYPRACOWANEJ PRZEZ UCZESTNIKÓW

Organizatorem konsultacji jest m.st. Warszawa

Konsultacje społeczne w sprawie przyszłości i form funkcjonowania terenu Osiedla Jazdów

RAPORT Z WARSZTATÓW I PREZENTACJA KONCEPCJI
WYPRACOWANEJ PRZEZ UCZESTNIKÓW

Organizatorem konsultacji jest m.st. Warszawa

Warszawa, październik 2014

Opracowanie:

ALICJA LATKO

IWONA POGODA

ZUZANNA ROKITA

MARTA SIENKIEWICZ

ANNA WILCZYŃSKA

EWA ZIELIŃSKA

Opracowanie graficzne:

MIASTODWA

WSTĘP	6
Zakres konsultacji	8
JAK POWSTAŁA KONCEPCJA?	9
Harmonogram	10
Metodologia warsztatów	11
Dobór uczestników	12
Etapy i cele pracy warsztatowej	16
KONTEKST	23
Historia terenu	24
Stan obecny	32
Uwarunkowania prawne	36
WYNIKI I ETAPU WARSZTATÓW	39
Gospodarze	40
Sąsiedzi	58
Odbiorcy działań	68
Mieszkańcy niezwiązani	86
Eksperti	106
Wizjonerzy	118
WYNIKI II ETAPU WARSZTATÓW	139
KONCEPCJA CZĘŚĆ I	155
KONCEPCJA CZĘŚĆ II	167
PODZIĘKOWANIA	180

Wstęp

11 lipca 2013 roku Rada m.st. Warszawy podjęła uchwałę, w myśl której konsultacje społeczne mogą odbywać się na wniosek mieszkańców Warszawy podpisany przez co najmniej 1 000 osób. Już we wrześniu tego samego roku Stowarzyszenie Mieszkańców Domków Fińskich Jazdów wykorzystało tę możliwość, składając wniosek o przeprowadzenie konsultacji sprawie terenu Osiedla Jazdów, podpisany przez ponad 2 000 osób. Po sprawdzeniu poprawności podpisów okazało się, że spełnia on wymogi formalne – blisko 1 800 podpisów na 1 000 wymaganych zostało poprawnie złożonych przez mieszkańców Warszawy posiadających czynne prawo wyborcze do Rady m.st. Warszawy.

Władze m.st. Warszawy przychyliły się do złożonego wniosku i przystąpiły do realizacji procesu konsultacji społecznych, których celem było wypracowanie społecznej koncepcji zagospodarowania terenu Osiedla Jazdów. Prezentowany tu raport jest podsumowaniem dwóch cykli pracy warsztatowej, trwających od czerwca do końca września 2014 roku.

Osiedle Jazdów

fot. Cyrkiel-network (cc) źródło: wikipedia.org

Osiedle Jazdów zimą

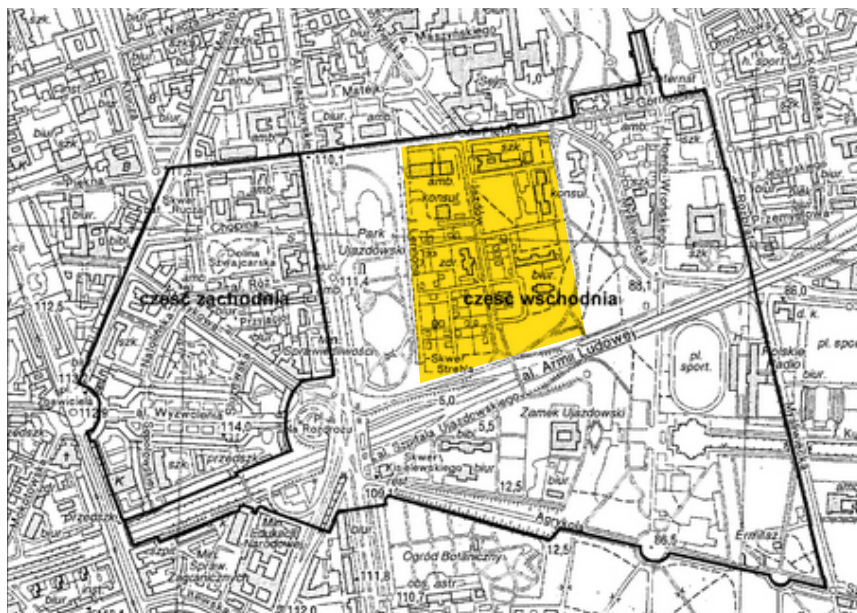
fot. Radek Kotakowski – Cyrkiel-network (cc) źródło: wikipedia.org

Zakres konsultacji

Pod terminem „Osiedle Jazdów” kryje się obszar pomiędzy Trasą Łazienkowską a ulicami Górnośląską i Piękną, od zachodu ograniczony parkiem Ujazdowskim, od wschodu zaś Skarpą Warszawską. Poza charakterystycznymi domkami fińskimi na terenie Osiedla znajdują się trzy murowane budynki przedwojenne wpisane do rejestru zabytków, szkoła podstawowa oraz ambasady Francji i Niemiec.

Efektem konsultacji jest koncepcja zawierająca określenie funkcji terenu i jego zagospodarowania, która będzie mogła stać się podstawą do wprowadzenia zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m.st. Warszawy i/lub określi aspekty, które powinny zostać ujęte w obecnie procedowanym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenu Jazdowa Wschodniego.

Jak powstała koncepcja?

Zakres, będącego w opracowaniu, projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Jazdowa. Na żółto zaznaczono teren omawiany w raporcie.

Harmonogram

Prezentowana tu „Koncepcja dla Osiedla Jazdów” to przede wszystkim wynik pracy warsztatowej 80 osób, z których każda poświęciła od 3 do 30 godzin (nie licząc zaangażowania poza spotkaniami), aby dzielić się wiedzą na temat Osiedla, a następnie wspólnie z grupą wypracować główne kierunki zagospodarowania terenu. Tego etapu konsultacji dotyczy raport. Warsztaty były jednak tylko jednym z modułów konsultacji dotyczących przyszłości i form zagospodarowania terenu Osiedla Jazdów, których pełny harmonogram przedstawiono poniżej:

2014		
LUTY	08	spacer z przewodnikiem po terenie Osiedla
LUTY	08	konferencja „Historia, wizja, stan obecny”, na której zabrali głos eksperci prezentujący różne aspekty Osiedla – od zieleni, poprzez architekturę, kontekst ogólnomiejski, po historię społeczną miejsca
CZERWIEC	01	składanie uwag i pomysłów dotyczących Osiedla poprzez platformę www.konsultacje.um.warszawa.pl , za pomocą poczty elektronicznej konsultacje@um.warszawa.pl lub pisemnie na adres Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m.st. Warszawy
CZERWIEC	05	pierwszy etap warsztatów konsultacyjnych, w których udział wzięło sześć różnych grup interesariuszy
LIPIEC	15	
WRZESIEŃ	08	ostatnia faza konsultacji, pięć spotkań warsztatowych grupy wspólnej złożonej z przedstawicieli wcześniej pracujących grup interesariuszy
WRZESIEŃ	30	

Metodologia warsztatów

Organizatorzy, czyli Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m.st. Warszawy, we współpracy z inicjatorami konsultacji wypracowali wstępną formułę warsztatów opartą na dobrym przykładzie planowania partycypacyjnego dla terenów przemysłowych w Węglowej w Białymstoku: www.weglowa.org.

W przypadku Osiedla Jazdów postanowiono, aby tak jak w przypadku Węglowej, podzielić warsztaty konsultacyjne na dwie tury: pierwszą, gdzie równolegle pracować będzie kilka „jednorodnych” grup interesariuszy, i drugą, gdzie do wspólnej pracy zaproszeni zostaną wybrani przez uczestników reprezentanci każdej z grup. Razem, w oparciu o dyskusje nad sześcioma powstałymi wcześniej koncepcjami, wypracowali oni ostateczną koncepcję zagospodarowania terenu.

Praca w pierwszej turze polegała na uczestnictwie w trzech spotkaniach po ok. 3 godziny każde. Druga tura zakładała pracę na 5 spotkaniach. Każde spotkanie było moderowane. Po zakończeniu każdego spotkania moderatorki przygotowywały szczegółowe podsumowanie przesyłane uczestnikom do akceptacji. Po zatwierdzeniu przez uczestników podsumowania publikowane były na stronie konsultacji społecznych www.konsultacje.um.warszawa.pl/content/grupy-robocze.

Warsztaty odbywały się w domku fińskim przy ul. Jazdów10/6 oraz w Szkole Podstawowej nr 12 przy ul. Górnośląskiej 45.

domek fiński przy ul. Jazdów10/6
fot. Ewa Zielińska

GRUPY JEDNORODNE

Pierwszy etap warsztatów konsultacyjnych polegał na jednoczesnej pracy sześciu grup interesariuszy reprezentujących odmienne doświadczenia lub wizje użytkowania terenu Osiedla Jazdów, w tym posiadających specjalistyczną wiedzę ekspertów.

Do udziału w grupach I, II i V uczestników zaproszono poprzez dobór celowy, kierując się potrzebą uwzględnienia perspektywy zarówno statych i tymczasowych użytkowników terenu, jak i ekspertów zwracających uwagę na historyczny, krajobrazowy, kulturowy i administracyjny kontekst Osiedla. Wśród zaproszonych osób znaleźli się również przedstawiciele działającego na terenie Osiedla Przedszkola „Raj na Skarpie”, Szkoły Podstawowej nr 12 oraz Fundacji Pomocy Polakom na Wschodzie, jednak ostatecznie nie wzięli udziału w spotkaniach. Szczegółowy opis grup znajduje się na stronie 14.

Natomiast do udziału w pracach pozostałych grup zaproszono osoby, które do 1 czerwca 2014 przesyłały zgłoszenie internetowe dostępne na stronie www.konsultacje.um.warszawa.pl. Wszystkie osoby (88), które nadesłały swoje zgłoszenia, zostały zakwalifikowane do udziału w warsztatach. Mimo iż przyjęto zasadę, aby grupa liczyła nie więcej niż 15-20 osób, słusznie założono, że nie wszyscy będą mogli aktywnie uczestniczyć w każdym z trzech spotkań warsztatowych. Pomimo nieobecności, tacy „bierni” uczestnicy brali udział w korespondencji mailowej i mogli wносить swoje uwagi do podsumowań spotkań. Następnie podsumowania przedstawiane były grupom na kolejnym spotkaniu i wspólnie omawiane.

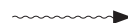
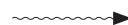
Przyjęto, że niezależnie od postępowania rekrutacyjnego, uczestnicy warsztatów mogą zaproponować osoby, którzy wspomogą prace grupy. W ten sposób powiększyły się grupy: sąsiadów, wizjonerów, ekspertów, gospodarzy oraz odbiorców działań. Łącznie w pierwszej turze warsztatów aktywny udział (uczestnictwo w spotkaniach) wzięło 76 osób.

GRUPA WSPÓLNA

Do udziału w grupie wspólnej drogą głosowania tajnego wybrano 27 osób – od czterech do pięciu osób z każdej grupy. Każdy z uczestników dysponował czterema głosami, które mógł oddać na dowolnego członka własnej grupy, w tym na siebie. W wypadku, gdy na czwartym miejscu (pod względem otrzymanej liczby głosów) znajdowały się dwie osoby, a kolejne głosowanie nie przyniosło rozstrzygnięcia, do udziału w grupie wspólnej kwalifikowano obie. Ostatecznie w spotkaniach grupy wspólnej wzięli udział reprezentanci instytucji, organizacji, dyscyplin i mieszkańców wymienionych niżej.

GRUPY JEDNORODNE

I	obecni gospodarze terenu Osiedla Jazdów (mieszkańcy Osiedla oraz organizacje pozarządowe i grupy nieformalne prowadzące tam swoje działania w 2013 roku w ramach inicjatywy Otwarty Jazdów)
GOSPODARZE	
II	sąsiedzi terenu Osiedla Jazdów (instytucje, których siedziba mieści się w sąsiedztwie lub w obrębie terenu Osiedla Jazdów, tj.: Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszeńskiego, Główna Biblioteka Lekarska – Dział Zbiorów Specjalnych, Ambasada Francji, oraz te, które prowadzą działania albo będą prowadzić działania w sąsiedztwie terenu Osiedla Jazdów – Muzeum Historii Polski)
SĄSIEDZI	
III	mieszkańcy Warszawy, którzy uczestniczyli w przedsięwzięciach odbywających się na terenie Osiedla Jazdów
ODBIORCY DZIAŁAŃ	
IV	mieszkańcy Warszawy, którzy mimo, iż nie są bezpośredni zaangażowani w sprawy terenu Osiedla Jazdów, wyrazili chęć aktywnego udziału w procesie konsultacji
MIESZKAŃCY NIEZWIĄZANI	
V	eksperti (architekt, urbanista, warsawianin, architekt krajobrazu, urzędnicy, administratorzy Osiedla – ZGN Śródmieście, reprezentanci Komisji Dialogu Społecznego (KDS) ds. ochrony środowiska przyrodniczego, przedstawiciel KDS ds. architektury i planowania przestrzennego)
EKSPERCI	
VI	osoby, których wyobrażenie o przyszłości tego terenu opisane w ankiecie rekrutacyjnej wyróżniało się kreatywnością i zawierało niestandardowe pomysły
WIZJONERZY	

Podczas niektórych spotkań do grupy dołączały osoby zaproszone przez uczestników warsztatów. Łącznie w pracach grupy wspólnej udział wzięło zatem 30 osób.

GRUPY JEDNORODNE

Proces pracy warsztatowej wyglądał podobnie w każdej z grup, jednak ze względu na specyficzną wiedzę uczestników, w niektórych grupach więcej lub mniej czasu poświęcano na niektóre z opracowywanych zagadnień.

Tak wypracowane koncepcje sześciu zespołów stały się punktem wyjścia do prac nad stworzeniem wspólnej koncepcji zagospodarowania terenu, której efektem może być zmiana lub zachowanie dotychczasowych zapisów „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m.st. Warszawy” (dalej jako SUiKZP) i / lub wkład do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu Jazdowa Wschodniego.

Podsumowania spotkań każdej grupy dostępne są na stronie:

www.konsultacje.um.warszawa.pl/content/grupy-robocze

Warsztaty odbywały się na terenie Osiedla Jazdów, w „domku fińskim”, znajdującym się przy ul. Jazdów 10/6.

GRUPA WSPÓLNA

Biorąc pod uwagę znaczną jedynomyślność sześciu grup, jeśli chodzi o charakter zagospodarowania i funkcje terenu, głównym celem grupy wspólnej było wypracowanie jednorodnej wizji, która nie będzie multiplikować rozwiązań, ale określi ich główny charakter, a następnie przygotowanie listy postulatów, które będą mogły stać się wkładem do dokumentów planistycznych. Do scenariuszy pracy grupy wspólnej dołączona została analiza uwag zgłoszonych przez mieszkańców Warszawy na platformie konsultacji społecznych znajdującej się pod adresem www.konsultacje.um.warszawa.pl oraz za pomocą poczty elektronicznej konsultacje@um.warszawa.pl. W trakcie pierwszego warsztatu okazało się, że rozwinięcia wymaga temat lokalizacji budynku Muzeum Historii Polski nad Trasą Łazienkowską i częściowo na terenie Osiedla Jazdów – dlatego uczestnicy zdecydowali, że część kolejnego spotkania powinna zostać poświęcona prezentacji szczegółowych założeń inwestycji i jej wpływu na teren Osiedla. Taką prezentację zgodził się przeprowadzić przedstawiciel MHP.

Szczegółowe podsumowania wszystkich spotkań dostępne są na stronie:

www.konsultacje.um.warszawa.pl/content/grupa-wspolna

Warsztaty odbywały się na terenie Osiedla Jazdów, w „domku fińskim”, znajdującym się przy ul. Jazdów 10/6 oraz w Szkole Podstawowej nr 12 przy ulicy ul. Górnośląskiej 45.

ETAPY PRACY GRUP JEDNORODNYCH

- 1 UJEDNOLICENIE WIEDZY UCZESTNIKÓW NA TEMAT OSIEDLA JAZDÓW, ZWIĄZANEJ Z ASPEKTAMI PLANISTYCZNYMI, PRZYRODNICZYMI, KONKTEM KULTUROWYM, ADMINISTRACJĄ I ZABUDOWĄ TERENU
- 2 IDENTYFIKACJĘ SŁABYCH I MOCNYCH STRON TERENU W ODNIESIENIU DO STWIERDZENIA, ŻE JEST TO „MIEJSCE WAŻNE / ISTOTNE DLA CAŁEJ WARSZAWY”
- 3 OKREŚLENIE DOMINUJĄCEGO CHARAKTERU TERENU ORAZ GRUPOWANIE SŁABYCH I MOCNYCH STRON W OBSZARY TEMATYCZNE DO DAJSZEJ DISKUSJI
- 4 SPACER UZUPEŁNIAJĄCY DIAGNOZĘ TERENU (W DWÓCH GRUPACH W OPARCIU O ZMODYFIKOWANĄ „METODĘ SZEŚCIU KAPELUSZY DE BONO”, W POZOSTAŁYCH W ODPOWIEDZI NA PYTANIA DOTYCZĄCE ASPEKTÓW KOMUNIKACYJNYCH I FUNKCJONALNYCH TEGO MIEJSKA), W JEDNEJ Z GRUP SPACER NIE ODBYŁ SIĘ ZE WZGLĘDU NA NIEKORZYSTNE WARUNKI POGODOWE)
- 5 W OPARCIU O DIAGNOZĘ TERENU WYPRACOWANIE GŁÓWNYCH I SZCZEGÓŁOWYCH FUNKCJI TERENU, OKREŚLENIE JEGO UŻYTKOWNIKÓW I ODBIORCÓW ORAZ STWORZENIE WSTĘPNYCH ZASAD I FORM UŻYTKOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA TERENU
- 6 O ILE TO MOŻLIWE, STWORZENIE WSTĘPNEJ KONCEPCJI WIZUALNEJ POLEGAJĄCEJ NA ROZMIESZCZENIU GŁÓWNYCH FUNKCJI NA MAPIE TERENU (KONCEPCJE POWSTAŁY W CZTERECH GRUPACH)
- 7 WYBÓR REPREZENTANTÓW GRUP NA SPOTKANIA GRUPY WSPÓLNEJ
- 8 EWALUACJA PIERWSZEJ TURYS WARSZTATÓW

ETAPY PRACY GRUPY WSPÓLNEJ

- 1 PREZENTACJA BŁÓKÓW TEMATYCZNYCH I ZAKRESU USTALEŃ, KTÓRYMI POWINNI ZAJĄĆ SIĘ UCZESTNICY GRUPY WSPÓLNEJ; PREZENTACJA WYNIKÓW PIERWSZEGO ETAPU WARSZTATÓW PRZEZ PRZEDSTAWICIELI GRUP, DISKUSJA
- 2 PREZENTACJA ZAŁOŻEŃ DOTYCZĄCYCH BUDOWY MUZEUM HISTORII POLSKI NAD TRASĄ ŁAZIENKOWSKĄ; WYBÓR TRYBU PRACY: A) Z UWZGLĘDNIENIEM DOMINUJĄCEGO CHARAKTERU MHP I PRÓBĄ FUNKCJONALNEGO POWIĄZANIA KONCEPCJI DLA JAZDOWA Z INWESTYCJĄ, B) OPRACOWANIE KONCEPCJI W ODERWANIU OD INWESTYCJI, C) WSTRZYMANIE KONSULTACJI DO CZASU POTWIERDZENIA LUB ODWOŁANIA PLANÓW ZWIĄZANYCH Z INWESTYCJĄ; WYBÓR I UZUPEŁNIENIE TEMATÓW DAJSZYCH PRAC
- 3 PRACA WSPÓLNA I W GRUPACH NAD TEMATAMI:
 - GŁÓWNA WIZJA TERENU
 - FUNKCJE TERENU
 - SZLAKI KOMUNIKACYJNE
 - INFRASTRUKTURA
 - ZABUDOWA
- 4 PRACA W GRUPACH NAD TEMATAMI:
 - ZIELEŃ I FAUNA
 - REGULAMINY I ZARZĄDZANIE TERENEM
 - PROMOCJA OSIEDLA JAZDÓW – KONSTRUOWANIE IDEI I MISJI
 - NA KONIEC SPOTKANIA DISKUSJA Z UDZIAŁEM TRZECH PRZEDSTAWICIELEK CENTRUM KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ
- 5 OPRACOWANIE I REDAKCJA OSTATECZNEJ LISTY POSTULATÓW

HARMONOGRAM SPOTKAŃ GRUP JEDNORODNYCH

WARSZTAT	1	2	3
I GOSPODARZE	7.06.2014 SOBOTA 15:00 – 18:00	14.06.2014 SOBOTA 15:00 – 18:00	30.06.2014 PONIEDZIAŁEK 18:00 – 21:00
II SĄSIEDZI	24.06.2014 WTOREK 15:00 – 18:00	2.07.2014 ŚRODA 15:00 – 18:00	7.07.2014 PONIEDZIAŁEK 15:00 – 18:00
III ODBIORCY DZIAŁAŃ	16.06.2014 PONIEDZIAŁEK 18:00 – 21:00	25.06.2014 ŚRODA 17:00 – 20:00	8.07.2014 WTOREK 17:30 – 20:30
IV MIESZKAŃCY NIEZWIĄZANI	26.06.2014 CZWARTEK 17:30 – 20:30	3.06.2014 CZWARTEK 17:45 – 20:45	15.07.2014 WTOREK 18:00 – 21:00
V EKSPERCI	5.06.2014 CZWARTEK 14:00 – 17:00	12.06.2014 CZWARTEK 13:00 – 16:00	27.06.2014 PIĄTEK 13:00 – 16:00
VI WIZJONERZY	17.06.2014 WTOREK 18:00 – 21:00	24.06.2014 WTOREK 18:30 – 21:30	10.07.2014 CZWARTEK 18:00 – 21:00

Jak powstała koncepcja?

HARMONOGRAM SPOTKAŃ GRUPY WSPÓLNEJ

WARSZTAT			
1	8.09.2014	PONIEDZIAŁEK	17:30 – 20:30
2	9.09.2014	WTOREK	17:30 – 20:30
3	18.09.2014	CZWARTEK	17:00 – 20:00
4	23.09.2014	WTOREK	17:00 – 20:00
5	30.09.2014	WTOREK	17:00 – 20:00

Jak powstała koncepcja?

grupa „Odbiorców działań”, spotkanie pierwsze, 16.06.2014 r.

fot. Martyna Leciak

trzecie spotkanie grupy wspólnej, 18.09.2014 r.

fot. Martyna Leciak

Kontekst

Historia terenu¹

Tekst: Daniel Kunecki

Na podstawie informacji dostępnej na stronie www.domkifinskie.etnograficzna.pl.

Historia Jazdowa jest starsza niż historia Warszawy. Na tym odcinku, biegnąca wzdłuż doliny środkowej Wisły Skarpa Warszawska jest najwyższa. Już w XII wieku wznosił się na tym terenie gród, który strzegł pobliskiego brodu. Jednak ze względu na najazdy i zniszczenia przeniesiono siedzibę książąt mazowieckich nieco dalej na północ i wybudowano nowy gród książęcy w miejscu, gdzie dziś stoi Zamek Królewski. Ujazdów pozostał jednak własnością książąt mazowieckich, a po wygaśnięciu ich linii, w 1526 roku przeszedł na własność królów polskich.

Mieszkali tu kolejno: królowa Bona, która otrzymała Mazowsze w posagu po śmierci Zygmunta Starego, Anna Jagiellonka, a po przeniesieniu stolicy do Warszawy, w czasie przebudowy Zamku Królewskiego także Zygmunt III Waza. W czasie Potopu Szwedzkiego na Ujazzdowie rezydował król szwedzki Karol Gustaw, który urzeczony Zamkiem kazał wybudować jego kopię pod Sztokholmem, wcześniej grabiąc i niszcząc pierwowzór. W drugiej połowie XVII wieku Zamek Ujazzdowski przeszedł na własność rodziny Lubomirskich, jednak był dzierżawiony przez królów z dynastii saskiej. Wszyscy kolejni właściciele, zgodnie z panującą modą i obowiązującymi stylami architektonicznymi, dokonywali zmian w wyglądzie Zamku i jego otoczenia. Za czasów Augusta II przekopano Kanał Piaseczyński, będący drugim co do wielkości po Wersalu barokowym założeniem wodnym, rozplanowanym na osi głównej rezydencji. Z kolei Stanisław August Poniatowski zmienił układ przestrzenny otoczenia Zamku, tworząc założenie urbanistyczne zwane Osią Stanisławowską. Z czasem przeniósł jednak swoją rezydencję do pobliskiego Pałacu na Wodzie i w 1784 roku przeznaczył Ujazzdów wraz z Zamkiem na cele wojskowe. Powstały wtedy koszary Gwardii Pieszej Litewskiej. Planowano także utworzenie Pola Marsowego na północ od Zamku, aż do dzisiejszej ul. Pięknej (obecny teren osiedla domków fińskich), jednak do realizacji tych planów nie doszło.

1) Informacje historyczne skonsultowane ze Stowarzyszeniem Twórców Muzeum Zamku i Szpitala Wojskowego na Ujazzdowie. Jako uzupełnienie wiedzy polecamy książkę: „Jazdów”, red. E. Rużyłty, Wojskowy Instytut Medyczny, Warszawa 2008.

Od 1809 roku na terenie Zamku Ujazzdowskiego mieścił się szpital wojskowy, na potrzeby którego wybudowano zespół pawilonów, rozciągający się aż do dzisiejszej ulicy Pięknej. Szpital działał do 1944 roku, jednak część pawilonów przetrwała do dziś. Kilka z nich znajduje się na terenie osiedla domków fińskich. Główną drogą, prowadzącą przez teren Szpitala Ujazzdowskiego była obecna ulica Jazdów – główna oś Osiedla.

W okresie międzywojennym, od 1922 roku, na terenie Jazdowa utworzona została Wojskowa Szkoła Sanitarna, funkcjonująca również jako Oficerska Szkoła Sanitarna, oraz Centrum Wyszczolenia Sanitarnego. Był to pierwszy akademicki ośrodek wojskowej służby zdrowia w odrodzonej Polsce.

Podczas II wojny światowej w Szpitalu Ujazzdowskim do zdrowia powracali żołnierze biorący udział w obronie Warszawy we wrześniu 1939 roku, żołnierze konspiracji, cywile, jeńcy radzieccy, żołnierze Ostlegionu. Liczba chorych przebywających w Szpitalu dochodziła do dwóch tysięcy osób. W tym czasie Szpital był również ważnym ośrodkiem konspiracji i tajnego nauczania medycyny.

budowa domków fińskich na Jazdowie, 1945 r.

źródło: www.wikipedia.org

W czasie okupacji na terenie Szpitala Ujazdowskiego powstał największy w Warszawie cmentarz polowy. Na tyłach Parku Ujazdowskiego, wzdłuż obecnej ulicy Johna Lennona, ciągnął się rząd grobów, w których grzebano zmarłych ze Szpitala. Cmentarz Obrońców Warszawy przez całą okupację był otaczany opieką przez personel Szpitala i pacjentów: na grobach było pełno kwiatów. Szpital na Ujazzdowie funkcjonował do 5 sierpnia 1944, kiedy to Niemcy nakazali jego ewakuację. Cmentarz istniał do roku 1951, gdy przeprowadzono ekshumację zmarłych i przeniesiono ich szczątki na Powązki Wojskowe. Do dziś istnieje miejsce pamięci w postaci obelisku z tablicą pamiątkową.

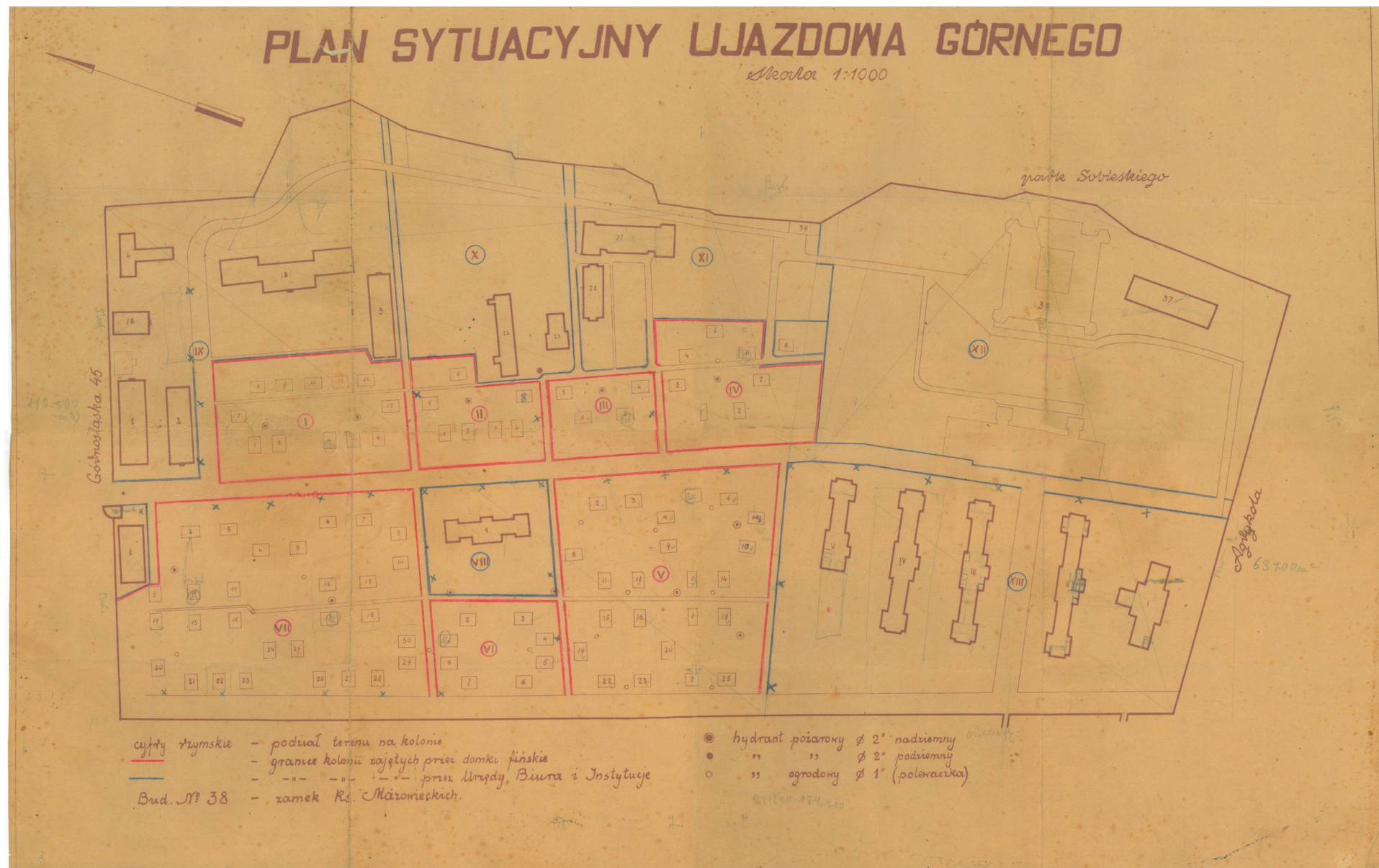
Czasy wojny przetrwała wypalona bryła Zamku oraz niektóre z pawilonów szpitalnych. Jeszcze w 1945 roku przystąpiono do rozminowywania terenu Ujazzdowa. Wiosną 1945 roku na Ujazzdowie rozpoczęła się budowa osiedla złożonego z domków fińskich, otrzymanych w darze od ZSRR, który z kolei domki dostawał od Finów w ramach reparacji wojennych. Latem 1945 roku w domkach fińskich zamieszkali pierwsi mieszkańcy. W dawnych pawilonach szpitalnych swoje siedziby miały Biuro Odbudowy Stolicy i Stołeczne Przedsiębiorstwo Budowlane. Nazwa „Jazdów” została nadana głównej ulicy osiedlowej dopiero w 1971 roku. Do tego czasu osiedle istniało pod adresem Górnośląska 45. Jego teren systematycznie zmniejszano, m.in. w związku z budową ambasad Francji i Niemiec, pożarami domków, przenoszeniem się lokatorów do nowych mieszkań. Obecnie teren osiedla, ograniczają ulice: Górnośląska, Piękna, Aleje Ujazzdowskie oraz Trasa Łazienkowska, która na początku lat siedemdziesiątych przecięła w tym miejscu Skarpę Warszawską i teren historycznego Ujazzdowa, przyczyniając się także do rozbiórki dziesięciu domków fińskich.

Ze szczegółowo opisanymi losami Ujazzdowa można zapoznać się na stronie Muzeum Zamku Ujazzdowskiego www.zamekujazzdowski.art.pl.

ogrody warzywne przy Szpitalu Ujazzdowskim, 1939 r.

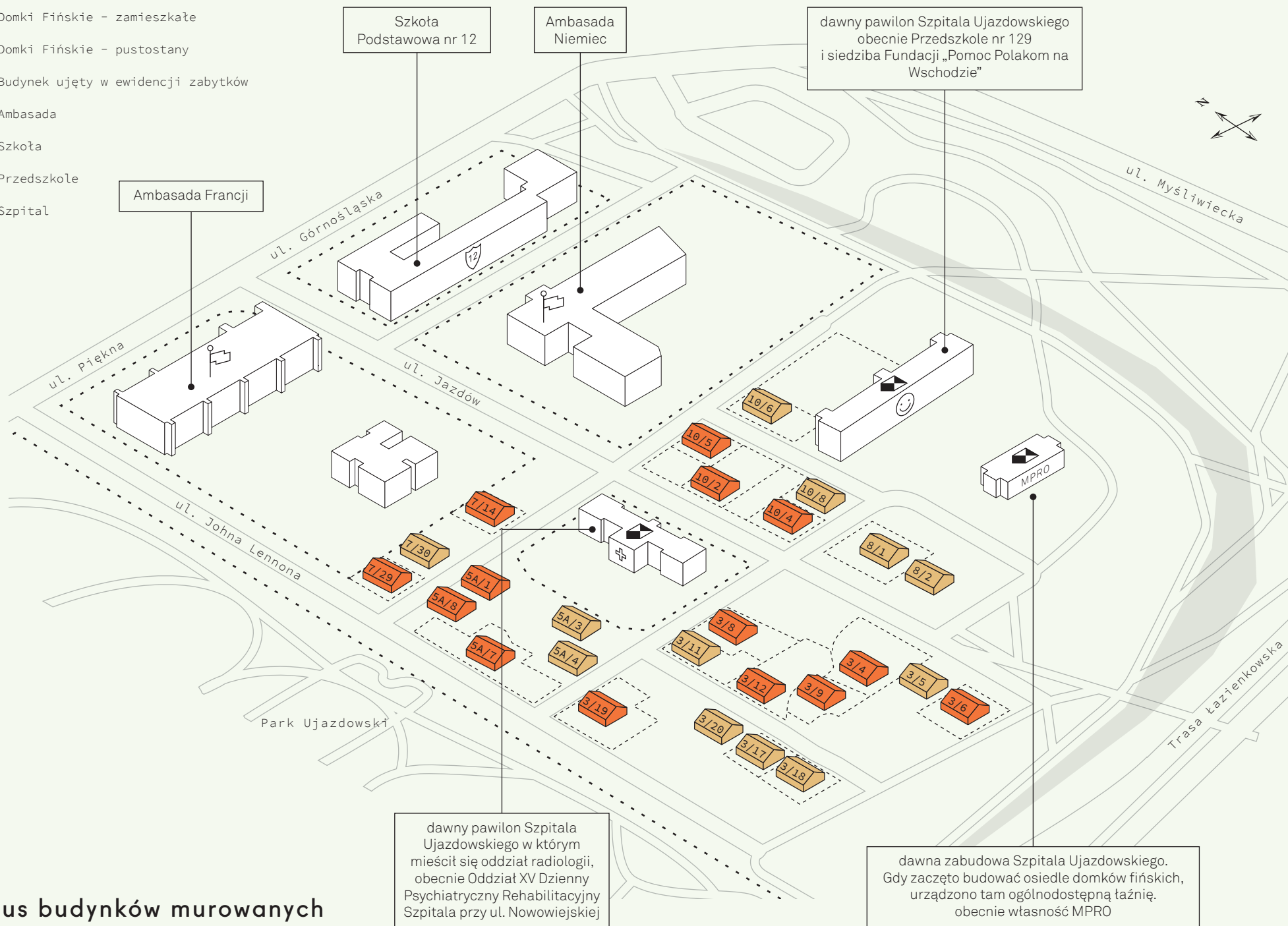
źródło: Narodowe Archiwum Cyfrowe

plan sytuacyjny Ujazdowa Górna, 1948 r.

źródło: materiał przekazany przez jedną z mieszanek Osiedla Jazdów

- Domki Fińskie - zamieszkałe
- Domki Fińskie - pustostany
- Budynek ujęty w ewidencji zabytków
- Ambasada
- Szkoła
- Przedszkole
- Szpital

Status budynków murowanych

Stan obecny

W chwili obecnej (stan na koniec września 2014 r.) istnieje 27 domków, spośród których 13 jest zamieszkałych, a 14 ma status pustostanów, z tymże 7 z nich zostało lub niebawem zostanie przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2013 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, biorącym udział w postępowaniu na prowadzenie przez rok działalności społeczno-kulturalnej w tych domkach. Wybrano oferty Stowarzyszenia „Dom Tańca”, Towarzystwa Polska-Finlandia / Fundacji Naukowej NORDER CENTRUM, Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej – Okręg Mazowiecki, Żydowskiej Ogólnopolskiej Organizacji Młodzieżowej, Stowarzyszenia INICJATYWA RAZEM, Spółdzielni Socjalnej TERRA oraz Stowarzyszenia PROJEKT POLSKA. Jeden z domków jest przerośnięty dużym bluszczem, dlatego jego funkcjonalność wymaga doprecyzowania przy zapewnieniu ochrony ciekawego gatunku rośliny. Wszystkie mieszkania mają charakter lokali komunalnych. Poza wymienionymi instytucjami – przedszkolem, szkołą i ambasadami – na terenie Osiedla znajduje się siedziba Fundacji Pomocy Polakom na Wschodzie oraz Oddział XV Dzienny Psychiatryczny Rehabilitacyjny Szpitala Nowowiejskiego. W centrum Osiedla ulokowany jest Skwer Dialogu Społecznego, który powstał siłami mieszkańców Warszawy w ramach inicjatywy lokalnej.

Budynki ambasad

Ambasada Republiki Federalnej Niemiec

fot. Ewa Zielińska

Ambasada Republiki Francji

fot. Ewa Zielińska

poz. 6139 – ul. Jazdów 8A – dawna zabudowa Szpitala Ujazdowskiego; gdy zaczęto budować osiedle domków fińskich, urządzono tam ogólnodostępną łaźnię, obecnie własność MPRO

fol. Ewa Zielińska

poz. 6136 – ul. Jazdów 10A i ul. Jazdów 10B – dawny pawilon Szpitala Ujazdowskiego obecnie Przedszkole nr 129 i siedziba Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”
źródło: <http://warszawa.wikia.com>

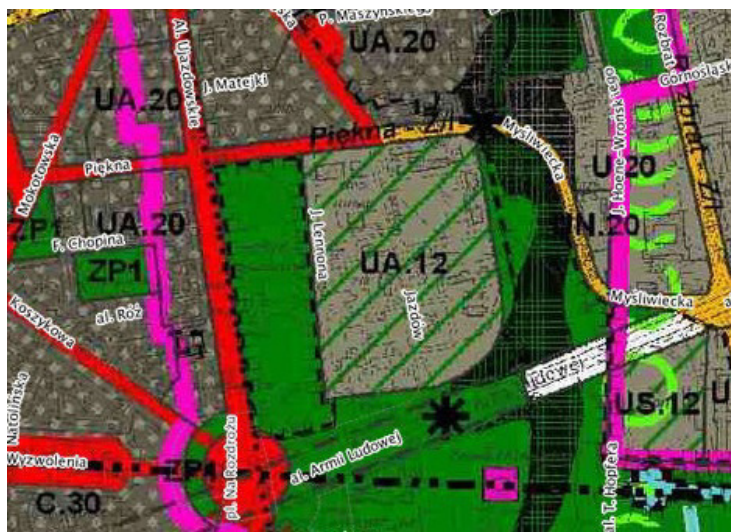
poz. 6140 – ul. Jazdów 5 – dawny pawilon Szpitala Ujazdowskiego w którym mieścił się oddział radiologii, obecnie Oddział XV Dzienny Psychiatryczny Rehabilitacyjny Szpitala przy ul. Nowowiejskiej

fol. Ewa Zielińska

ZAPISY W „STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO M.ST. WARSZAWY”

Obecnie zapisy SUiKZP dla tego obszaru przewidują funkcje o oznaczeniu UA, czyli usługi administracji z dopuszczeniem funkcji towarzyszących funkcji podstawowej (potencjalna możliwość lokalizacji budynków dla potrzeb sejmu, rządu i ambasad).

Status domków fińskich Osiedla Jazdów od samego początku ich istnienia jest określony w nieobowiązujących już dokumentach planistycznych dla Śródmieścia jako tymczasowy, co jest w pewnym sensie kontynuowane w obecnie obowiązującym Studium. Żadne zapisy planistyczne nie chronią ich obecności. Nie zostały także objęte ochroną konserwatorską.

fragment Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m.st. Warszawy
obejmujący konsultowany teren (UA 12)

Symbol UA w studium nie oznacza, że charakter terenu musi być zdominowany przez placówki dyplomatyczne. W SUIKZP nie rozpatruje się spraw tak szczegółowych, jak pozostawienie czy relokacja tzw. domków fińskich. Na poziomie Studium można co najwyżej wpływać na funkcjonalne przeznaczenie obszaru, czyli wystać wyraźny komunikat do władz miasta, że mieszkańcy Warszawy chcą sobie np. pozostawienia tego terenu bez nowej, trwałej, dużej zabudowy kubaturowej na potrzeby administracji publicznej, czyli zmiany z obszaru funkcjonalnego UA na ZP 1 (zieleni urządzonej) lub ZP 2 (zieleni urządzonej z udziałem terenów sportu i rekreacji). Warto zauważyć, że w obecnym zapisie dla obszaru UA jego przeznaczenie daje tylko pewną możliwość lokalizacji określonych funkcji budynków, ale nie jest nakazem ich lokalizacji. Takie ustalenia rozgrywają się ostatecznie w procedurze sporządzania planu miejscowego. Dla tego obszaru jest sporządzany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Jazdów – część wschodnia”, którego procedura została chwilowo wstrzymana i oczekuje na zmiany Studium, związane z dopuszczeniem lokalizacji siedziby Muzeum Historii Polski (MHP) nad Trasą Łazienkowską.

Obecnie w SUiKZP na terenach ZP 1, określonych jako tereny zieleni, nie dopuszcza się nowej zabudowy kubaturowej (poza pawilonami parkowymi). Dopiero zmiana Studium będzie wiążąca dla przyszłego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Jazdowa – część wschodnia.

Ze strony mieszkańców Warszawy mogą zatem wpłynąć wnioski do Prezydenta m.st. Warszawy o zmianę Studium w zakresie funkcji obszaru z UA na ZP 1 oraz wnioski (o charakterze nieformalnym, bo poza terminem zbierania wniosków do planu) do sporządzanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Jazdów – część wschodnia” np. o zachowanie domków fińskich jako „pawilonów ogrodowych” z przeznaczeniem np. na funkcje kultury. Po drugie, gdyby projekt planu po uzgodnieniu z Wojewodą i/lub MSZ w kwestii zadań rządowych czyli ww. rozbudowy sejmu, ambasad nadal zawierał przeznaczenia terenów na UA powinny wpłynąć na etapie wyłożenia planu „Jazdów–część wschodnia” do publicznego wglądu uwagi dotyczące zmiany przeznaczenia.

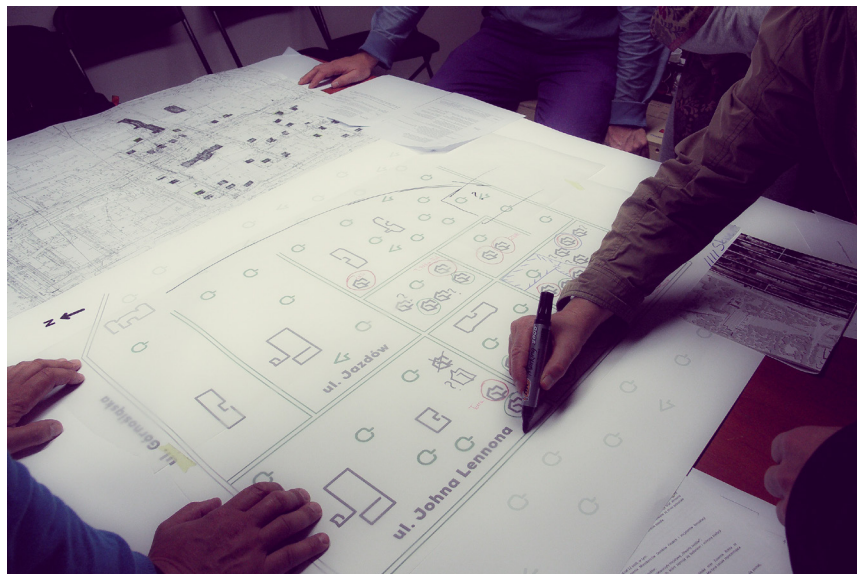
Wyniki I etapu warsztatów

I
GRUPA

Gospodarze

Charakterystyka i skład grupy

W skład grupy gospodarzy wchodziłi obecni mieszkańcy Osiedla oraz organizacje pozarządowe i grupy nieformalne prowadzące tam swoje działania w 2013 roku w ramach inicjatywy Otwarty Jazdów, a także inicjatorzy konsultacji społecznych Osiedla Jazdów. Były to osoby bardzo dobrze zaznajomione z terenem, z możliwościami funkcjonalnymi i użytkowymi Osiedla oraz mający doświadczenie w prowadzeniu tu otwartych, prospołecznych działań. Aktywny udział w spotkaniach grupy wzięło 17 osób.

grupa „Gospodarzy” podczas pracy warsztatowej, spotkanie trzecie, 30.06.2014 r.

fot. Martyna Leciak

Etapy pracySPOTKANIE
PIERWSZE

1. Ujednolicenie wiedzy uczestników na temat Osiedla Jazdów, związanej z aspektami planistycznymi, przyrodniczymi, kontekstem kulturowym, administracją i zabudową terenu.
2. W podziale na mniejsze grupy identyfikacja słabych i mocnych stron terenu w odniesieniu do stwierdzenia, że jest to miejsce ważne/istotne dla całej Warszawy, następnie prezentacje wypracowanych wyników i dyskusja.
3. Określenie dominującego charakteru terenu oraz grupowanie słabych i mocnych stron w obszary tematyczne do dalszej dyskusji.
4. W oparciu o diagnozę terenu wypracowanie propozycji przyszłych funkcji terenu.

SPOTKANIE
DRUGIE

5. Praca nad matrycą zawierającą pytania służące doprecyzowaniu funkcji terenu, inicjatyw, użytkowników i odbiorców oraz określeniu wstępnych zasad i form użytkowania i zagospodarowania terenu.

SPOTKANIE
TRZECIE

6. Stworzenie koncepcji wizualnej polegającej na rozmieszczeniu głównych funkcji na mapie terenu oraz określenie zasad zarządzania terenem.
7. Wybór reprezentantów grup na spotkania grupy mieszanej.
8. Ewaluacja pierwszej tury warsztatów.

Diagnoza

ZIELEŃ I CECHY PRZYRODNICZO-KULTUROWE

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
+ funkcja dotleniająca, związana z klimatem napowietrzającymi Warszawę	- zieleń nie jest konserwowana i rozwijana w sposób wystarczający
+ różnorodność przyrody (wielogatunkowość flory i fauny; m.in. jeże, wiewiórki, lisy, ptactwo)	- brak jasnego potęczenia terenu ze skarpą, niewykorzystanie roli wzmocnienia ciągłości skarpy
+ charakter miasta ogrodu, starodrzew, uprawy (z możliwym odniesieniem do Ogrodów Królowej Bony)	- brak pomysłu, strategii – jak zachować charakter i cechy kulturalno-przyrodnicze?
+ zielona enklawa, miejsce wypoczynku	- brak ochrony prawnej
+ nierozłączność terenu Jazdowa ze Skarpą Warszawską (zdrowe środowisko mieszkaniowe + krajobraz + ogrody)	- niewykorzystanie potencjału
+ możliwość wzmocnienia wpływu na ekorozwój	- słaba dostępność – brak furtki (od strony Parku Ujazdowskiego)
+ dostępność, otwarty wielofunkcyjny park (w przeciwieństwie do terenu Parku Ujazdowskiego)	- wartość terenów (takomy kasek dla ewentualnych inwestorów, przez co niepewność mieszkańców + ryzyko dla walorów Skarpy Warszawskiej)
+ unikalne i doskonałe położenie w mieście (najwyższy punkt Skarpy Warszawskiej, krajobraz, widoki, miejsce na szlaku)	- potencjalne poważniejsze zurbanizowanie terenów byłoby zagrożeniem dla zieleni, Skarpy Warszawskiej

SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
+ zaangażowanie mieszkańców, innych osób, organizacji – troska o przestrzeń	- zaniedbywanie terenu w sytuacji niepewnej przyszłości
+ mieszkańcy jako prawdziwi gospodarze terenu	- nie wszyscy mieszkańcy się angażują
	- zagrożenie likwidacją osłabia społeczeństwo
	- brak ochrony prawnej domków

HISTORIA I WARTOŚĆ NIEMATERIALNA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
+ pracownicy biura odbudowy stolicy mieszkali na tym terenie (historia odbudowy Warszawy) + świadectwo historii na skalę europejską, sięgającej średniowiecza (historia tego miejsca sięga co najmniej XIII wieku – Ogród Książąt Mazowieckich, Ogrody Królowej Bony, Oś Stanisławowska) + historia XX wieku (Polska – Finlandia – ZSRR / Rosja)	– brak promocji Jazdowa wśród mieszkańców Warszawy (obowiązuje stereotypowy sposób opowiadania historii Warszawy) – brak społecznej świadomości o istnieniu osiedla – konieczna edukacja elit politycznych – brak wpisu do rejestru zabytków i innych sposobów ochrony krajobraz kulturowego – brak szlaku turystycznego uwzględniającego Jazdów

ASPEKTY SPOŁECZNE

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
+ duże możliwości działania (udowodnione wieloma inicjatywami) + przestrzeń dla demokracji obywatelskiej, również grup nieformalnych	– ograniczenia dla działalności na tym terenie – brak infrastruktury typu ławki itp. (mała architektura) – brak inwestycji (od ok. 3 lat) – słabe oświetlenie – brak dobrej promocji miejsca – presja + lobbing (ale bez jasności, kto np. stara się o inwestowanie na tym terenie). – zysk – domniemany cel polityki prowadzonej przez urzędników miejskich

INFRASTRUKTURA MIEJSKA

MOCNE STRONY

- + edukacja (przedszkole, szkoła, ośrodek terapeutyczny, wf)
- + warto nie pomijać w tworzeniu koncepcji bliskości ulicy Wiejskiej i Sejmu RP, lecz twórczo to wykorzystać
- + infrastruktura, ścieżki, kanalizacja, woda, prąd, oświetlenie

SŁABE STRONY

- pustostany (domki, „biały budynek”) nieużytkowanie szkodliwe dla domków
- dewastacja, stan zawieszenia

UNIKATOWOŚĆ

MOCNE STRONY

- + dzięki mieszkańcom – miejsce, które żyje (prawdziwa wspólnota)
- + zabudowa (pozostałości szpitala ujazdowskiego, domki fińskie)
- + architektura i zieleń w harmonii
- + dziedzictwo kulturowe
- + walory turystyczne
- + miejsce poza ruchem miejskim (ślepa ulica Jazdów, także dobra dla niewielkich imprez ulicznych)

KWESTIE FORMALNE

MOCNE STRONY

- + brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (zagrożenie potencjalnym wydawaniem decyzji o warunkach zabudowy)
- + złe zapisy studium (domki – „tymczasowe”; usługi administracji jako zagrożenie „monokulturą”)

Efekty warsztatów

Główna wizja/charakter terenu

Powinien zostać zachowany charakter Osiedla zbudowany na opozycji miejskie (centrum miasta) – wiejskie (charakter zieleni i zabudowy). Należy nadać mu nowoczesny wymiar, poprzez odejście od sentymentalnego obrazu tego miejsca na rzecz promocji nowego miejskiego stylu życia (slow life, rekreacja, ekologia). Promocja Osiedla powinna odnosić się również do historii tego miejsca (pierwsza osada Warszawy; powojenna historia Warszawy) oraz historii powszechnej (związki z ZSRR i Finlandią). Należy jednak zdecydować się na umiarkowany PR, który zamiast multiplikować różne obrazy Osiedla nada im spójną formę. Nazewnictwo, jakie będzie wiązało się z promowaniem Osiedla, nie powinno odnosić się wprost do historii, ale powinno być kreatywne, twórcze, odwoływać się do ducha tego miejsca i ludzi z nim związanych – szczególnie do drugoplanowych, niebanalnych postaci; tym samym powinno podkreślać wielowarstwowość tego miejsca.

Proponowane funkcje terenu

FUNKCJA SPOŁECZNO-KULTURALNA

OPIS FUNKCJI	INICJATYWY
Podfunkcje: edukacyjna integracyjna administracyjno-obywatelska Jedną z dwóch dominujących funkcji terenu powinna być funkcja społeczno-kulturalna, która zajmie pewne strefy między domkami i niektóre z domków. Konkurs na działania NGO na tym terenie powinien określać perspektywę czasową (od 1 do 3-letniej) i wykluczać działanie w tym miejscu jedynie biur, które nie wnoszą wartości dodanej dla całego terenu.	• jeden domek przeznaczony na usługi administracji miejskiej, aby z jednej strony zwiększyć zaangażowanie władz miasta w życie Osiedla, z drugiej, żeby władze miejskie miały do dyspozycji przestrzeń z ogrodem do wykorzystania pod różnorodne inicjatywy (jednym z pomysłów jest otwarcie tu filii CKS na potrzeby szkoleń mieszkańców z działań obywatelskich) • Muzeum Odbudowy Stolicy – edukacja na temat historii Warszawy • edukacja ekologiczna – drewniane domki to doskonałe miejsce do pokazywania w praktyce jak może wyglądać ekologiczna zabudowa – pomysł może dotyczyć wszystkich domków • rotacyjny dom kultury – domek, który pełniłby funkcję przestrzeni dla inicjatyw, które trwają ograniczony czas (np. 1 miesiąc) • domek senioralny/międzypokoleniowy – integracja międzypokoleniowa, najlepiej połączona z przedszkolem • rezydencje artystyczne – domki pracy twórczej – najlepiej we współpracy z CSW • integracja bywalców czerwonego budynku murowanego – osób z niepełnosprawnościami – w ramach działań na terenie Osiedla • Skwer Dialogu Społecznego – centrum?

FUNKCJA REKREACYJNA I USŁUGOWA

OPIS FUNKCJI	INICJATYWY
O ile funkcje społeczno-kulturalna i mieszkalna miałyby do dyspozycji konkretne domki, o tyle funkcja rekreacyjna mogłaby się prawie w całości realizować w przestrzeni pomiędzy domkami i wokół nich, w części wykorzystując również obecną zabudowę murowaną.	Najważniejsze inicjatywy, które na pewno powinny się znaleźć na terenie Osiedla Jazdów to: • ogrody społecznościowe • sauna/łaźnia miejska (miasto powinno dla realizacji tego pomysłu odzyskać budynek dawnej łaźni) • inne aktywności, np. park linowy, przestrzeń na jednodniowe targi • obsługa usług (stacja rowerowa, wypożyczalnia biegówek, gastronomia) • klubokawiarnia – miejsce na głośniejsze i większe wydarzenia, opcjonalnie umieszczona na obrzeżu Osiedla, może być w sąsiedztwie Trasy Łazienkowskiej

FUNKCJA MIESZKALNA

Funkcja mieszkalna zakłada pozostanie mieszkańców w domkach zamieszkiwanych dotychczas. Możliwe/konieczne jest uzupełnienie zabudowy o kolejne domki mieszkalne (przeznaczone dla osób w jakiś sposób związanych z terenem, byłoby to coś w rodzaju mieszkań gospodarczych).

Uwypuklenia wymaga kwestia zamieszkiwania tej przestrzeni – konieczne jest zerwanie z ewentualnym negatywnym PR mieszkańców tego miejsca oraz budowanie ich pozytywnego wizerunku jako osób, dzięki którym miejsce ma swoich strażników i współtwórców.

Użytkownicy

- **STALI:** mieszkańcy Osiedla, NGO, instytucje kultury, dzieci (przed-szkole), seniorzy (przeznaczenie jednego domku na edukację senioralną), CKS
- **OKAZJONALNI:** artyści, mieszkańcy Warszawy, uczelnie, pracownicy istniejących ambasad

Własność i zarządzanie

Własność terenu pozostaje komunalna. Zarządzanie terenem powinno być przypisane Radzie Wolnego Miasta Jazdowa (nazwa robocza dla tego terenu). w skład rady powinni wchodzić:

- NGO i organizacje nieformalne, które pełnią tu swoją działalność (działalność wyłoniona w drodze konkursów)
- mieszkańcy Osiedla
- zarządcy Osiedla (osoby, które dbają o ten teren)
- przedstawiciele administracji publicznej (np. ZGN, ZTP, ZDM, ZOM)

Podejmowanie decyzji powinno cechować się:

- kolektywnością
- jawnością obrad
- dostępnością dokumentów
- innymi słowy powinno być w pełni przejrzyste

Ochrona i status terenu

- wpisanie wypracowanej formy do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
- ustanowić w ramach Osiedla park kulturowy
- zasada: ochrona założenia i wartości tego terenu, przy jednoczesnej swobodzie działań, które temu nie zagrażają
- bezpieczeństwo rezydentów i mieszkańców jest zapewnione poprzez ochronę sąsiedzką, szczególną rolę pełni dozorca terenu
- zieleń wysoka powinna podlegać ochronie jako element Skarpy Warszawskiej
- powinien zostać zachowany „ogrodowy” charakter zieleni, z tym że powinna ona służyć działaniom edukacyjnym przedstawionym wyżej

Infrastruktura, zabudowa (w tym kwestie dotyczące grodzienia), komunikacja (szlaki, drogi)

- istniejące domki powinny zostać zachowane możliwa jest dodatkowa zabudowa, w nowoczesny sposób nawiązująca do charakteru obecnej zabudowy (ekologiczna, nowoczesna forma, pasująca do otoczenia, ale nie naśladująca, o określonych parametrach); nowa zabudowa i wyremontowane domki powinny odpowiadać zasadom zrównoważonego rozwoju, czyli być w pełni ekologiczne, co dotyczy zarówno wykorzystanych materiałów, jak i charakteru instalacji
- część zabudowy powinna zachować dotychczasowy charakter mieszkaniowy, pozostała zabudowa powinna mieć funkcję służebną wobec działań i inicjatyw wymienionych wyżej
- zarówno mieszkańcy domków jak i organizacje powinny mieć zapewnione bezpieczeństwo i stałość użytkowania domków, tak aby móc na bieżąco inwestować w domy, nie obawiając się nagłej utraty zainwestowanych środków
- powinna zostać zaplanowana spójna wizja nawierzchni i małej architektury; przy remoncie nawierzchni powinna zostać uwzględniona ścieżka

dla biegaczy; uzupełnienia wymaga oświetlenie i sieć elektryczna – konieczne jest zastosowanie rozwiązań ekologicznych, wifi; pozostała infrastruktura powinna odpowiadać potrzebom inicjatyw przedstawionych niżej; znakomita większość powierzchni powinna pozostać biologicznie czynna i/lub wodoprzepuszczalna

- ruch kołowy dopuszczony jest jedynie dla rezydentów domków (NGO) i mieszkańców
- odbiorcy działań nie mogą wjechać pojazdami mechanicznymi
- na terenie Osiedla (oprócz terenów wokół instytucji publicznych) obowiązuje brak ogrodzeń – dopuszczona jest jedynie forma żywopłotu

Pozostałe kwestie

Generowanie zysku powinno odbywać się poprzez wynajmowanie wybranych przestrzeni wewnętrznych i zewnętrznych na:

- hackatony (maratony programistyczne), hackerspace (przestrzeń kreatywna stale współtworzona przez osoby z nią związane), pracownie, przestrzeń wymiany myśli, uniwersytet dzieci, uniwersytet trzeciego wieku, działalność przedszkoli, szkół, uczelni, usługi małej gastronomii
- nie może to być przestrzeń komercji, tzn. zysk będzie płynął globalnie dla miasta ze względu na wyjątkowość tego miejsca i jego popularność również wśród turystów zagranicznych

Dobre przykłady

Dom Kereta, Muzeum Rzeźby w Orońsku (hostele), Christiania (zarządzanie, regulamin), wioska Fiskars w Finlandii, Żyrardów, osiedle Puu Käpylä w Helsinkach i inne osiedla realizowane z inspiracji ideą miast-ogrodów

Kwestie sporne, niejasne, do wyjaśnienia podczas spotkania grupy wspólnej

Konieczne będzie określenie stałej puli domków na mieszkania komunalne, które byłyby przemieszane z domkami o funkcji społeczno-kulturalnej.

grupa „Gospodarzy” podczas pracy warsztatowej, spotkanie pierwsze, 07.06.2014 r.

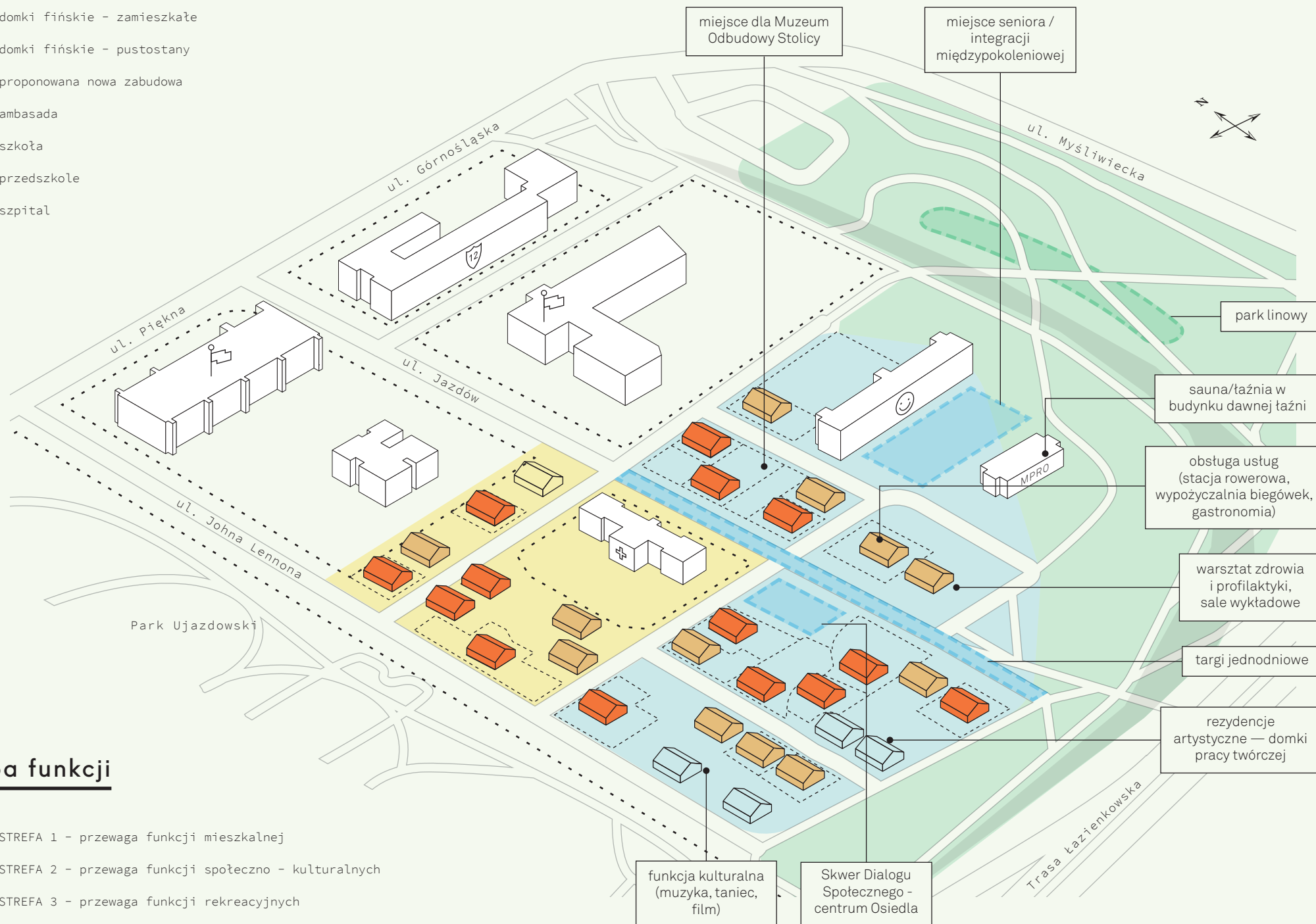
fot. Martyna Leciak

- domki fińskie - zamieszkałe
- domki fińskie - pustostany
- proponowana nowa zabudowa
- ambasada
- szkoła
- przedszkole
- szpital

Grupa I - gospodarze

mapa funkcji

- STREFA 1 - przewaga funkcji mieszkalnej
- STREFA 2 - przewaga funkcji społeczno - kulturalnych
- STREFA 3 - przewaga funkcji rekreacyjnych

II GRUPA

Sąsiedzi

Charakterystyka i skład grupy

Grupa druga, to tak zwana grupa „sąsiadów”, czyli instytucji znajdujących się na terenie i w bezpośredniej okolicy Osiedla Jazdów. Zaproszenia do grupy przyjęli reprezentanci następujących instytucji: Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszewskiego, Główna Biblioteka Lekarska – Dział Zbiorów Specjalnych, spółdzielnia mieszkaniowa z ulicy Górnośląskiej, Ambasada Francji, Muzeum Historii Polski. Poprzez swoje działania mogą stać się one istotnym czynnikiem wzmacniania potencjału terenu Osiedla. Ostatecznie w całym cyklu warsztatów wzięło udział 9 osób.

grupa „Sąsiadów” podczas pracy warsztatowej, spotkanie pierwsze, 24.06.2014 r.

fot. Martyna Leciak

Etapy pracy

SPOTKANIE PIERWSZE

1. Diagnoza mocnych i słabych stron Osiedla Jazdów (praca indywidualna + dyskusja na forum).
2. Spacer eksploracyjny umożliwiający szczegółowe przyjrzenie się terenowi przez każdego uczestnika indywidualnie.

SPOTKANIE DRUGIE

3. Wypracowanie pomysłów na wykorzystanie potencjału atutów i neutralizację słabych stron Osiedla (praca w grupach + prezentacja i dyskusja).

SPOTKANIE TRZECIE

4. Doprecyzowanie rozumienia i sposobów realizacji poszczególnych funkcji, które ujawniły się jako pożądane przez uczestników warsztatów.
5. Zaproponowanie pomysłów na połączenie potencjału Osiedla z działalnością sąsiadujących instytucji (obecnie prowadzoną lub potencjalną).

Diagnoza

OGÓLNE CECHY TERENU	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
+ zielona okolica, dobra dla odpoczynku, wpisująca się w ciąg przestrzeni zieleni, rekreacji i kultury + unikalne założenie urbanistyczno-architektoniczne (również ludzka skala) + dobrze położony obszar w centrum miasta (dobrze skomunikowany, prestiżowy) + potencjał dla działalności kulturalnej (obecność instytucji kultury, zaplecze mieszkalne oraz dobre położenie, gwarantujące zainteresowanie)	– brak zaplecza usługowo-handlowego – utrudniona komunikacja (dla osób niepełnosprawnych, rodziców z dziećmi, samochodów, brak ścieżek spacerowych) – zły stan domków (techniczny, ale także zaniedbania po wyprowadzce mieszkańców i mało zapraszający klimat ogrodzonych posesji)

Rozwinięcie diagnozy znajduje się w podsumowaniu pierwszego warsztatu grupy, do ściągnięcia ze strony:

www.konsultacje.um.warszawa.pl/content/grupa-ii-sasiedzi-terenu-osiedla-jazdow

Efekty warsztatów

Proponowane funkcje terenu

FUNKCJA KULTURALNA

Przez funkcję kulturalną rozumieli wszelką działalność artystyczno-edukacyjną instytucji kultury lub organizacji pozarządowych, przy czym w ich rozumieniu taka „enklawa kultury” ma być przemyślana i sprawnie zarządzana. Nie może być to miejsce zbyt chaotyczne, „składowe”. W ramach funkcji kulturalnej zaproponowano szereg działań, które można byłoby podjąć. Można podzielić je na trzy podgrupy:

WEWNĄTRZ DOMKÓW

np. księgarnia, rezydencje artystyczne, sale prób

NA ZEWNĄTRZ

np. letnia scena mobilna z możliwością wyświetlania filmów, park rzeźby i cyklicznych działań performatywnych, rozszerzenie projektu Zielony Jazdów, organizacja ogrodu, Frymark (cykliczny jarmark), wystawy plenerowe, kulturalne szlaki spacerowe, nawiązanie do Warszawskiej Drogi Kultury na Skarpie

DZIAŁANIA EDUKACYJNE

np. edukacja ze strony ambasad (także z instytucjami narodowymi), stoiska ambasad dla dzieci i młodzieży, gry terenowe, wspólny szlak edukacyjny instytucji kultury czy projekty poszczególnych instytucji, piknik naukowy, letnie kursy językowe; na końcu podsumowania efektów tej grupy znajduje się tabela z inicjatywami sąsiadujących instytucji, które albo już dziś są realizowane, albo mogą w przyszłości wzbogacić teren Osiedla i połączyć potencjał instytucji, mieszkańców/najemców i infrastruktury

FUNKCJA USŁUGOWO-REKREACYJNA

Funkcja usługowo-rekreacyjna ma wpisywać się w obecną infrastrukturę i wyrównać braki dla spacerujących, odpoczywających czy pracujących w okolicy osób. Chodzi o otwarcie małej gastronomii w pustostanach, dostępnej cenowo i będącej zapleczem dla rekreacji czy miejscem na niedrogi lunch. Może ona łączyć się z funkcją kulturalną poprzez program artystyczny. Teren zieleni powinien w ramach tej funkcji podtrzymać charakter ogrodowy, by stanowić miejsce swobodnej rekreacji i odpoczynku. Przyziemny wymiar tej funkcji wyraża się także w postulacie instalacji ławek na terenie Osiedla. Dla podtrzymania tej funkcji ważne jest dbanie o utrzymanie, podobnego do dzisiejszego, niewielkiego poziomu ruchu samochodowego – był to szczególnie gorący temat w kontekście budowy Muzeum Historii Polski, jego parkingów i proponowanych dojazdów autokarowych ulicą Jazdów.

FUNKCJA MIESZKALNA

Funkcja mieszkalna jest uzupełnieniem dwóch poprzednich. Jej zgłoszenie przez uczestników warsztatów jest efektem myślenia o ochronie obecnych mieszkańców – ich zdaniem nie powinno się ich przenosić do lokali zastępczych. Są też przeciwni wywieraniu presji na mieszkańców, by angażowali się w działalność publiczną, co argumentują faktem, że od innych grup mieszkających nawet na atrakcyjnych obszarach śródmiejskich nie wymaga się szczególnego zaangażowania. W ujęciu grupy, obecność mieszkańców nie przeszkadza w realizacji innych funkcji. Jeśli sami mieszkańcy podejmą decyzję o wyprowadzce, wówczas pustostan trzeba będzie zagospodarować zgodnie z którąś z dwóch innych funkcji.

Użytkownicy

Użytkownikami terenu Osiedla mieliby w ujęciu grupy być wszyscy mieszkańcy Warszawy, z uwzględnieniem potrzeb rekreacyjnych i usługowych pracowników okolicznych instytucji. Jako najemców domków postuluje się instytucje kultury (niekoniecznie tylko okoliczne), w tym rezydujących w nich artystów, oraz organizacje pozarządowe. Uczestnicy nie zawęzili też odbiorców do żadnych precyzyjnych grup – zakłada się dużą inkluzywność terenu i proponowanych działań. W kwestii mieszkańców terenu, zdaniem grupy należy szanować ich prywatność i nie oczekiwać od nich żadnych zmian w dotychczasowym sposobie zamieszkiwania.

Własność i zarządzanie

Instytucje kultury powinny mieć wpływ na procedury doboru najemców w miejskich konkursach. Teren Osiedla Jazdów powinien być spójnie zarządzany, ale grupa nie zaproponowała żadnego konkretnego rozwiązania (poza obecną procedurą konkursową dla NGO). Do drobnych zmian w zarządzaniu przestrzenią należy postulat lepszego oznakowania szlaku komunikacyjnego Osiedla Jazdów. Póki co, Osiedle jako naturalny łącznik pomiędzy atrakcjami turystyczno-kulturalnymi (Sejm, Trakt Królewski, Łazienki) nie jest włączony w system informacji. Chcąc ochronić dotychczasowy klimat Osiedla Jazdów, grupa postuluje rewitalizację domków (co można potraktować już jako projekt artystyczno-społeczny) oraz przywrócenie świetności zieleni, która po wyprowadzce części mieszkańców zarasta i niszczeje.

Jak już wspomniano, grupa proponuje zachowanie status quo w kwestii ruchu samochodowego (wyklucza budowę parkingów i jest bardzo niechętna zwiększaniu ruchu autokarowego wokół przyszłego Muzeum Historii Polski). Obecna infrastruktura wraz z zielenią stanowią, zdaniem grupy, wystarczające zaplecze dla realizacji postulowanych funkcji, a jakkolwiek nowa zabudowa – choć zasadniczo nie widziana jako potrzebna – musi wpisywać się w klimat Osiedla. Szczególnie podkreśla się możliwość realizacji funkcji mieszkalnej jedynie w domkach fińskich. Choć w trakcie diagnozy część osób postrzegąta ogrodzenia wokół domków jako element słabości Osiedla, mówiąc o problemie jego „mentalnego oddalenia” w świadomości mieszkańców Warszawy, spowodowanego właśnie prywatnym użytkowaniem, to grupa była przeciwna zdejmowaniu ogrodzeń i odzieraniu mieszkańców z prywatności i bezpieczeństwa.

TABELA DZIAŁAŃ INSTYTUCJI

AMBASADA FRANCJI + AMBASADA NIEMIEC	wystawy na płotach
AMBASADA FRANCJI + INSTYTUT FRANCUSKI	kino letnie Instytutu Francuskiego
AMBASADY (WE WSPÓŁPRACY Z INSTYTUTAMI NARODOWYMI)	działania edukacyjne
AMBASADY/INSTYTUTY NARODOWE	letnie kursy językowe
CENTRUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ	- wspólne działania performatywne - Teatrunki (edukacja teatralna dla dzieci)
CENTRUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ + INSTYTUT TEATRALNY	- wspólne działania performatywne - Teatrunki (edukacja teatralna dla dzieci)
INSTYTUT TEATRALNY	- spacerownik związany z miejscami ważnymi dla teatru warszawskiego - być może spacerownik śladami konkretnych artystów, artystów zamieszkałych na Jazdowie (otwarta kwestia) - Frymark Świąteczny (Bożonarodzeniowy) 2015: rok teatru publicznego – zapewne będzie wola wyjścia z programem poza siedzibę IT - namiot Instytutu (już kursuje po Polsce), letnia scena mobilna (nie tylko teatralna) - wystawy plenerowe - Kino za Rogiem (lokalne DKF-y i sale projekcyjne organizowane oddolnie przy wsparciu centralnej sieci)

TABELA DZIAŁAŃ INSTYTUCJI

FUNDACJA CULTURE SHOCK	Warszawska Droga Kultury (Majówka Na Skarpie)
MUZEUM HISTORII POLSKI	gry edukacyjne
DZIAŁ STAREJ KSIĄŻKI MEDYCZNEJ GŁÓWNA BIBLIOTEKA LEKARSKA	- działalność biblioteczna - działania edukacyjne - sesje historyczne - spotkania z kombatanami - współpraca z innymi bibliotekami i muzeami - wystawy okresowe i stałe: - prezentacja sylwetek luminarzy medycyny polskiej - prezentacja dawnego sprzętu medycznego - historia szpitalnictwa ze szczególnym uwzględnieniem Szpitala Ujazdowskiego i jego roli w medycynie wojskowej
GŁÓWNA BIBLIOTEKA LEKARSKA + CENTRALNA BIBLIOTEKA WOJSKOWA	wspólne działania wystawiennicze
GŁÓWNA BIBLIOTEKA LEKARSKA + STOWARZYSZENIE TWÓRCÓW MUZEUM ZAMKU I SZPITALA WOJSKOWEGO NA JAZDOWIE	wspólne działania wystawiennicze

grupa „Sąsiadów” podczas pracy warsztatowej, spotkanie pierwsze, 24.06.2014 r.

fot. Martyna Leciak

grupa „Sąsiadów” podczas pracy warsztatowej, spotkanie drugie, 02.07.2014 r.

fot. Martyna Leciak

III GRUPA

Odbiorcy działań

Charakterystyka i skład grupy

W skład grupy III – odbiorców działań – wchodziły mieszkańcy Warszawy, którzy uczestniczyli w przedsięwzięciach odbywających się na terenie Osiedla Jazdów lub je współtworzyli, bądź też współtworzą obecnie. Są to osoby, które bardzo dobrze znają teren, ale nie są jego stałymi użytkownikami. Aktywny udział w spotkaniach warsztatowych wzięło 11 osób.

grupa „Odbiorców działań” podczas pracy warsztatowej, spotkanie drugie, 25.06.2014 r.

fot. Martyna Leciak

Etapy pracy

SPOTKANIE PIERWSZE

1. Ujednolicenie wiedzy uczestników na temat Osiedla Jazdów, związanej z aspektami planistycznymi, przyrodniczymi, kontekstem kulturowym, administracją i zabudową terenu.
2. W podziale na mniejsze grupy identyfikacja słabych i mocnych stron terenu w odniesieniu do stwierdzenia, że jest to miejsce ważne/istotne dla całej Warszawy, następnie prezentacje wypracowanych wyników i dyskusja.
3. Określenie dominującego charakteru terenu oraz grupowanie słabych i mocnych stron w obszary tematyczne do dalszej dyskusji.
4. Spacer zwiadowczy – gorące spostrzeżenia zapisywane na mapie terenu.

SPOTKANIE DRUGIE

5. Spacer uzupełniający diagnozę terenu w oparciu o zmodyfikowaną „metodę sześciu kapeluszy de bono”.
6. W oparciu o diagnozę terenu wypracowanie propozycji przyszłych funkcji terenu.

SPOTKANIE TRZECIE

7. Praca nad matrycą zawierającą pytania służące doprecyzowaniu funkcji terenu, inicjatyw, użytkowników odbiorców oraz określeniu wstępnych zasad i form użytkowania i zagospodarowania terenu i zarządzania nim.
8. Stworzenie koncepcji wizualnej polegającej na rozmieszczeniu głównych funkcji na mapie terenu.
9. Wybór reprezentantów grup na spotkania grupy mieszanej.
10. Ewaluacja pierwszej tury warsztatów.

Diagnoza

CHARAKTER/TOŻSAMOŚĆ MIEJSCA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
+ unikalność miejsca stworzona poprzez przenikanie się cech miejsko-wiejskich + autentyczność całego Osiedla + potencjał miejsca – duży, zielony teren + jednolity teren (tkanka) podzielony na mniejsze jednostki + bezpieczna zielona przestrzeń również wieczorem, niezależnie od dnia tygodnia + brak komercji + przestrzeń jest niezorganizowana (w pozytywnym sensie, nie określa aktywności tak jak Park Ujazdowski) – brak zakazów może być tym co wyróżnia teren Osiedla + zielone serce Warszawy + miejsce przeniknięte historiami mieszkańców + budzi sentyment, ale też smutek + miejsce wyjątkowe w skali Warszawy + sady owocowe – miłe skojarzenia, przestrzeń urodzaju, siła, energia ziemi + urokliwe miejsce, idealne na randki (make love not war) + przestrzeń pełna ukrytych smaczków, bluszcz w jednym z domków, owoce itp.	- poczucie zdeorganizowania przestrzeni poprzez liczne zaniebdania - budzi uczucie opuszczenia

ZIELEŃ	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
+ dużo cennych przyrodniczo drzew i krzewów, znajduje się tu dużo starych drzew nasadowych (dęby, lipy, kasztany, brzozy białe, iglaki, klony); rosną drzewa owocowe (m.ln. brzoskwinie) + mało powierzchni utwardzonej = powierzchnia biologicznie czynna + fauna – ptaki, jeże, inne zwierzęta + zdrowe warunki dla zieleni dzięki wielkości obszaru zielonego tzn. Zieleni jest dzięki temu mniej wrażliwa np. na negatywne działanie odśnieżania zimą + zieleni zintegrowana z architekturą domków + swobodny charakter zieleni (umiarkowane uporządkowanie) + enklawa zieleni + w tym ciekawy szpaler drzew po wschodnio-południowej stronie budynku przy ulicy Jazdów 8a	- brak inwentaryzacji zieleni - zieleni nie jest systematycznie porządkowana (zarastające alejki, przerośnięte żywopłoty)

HISTORIA

MOCNE STRONY

- + tu „urodziła się” Warszawa – Jazdów pierwszą osadą Warszawy; kolebka miasta
- + wartość historyczna w szerokiej perspektywie, sięgającej dalej niż XIII wiek
- + zachowane fragmenty dawnej Warszawy (bruk, budynki)

LOKALIZACJA

MOCNE STRONY

SŁABE STRONY

+ łatwo dostępne miejsce relaksu i ciszy + centrum miasta, dobrze skomunikowane miejsce = dostępność + bliskość instytucji kultury – jak CSW + fragment ciągu alei na skarpie + publiczny teren	- przecięcie Trasą Łazienkowską – hałas - duża wartość komercyjna gruntu

ASPEKTY SPOŁECZNO-WSPÓLNOTOWE

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
+ społeczny, obywatelski charakter miejsca – imprezy odbywają się bez pozwolenia miasta + sąsiedzkość + obecność „lokalnych” mieszkańców + teren łączy w sobie następujące funkcje: • opiekuńczo-edukacyjną (przedszkole) • mieszkalną („domki fińskie”) • administracyjną (ambasady Francji i Niemiec) • pozarządową	- wiele grup interesu

INFRASTRUKTURA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
+ brak zbędnej infrastruktury + źródło wody oligoceńskiej przy kwartale 10 + teren Osiedla po wschodniej stronie kończy się schodkami łączącymi górę i dół Skarpy + teren jest uzbrojony przewodami elektrycznymi + piękna architektura domków, ich zaletą jest budulec – drewniany	- brak infrastruktury do działań animacyjnych i performatywnych, które byłyby dostępne dla wszystkich - brak spójnej nawierzchni alejek, chodników i dróg - brak spójnej wizji małej architektury, praktycznie nie ma ławek na terenie (przez Osiedle można tylko przejść) - zniszczona nawierzchnia - zagrożenie dla tego terenu: dziki parking - mało koszy na śmieci, na psie odchody - pozorny porządek alejek – w rzeczywistości brak rytmu zabudowy - dezorganizacja - poczucie tymczasowości, które jest odzwierciedlone stanem przestrzeni - niszczenie budynków - brak zagospodarowania skweru płk. Leona Strehla, który stanowi „bramę” do Osiedla Jazdów od strony Placu Na Rozdrożu - kwestia zagospodarowania terenu dawnego Cmentarza Obrońców Warszawy

WIZERUNEK I KOMUNIKACJA (PR)

SŁABE STRONY

- wyidealizowanie obrazu Jazdowa
- brak informacji o zieleni jako wartości tego miejsca
- brak informacji o historii tego terenu (np. tablic)
- brak jednolitego systemu informacji – łatwo można się zgubić
- mało znane miejsce
- monofunkcyjność terenu – na razie teren postrzegany jako przestrzeń mieszkalna

STAN WŁASNOŚCIOWY

MOCNE STRONY

- + brak roszczeń właścicieli – teren należący do miasta

SŁABE STRONY

- brak gospodarza terenu
- kradzieże
- brak zdefiniowanych działań wobec bezdomnych
- nierozwiązane problemy pustostanów
- brak jasnego rozróżnienia: otwarte (publiczne) / prywatne

Efekty warsztatów

Główna wizja/charakter terenu

Ze względu na to, że największą zaletą terenu Osiedla Jazdów jest jego otwarty, ogrodowy charakter proponowane funkcje powinny ją wzmocnić i intensyfikować, a nie zmieniać. Dlatego dominująca dla terenu Osiedla Jazdów powinna być funkcja edukacyjno-rekreacyjna, przy jednoczesnym zachowaniu funkcji mieszkalnej; należy przy tym pamiętać, aby w zagospodarowaniu przestrzeni uwzględniać wszystkie grupy wiekowe, co oznacza nadanie jej walorów użytkowych dla każdej z grup.

Proponowane funkcje terenu

FUNKCJA REKREACYJNA

OPIS FUNKCJI	INICJATYWY
Funkcja ta powinna opierać się na zdiagnozowanym potencjale tego miejsca – urodzaju terenu, zieleni. Dlatego należy uwypuklić jej ogrodowy charakter a w planowaniu usług dla tego miejsca uwzględnić naturalną produktywność terenu. W odróżnieniu od uporządkowanego charakteru Parku Ujazdowskiego, teren Osiedla Jazdów powinien mieć różnorodną ofertę dającą okazję zarówno do aktywnego odpoczynku, jak i działań społecznych. Uwzględnienie potrzeb wszystkich grup powinno polegać na uwzględnieniu między innymi specyficznych przestrzeni rekreacji (np. miejsc do opalania się) dedykowanych osobom starszym, które mogłyby przebywać tam w swoim gronie – mieć tam swój „azyl”. Dopuszczona jest podfunkcja usługowa (gastronomiczna).	- wybudować szklarnie (nawiązanie do historycznych szklarni przy Szpitalu Ujazdowskim) - wykorzystać źródło wody oligoceńskiej do stworzenia ogólnodostępnego darmowego źródła z wodą pitną. - stworzenie marki produktów z Jazdowa np. pszczoły i miód, zioła itd.) - stworzyć pawilonu gastronomicznego, dla którego podstawowymi produktami byłyby te uprawiane na terenie Osiedla; ważne aby był on „na każdą kieszeń” - przeznaczenie jednego z budynków lub stworzenie pawilonu/zadaszenia na działania społeczne - tworzenie oferty całorocznej (siłownie plenerowe, plac zabaw, hamaki między drzewami, biegówki, lodowisko, place do gier, sauna i/lub basen) – do zagospodarowania jest m.in. skwer Strehla

FUNKCJA EDUKACYJNA

OPIS FUNKCJI	INICJATYWY
Funkcja edukacyjna powinna z jednej strony polegać na wzmacnianiu świadomości Warszawiaków związanej z historią tego miejsca, z drugiej na budowaniu zaplecza dla działań edukacyjnych, laboratoryjnych i eksperymentalnych związanych z potencjałem tego miejsca jako przestrzeni zielonej położonej w strategicznym punkcie na Skarpie Warszawskiej, stwarzającej okazję do promocji zdrowego stylu życia. Ze względu na sąsiedztwo ambasad, instytucji kultury, jak i historię tego terenu związaną z relacjami z Finlandią i ZSRR, w podejmowanych tu działaniach edukacyjnych uwypuklenia wymaga aspekt wielokulturowy i międzykulturowy.	- wdrożenie dobrze przemyślanego Miejskiego Systemu Informacji na terenie Osiedla Jazdów, z oznaczeniami typu „tu było, tu stało”, również poprzez wkomponowanie w zieleni kamieni pamięci i/lub stworzenie makiety z brązu będącej planem Szpitala Ujazdowskiego - uwypuklanie historii miejsca „nie wprost” – np. poprzez utworzenie sauny (związki terenu z Finlandią), promowanie ekobudownictwa (nawiązanie do architektury domków), czy też laboratorium profilaktyki (zdrowy styl życia) - postawienie tablic z historią grodu w okolicy dawnego Cmentarza Obrońców Warszawy - stworzenie przestrzeni edukacyjnej np. poprzez wskrzeszenie pomysłu Edwarda Ryżyłto: aleja „Polacy – Światu”

FUNKCJA MIESZKALNA

Funkcja mieszkalna danego domku pozostaje taką jedynie do czasu zwolnienia go przez dotychczasowych mieszkańców – dalsze funkcje takiego domku określone są w ramach wspólnoty terenu Osiedla – preferowane stopniowe przeznaczenie coraz większej liczby domków na funkcje społeczne, edukacyjne lub rekreacyjne.

Użytkownicy

- STALI:** NGO, mieszkańcy, instytucje kultury, uczelnie, seniorzy (strefa seniora), dzieci (przedszkole)
- OKAZJONALNI:** mieszkańcy Warszawy – naturalny plac zabaw, siłownia plenerowa (tu też możliwość aktywnego odpoczynku dla pracowników Ambasad)

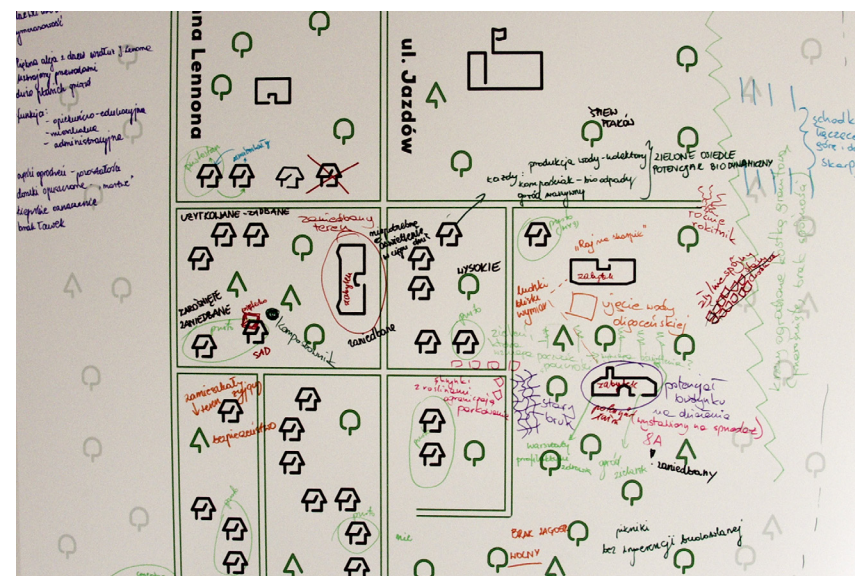
Własność i zarządzanie

Własność pozostaje miejska, ale konieczne jest stworzenie nowych procedur Zarządu Gospodarowania Nieruchomościami (dalej jako ZGN) dla tego terenu.

Ochrona i status terenu

- obecna zabudowa wymaga objęcia ochroną konserwatorską
- konieczna jest inwentaryzacja zieleni i konsekwentna pielęgnacja

Doprecyzowania wymaga kwestia ochrony Skarpy.

fot. Martyna Leciak

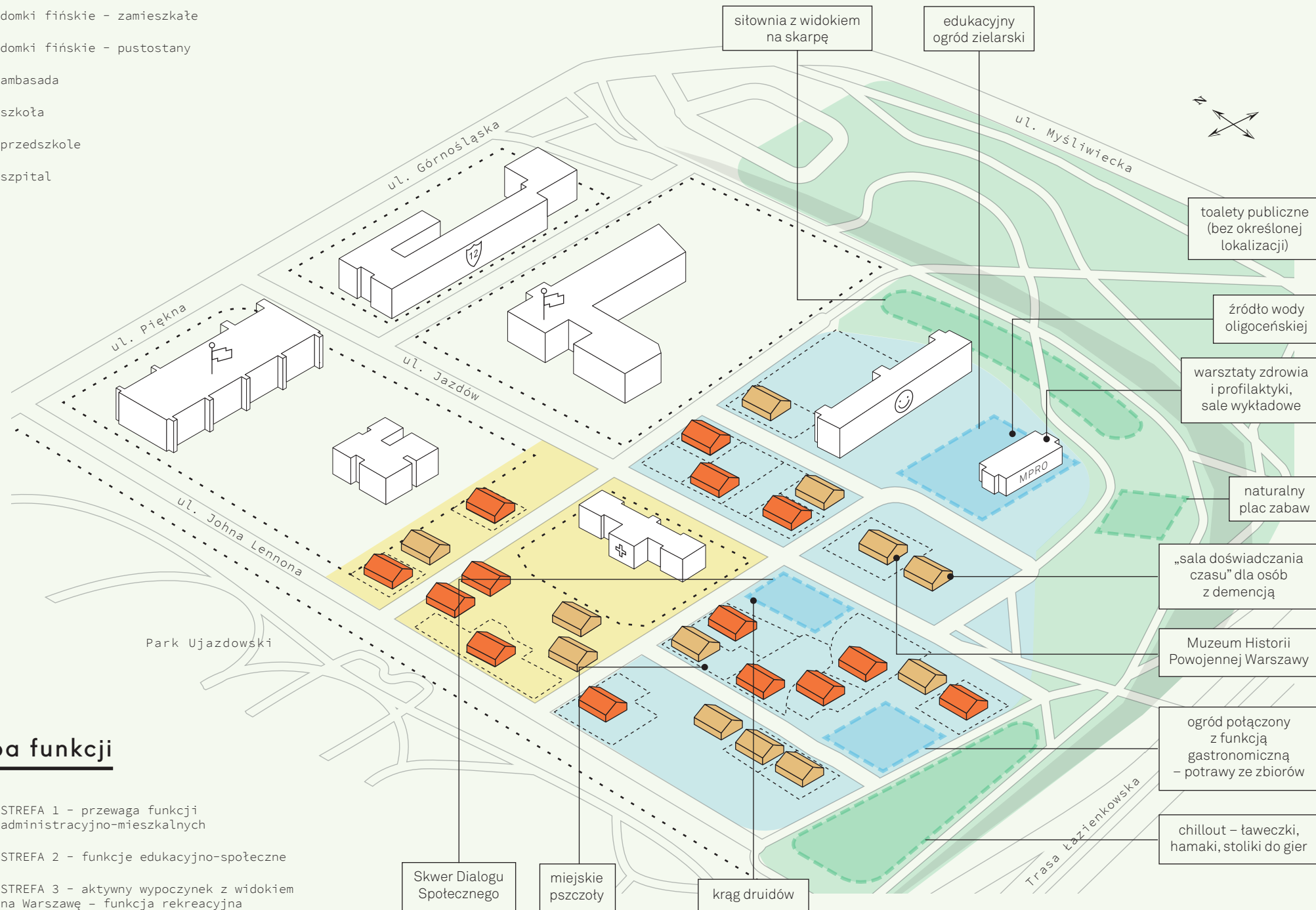
fot. Martyna Leciak

Grupa III - odbiorcy działań

mapa funkcji

- STREFA 1 - przewaga funkcji administracyjno-mieszkalnych
- STREFA 2 - funkcje edukacyjno-społeczne
- STREFA 3 - aktywny wypoczynek z widokiem na Warszawę - funkcja rekreacyjna

- domki fińskie - zamieszkałe
- domki fińskie - pustostany
- ambasada
- szkoła
- przedszkole
- szpital

IV
GRUPA

Mieszkańcy niezwiązani

Charakterystyka i skład grupy

„Mieszkańcy Warszawy, którzy nie są bezpośrednio zaangażowani w sprawy terenu Osiedla Jazdów” jest jedną z trzech grup warsztatowych, do których dobór był otwarty i prowadzony w formie zgłoszenia internetowego dostępnego do dnia 1 czerwca 2014 roku na stronie www.konsultacje.um.warszawa.pl. Do grupy IV zaproszono 30 mieszkańców Warszawy, którzy mimo, iż nie są bezpośredni zaangażowani w sprawy terenu Osiedla Jazdów, wyrazili chęć aktywnego udziału w procesie konsultacji. W spotkaniach wzięło udział 10 uczestników reprezentujących interesy mieszkańców Warszawy. Do udziału zgłosiły się także osoby zawodowo zajmujące się rozwojem miasta – socjolodzy, architekci, urbaniści. Wielu uczestników lubi spacerować po terenie Osiedla Jazdów lub zna to miejsce, ponieważ uczyło się lub pracowało w tej okolicy.

grupa „Mieszkańców niezwiązanych” podczas pracy warsztatowej, spotkanie drugie, 03.07.2014 r.
fot. Martyna Leciak

Etapy pracySPOTKANIE
PIERWSZE

1. Wymiana wiedzy uczestników na temat terenu Osiedla Jazdów.
2. Identyfikacja mocnych i słabych stron terenu Osiedla Jazdów.

SPOTKANIE
DRUGIE

3. Uzupełnienie diagnozy terenu Osiedla Jazdów po spacerze badawczym.
4. Wypracowanie wstępnych pomysłów na wykorzystanie atutów i neutralizację słabych stron terenu.

SPOTKANIE
TRZECIE

5. Doprecyzowanie koncepcji wyjściowej do pracy grupy mieszanej – wizji i funkcji tego terenu.
6. Stworzenie koncepcji wizualnej, wyznaczającej główne obszary funkcjonalne terenu Osiedla Jazdów.
7. Wylonienie reprezentacji na spotkania grupy mieszanej.
8. Ewaluacja pierwszej tury warsztatów.

Diagnoza

CHARAKTER I PERCEPCJA PRZESTRZENI	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
+ osiedle „domków fińskich” ma charakter unikatowy + nazwa „Jazdów” jest powszechnie identyfikowana z osiedlem „domków fińskich” + nie należy nazywać tego obszaru parkiem; obecność mieszkańców odróżnia to miejsce od np. Parku Łazienkowskiego + przyjemne miejsce dla spacerów + magia, lekko dziki charakter („czynnik X” – „factor X”) + mikroskala przestrzeni z dużym potencjałem dla działań innowacyjnych i eksperymentalnych + wrażenie sielskości i lokalności + kontrasty występujące w tej przestrzeni skupiają jak w soczewce kontrasty występujące w całej Warszawie (np. hałas / cisza, przestrzeń prywatna / publiczna, tereny zielone / tereny zabudowane, itp.) + w tym miejscu oficjalna strefa Warszawy otwiera się dla wszystkich mieszkańców	– niewielu mieszkańców Warszawy wie o tym miejscu, użytkowników jest mniej w porównaniu do potencjału tego miejsca. Jednak napływ użytkowników i turystów może osłabić mocną stronę tego terenu, za jaką uznano „czynnik X” – magię, lekko dziki i kameralny charakter – aktualnie brakuje wizji na wykorzystanie terenu i miasto nie korzysta z potencjału tego miejsca – nie tylko finansowego, ale i wizerunkowego – w opinii publicznej teren jest postrzegany jako prywatny, nie publiczny – duży hałas przy Trasie Łazienkowskiej, który zniechęca do dłuższego przebywania w tej części terenu Osiedla Jazdów. Zwiększenie napływu ludzi także może wpłynąć na poziom hałasu

LOKALIZACJA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
+ dobra lokalizacja w centrum miasta + ograniczona dostępność dla samochodów + potożenie przy pieszo-rowerowej alei nadskarpowej + ciekawe sąsiedztwo (m.in. Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, Instytut Teatralny, na szlaku Traktu Królewskiego i Skarpy Warszawskiej)	– teren jest atrakcyjny dla inwestorów i na lokalizację budynków administracji publicznej czy dyplomacji

INFRASTRUKTURA MIEJSKA / KOMUNIKACJA

SŁABE STRONY

- ogrodzenia
- brak wejścia z bardzo popularnego Parku Ujazdowskiego

ARCHITEKTURA

MOCNE STRONY

- + ciekawa architektura
- + fascynująca historia powstania domków, a także ich forma i budulec

SŁABE STRONY

- zaniedbany stan części domków, pogarszający się stan techniczny pustostanów
- brak dobrej kawiarni, restauracji
- zagrożenie projektem budowy dużego Muzeum Historii Polski

ZIELEŃ I CECHY PRZYRODNICZO-KULTUROWE

MOCNE STRONY

- + teren zielony – uprawy ogrodowe, bogata przyroda, wspinalny drzewostan

SŁABE STRONY

- brak wody powierzchniowej

ASPEKTY SPOŁECZNE

MOCNE STRONY

- + „wylęgarnia ruchów społecznych”
– zaangażowanie społeczników to baza do dalszego rozwoju inicjatyw społecznych
- + aktywna współpraca pomiędzy mieszkańcami Osiedla, ich zaangażowanie w sprawy terenu. Można się z nimi utożsamiać
- + różnorodni użytkownicy terenu (mieszkańcy Osiedla, organizacje pozarządowe, mieszkańcy Warszawy spacerujący po okolicy, ale i uczestniczący w wydarzeniach organizowanych na Jazdowie, dzieci z pobliskiej szkoły i przedszkola, pracownicy i goście ambasad itd.)
- + duże zainteresowanie społeczne i medialne losami Osiedla Jazdów

SŁABE STRONY

- za mało użytkowników w porównaniu do potencjału tego miejsca

HISTORIA I WARTOŚĆ NIEMATERIALNA

MOCNE STRONY

- + ogromna wartość historyczna tego miejsca
- + fascynująca historia „domków fińskich”

WŁASNOŚĆ TERENU, KWESTIE FORMALNE

MOCNE STRONY

- + nierozdrobniony własnościowo teren jednej działki należącej do miasta, co mogłoby ułatwić zarządzanie tym terenem, podejmowanie całościowych decyzji oraz wdrażanie spójnych rozwiązań
- + własność miasta oznacza, iż teren należy do mieszkańców Warszawy – funkcje projektowane dla tego miejsca powinny być w zgodzie z interesem społecznym

SŁABE STRONY

- aktualnie procedury hamują rozwój działań organizacji pozarządowych w „domkach fińskich”; rozwiązania organizacyjne mają charakter prowizoryczny i tymczasowy, pozostawiają organizacje pozarządowe w niepewności co do przyszłości, utrudniając tym samym planowanie działań
- pustostany to „ubytek” kapitału społecznego – niewykorzystany potencjał przestrzeni
- status „domków fińskich”, jako lokali komunalnych może być postrzegany w opinii publicznej jako „tani luksus” oraz teren bardziej prywatny niż publiczny
- teren jest atrakcyjny dla inwestorów oraz pod zabudowę dyplomatyczną

Efekty warsztatów

Główna wizja/charakter terenu

- przestrzeń działań i innowacji społecznych – LABORATORIUM inicjatyw obywatelskich, INKUBATOR, KOLEBKA
- priorytet dla działań innowacyjnych i eksperymentalnych
- teren ten nie ma pełnić funkcji parkowej, a otwartej przestrzeni działań, z zachowaniem zielonego charakteru terenu
- głównym postulatem jest zachowanie i wzmocnienie funkcji, które już rozwijają się na tym terenie

Proponowane funkcje terenu

FUNKCJA SPOŁECZNO-KULTURALNA

OPIS FUNKCJI	INICJATYWY
• podstawowa funkcja to działania społeczne, kulturalne i naukowe o charakterze innowacyjnym i eksperymentalnym ukierunkowane na rozwój miasta i dobro mieszkańców Warszawy (nie ma grup preferowanych): • HUB Inicjatyw społecznych dla dobra ogółu mieszkańców • LABORATORIUM inicjatyw obywatelskich • BANK POMYSŁÓW • TED MIEJSKI – prezentacje ciekawych projektów • INKUBATOR • KOLEBKA • przestrzeń nieskrępowanej wymiany myśli, twórczego projektowania i eksperymentowania; powstałe koncepcje mogą znaleźć zastosowanie poza obszarem Osiedla Jazdów • inicjatywy m.in. o charakterze społecznym i urbanistycznym • wypracowane rozwiązania mogą mieć formę eksperymentalną, ale mogą być także bezpośrednio użyteczne, mogą łączyć różne typy uczestników • działania powinny angażować mieszkańców do wyrażania swoich potrzeb, pomysłów, rozwiązań i inicjatyw, miejsce to powinno być miejscem spotkania dla mieszkańców Warszawy • rozwijanie wymiany kulturowej i naukowej z ambasadami • włączenie przedszkola i szkoły w prowadzone działania	• forum/rynek i otwarta kawiarnia – funkcja reprezentacyjna i informacyjna, wizytówka tego terenu i punkt informacji, miejsce spotykania się świata zewnętrznego i wewnętrznego; zachęta do korzystania z „oferty” domków; organizacja wydarzeń; miejsce podejmowania decyzji dotyczących funkcjonowania tego terenu • organizacja wydarzeń • miejsce podejmowania decyzji dotyczących funkcjonowania tego terenu • domek mediacji („domek sąsiada”) do mediacji społecznych • BIURO ODBUDOWY STOLICY – miejsce powstawania idei dla rozwoju miasta • wprowadzenie WALUTY SPOŁECZNEJ – alternatywnej formy wymiany zobowiązań • powołanie międzywydziałowej komórki w Urzędzie Miasta ds. Innowacji, która byłaby odpowiedzialna za dystrybucję wypracowanych innowacji do odpowiednich wydziałów, biur UM, tak aby znalazły dalsze praktyczne zastosowanie oraz informacji zwrotnej o ich dalszej realizacji; pełniłaby również funkcję doradczą dla inkubatora pomysłów, jak wdrożyć koncepcje • instytucje edukacyjne oraz ambasady mogłyby organizować wystawy, szkolenia albo na terenie domków i ogródków albo na terenie forum/rynku, kawiarni

FUNKCJA MIESZKALNA

- współistnienie mieszkańców i organizacji – „symbioza” – postulat dla wszystkich gospodarzy tego terenu
- funkcja mieszkaniowa rotacyjna od 2 tyg. (pobyt na czas prowadzenia działań na terenie Osiedla Jazdów) do 5 lat, z akceptacją zasad „symbiozy”
- mieszkania w przyszłości przeznaczone dla aktywistów, artystów, naukowców

FUNKCJA TERAPEUTYCZNA

„urbanistyczna symbioza terapeutyczna” – otwarta przestrzeń pełniąca funkcję terapeutyczną, zdrowotną

Użytkownicy

- **STALI:** tymczasowi: mieszkańcy Osiedla, organizacje pozarządowe, organizacje nieformalne, instytucje kultury i nauki (jeśli zaangażowane w działania prowadzone na tym terenie), dzieci (przedszkole), młodzież (szkół), pracownicy i goście ambasad, lekarze, terapeuci
- **OKAZJONALNI:** mieszkańcy Warszawy, artyści, goście spoza Warszawy zaangażowani w działania społeczne, turyści

Własność i zarządzanie

- etapowe wytworzenie zasad działania organizacji na tym terenie
- bezkonfliktowe i etapowe łączenie strefy mieszkalnej i społecznej aktywności
- własność terenu pozostaje miejska – funkcję administracyjną dla terenu sprawuje miasto, które jest odpowiedzialne za doprowadzenie infrastruktury oraz domków do stanu używalności. Tylko w ten sposób można zapewnić demokratyczny dostęp dla różnorodnych organizacji, ponieważ dostosowanie domku jest kosztowne i nie każdą organizację na to stać. Koszty bieżące, tj. media oraz czynsz najmu pokrywa organizacja wynajmująca dany domek

GOSPODARZE:

- organizacja prowadząca działania społeczne, innowacyjne, kulturalne, naukowe, edukacyjne itd. wybierane w drodze konkursu
- konkurs otwarty dla wszystkich organizacji – liczy się nie formalny status, a działanie i wpisanie się w wizję tego miejsca
- organizacje wynajmują przestrzeń rotacyjnie

KOORDYNACJA DZIAŁAŃ:

- powołanie rady programowej
- rada działań kadencyjnie
- w skład wchodzi przedstawiciele miasta oraz mieszkańcy
- odpowiedzialna za przeprowadzanie konkursów na wynajmowanie domków i prowadzenie działań
- stała funkcja terenu, ale rotacyjność prowadzonych działań.
- finansowanie działań – również partnerstwo z biznesem – sponsorami komercyjnymi

Przyroda, ochrona i status terenu

- kontynuowanie uprawy ogrodowej, wspieranie upraw miejskich
- dbanie o ogród to obowiązek wszystkich gospodarzy
- jeśli działają tu usługi, muszą mieć charakter proekologiczny, organiczny

Infrastruktura, zabudowa (w tym kwestie dotyczące grodzienia),
komunikacja (szlaki, drogi)

- wyznaczenie miejsca spotkań – RYNKU MIASTECZKA – funkcja reprezentacyjna i informacyjna, wizytówka tego terenu i punkt informacji, miejsce spotykania się świata zewnętrznego i wewnętrznego; zachęta do korzystania z „oferty” domków; organizacja wydarzeń, otwarta kawiarnia; miejsce podejmowania decyzji dotyczących funkcjonowania tego terenu
- stopniowe ograniczanie i spowalnianie ruchu samochodowego od strony ulicy Pięknej; ruch samochodowy nie powinien przecinać Alei Na Skarpie i Trasy Łazienkowskiej
- otwarcie przejścia do Parku Ujazdowskiego
- ograniczenia dla ogrodzeń

Architektura

- postulowane zachowanie istniejącej zabudowy
- niedopuszczalna wysoka zabudowa, postulowane pozostawienie przestrzeni nad Trasą Łazienkowską bez zabudowy kubaturowej
- dodatkowa architektura tylko o charakterze bioarchitektury lub niskiej zabudowy pawilonów, pełniąca funkcję wystawienniczą lub uzupełniającą
- aby stworzyć barierę dla hałasu od strony Trasy Łazienkowskiej, można zastosować architekturę organiczną, nawiązującą do konstrukcji „domków fińskich” (jako inspirację wspomniano bioarchitektoniczne projekty Alvara Aalto i Franka Lloyd Wrighta)
- kawiarnia w budynku 8a – dla dużych spotkań i dla organizacji w czasie zimy; alternatywnie miejsce to może powstać w strefie centralnej w nowym pawilonie; nazwa np. NOWY DOM DIALOGU

Pozostałe kwestie

Każda usługa musi mieć charakter społeczny, proekologiczny i organiczny (np. kawiarnia prowadzona przez kooperatywę).

Dobre przykłady

Dom Kereta, Dom Kultury Stżew, bioarchitektoniczne projekty Alvara Aalto i Franka L. Wrighta, domy studenckie przy uczelniach w USA

Zagrożenia

Miasto może „zrzucić” odpowiedzialność i problemy do rozwiązywania przez społeczników w Jazdowie. Trudne problemy, na które społecznicy nie znajdą rozwiązań mogą stać się argumentem przeciw organizacji Jazdowa.

grupa „Mieszkańców niezwiązanych” podczas pracy warsztatowej, spotkanie pierwsze, 26.06.2014 r.
fot. Martyna Leciak

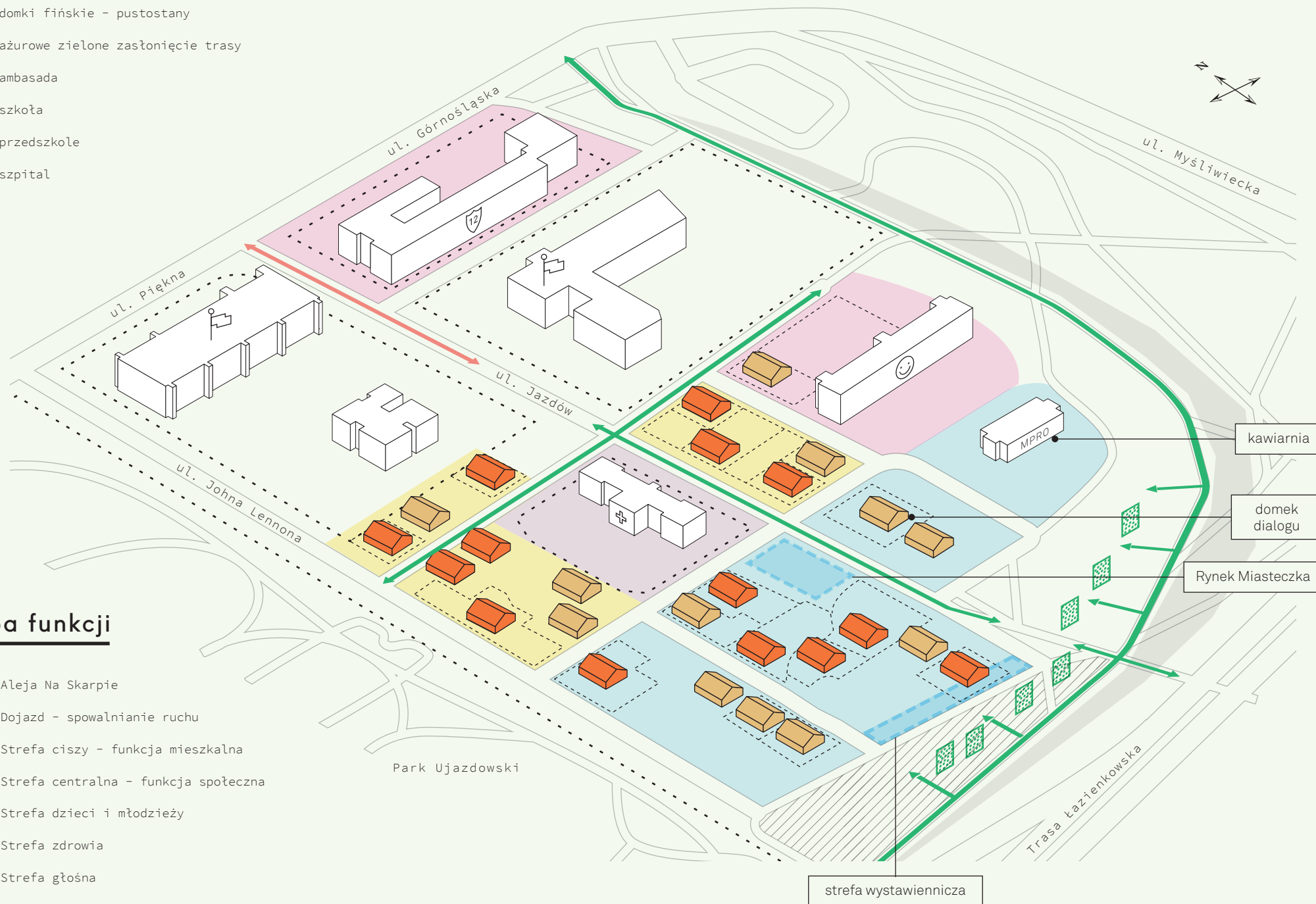
efekty pracy grupy „Mieszkańców niezwiązanych”, spotkanie trzecie, 15.07.2014 r.
fot. Martyna Leciak

- domki fińskie - zamieszkałe
- domki fińskie - pustostany
- ażurowe zielone zastąpienie trasy
- ambasada
- szkoła
- przedszkole
- szpital

Grupa IV - mieszkańcy niezwiązani

mapa funkcji

- Aleja Na Skarpie
- Dojazd - spowalnianie ruchu
- Strefa ciszy - funkcja mieszkalna
- Strefa centralna - funkcja społeczna
- Strefa dzieci i młodzieży
- Strefa zdrowia
- Strefa głośna

V GRUPA

Eksperci

Charakterystyka i skład grupy

Do udziału w grupie ekspertów zaproszono osoby, których wiedza i doświadczenie pozwoliło uwzględnić wiedzę na temat historycznego, krajobrazowego, kulturowego i administracyjnego kontekstu Osiedla. W skład grupy ekspertów wchodził architekt, urbanista, warszawianin, architekt krajobrazu, urzędnicy, administratorzy Osiedla – ZGN, reprezentanci KDS ds. ochrony środowiska przyrodniczego, przedstawiciel KDS ds. architektury i planowania przestrzennego). Łącznie w cyklu warsztatów udział wzięło 15 osób.

grupa „Ekspertów” podczas pracy warsztatowej, spotkanie drugie, 12.06.2014 r.

fot. Martyna Leciak

Etapy pracy

SPOTKANIE PIERWSZE

1. Diagnoza mocnych i słabych stron Osiedla Jazdów (praca indywidualna + dyskusja na forum).
2. Wypracowanie pomysłów na wykorzystanie potencjału atutów i neutralizację słabych stron Osiedla (praca w grupach + prezentacja i dyskusja).

SPOTKANIE DRUGIE

3. Dyskusja na temat przyszłych:
 - użytkowników terenu w przypadku realizacji ww. pomysłów
 - dominujących przyszłych funkcji terenu
 - ram proceduralnych, które muszą być brane pod uwagę przy realizacji ww. pomysłów

Praca opierała się na rozwiązaniu problematycznych wątków, które wyniknęły z dość spójnych koncepcji z etapu 2). w podgrupach uczestnicy próbowali znaleźć odpowiedzi na sześć kluczowych pytań. Każda z grup na przemian prezentowała swoje odpowiedzi, które dyskutowano na forum.

SPOTKANIE TRZECIE

4. Dalsze doprecyzowanie rozumienia i sposobów realizacji poszczególnych funkcji, które ujawniły się jako pożądane przez uczestników warsztatów. Z uwagi na trudność w osiągnięciu konsensusu w kilku kluczowych sprawach, uczestników poproszono o ocenę różnych stanowisk (możliwych rozwiązań jednej kwestii, np. zamieszkiwania) pod kątem ich szans i zagrożeń. Uszczegółowiono także poszczególne rozwiązania. Praca odbywała się w podgrupach w połączeniu z dyskusją na forum.
5. Nadanie priorytetów różnym proponowanym funkcjom.

Diagnoza

ASPEKTY SPOŁECZNE

MOCNE STRONY

- + istniejący kapitał społeczny, duża aktywność społeczna
- + obecność NGOs

SŁABE STRONY

- konflikt interesów (mieszkańcy, Muzeum Historii Polski, atrakcyjność inwestycyjna terenu)

ASPEKTY PRZESTRZENNE

MOCNE STRONY

- + ludzka skala i przestrzeń otwarta
- + zielen i powietrze (bliskość Skarpy, cisza, ptuca miasta, rekreacja, przyroda, potencjał ogrodu miejskiego)
- + dobre skomunikowanie, przyjazne ciągi spacerowe pomiędzy Skarpą a Traktem Królewskim

SŁABE STRONY

- ogrodzenia / brak dostępu (dostępność tylko dla mieszkańców i ambasad)
- bliskość Trasy Łazienkowskiej
- niska estetyka

ASPEKTY KULTUROWE I EDUKACYJNE

MOCNE STRONY

- + istniejący kapitał społeczny, duża aktywność społeczna
- + obecność NGOs

ASPEKTY PRAWNE

SŁABE STRONY

- niepewna sytuacja obecności domków (tymczasowość zagospodarowania, niepewny stan prawny)

Rozwinięcie diagnozy znajduje się w podsumowaniu pierwszego warsztatu grupy, do ściągnięcia ze strony:

www.konsultacje.um.warszawa.pl/content/grupa-v-eksperci

Efekty warsztatów

Główna wizja/charakter terenu

Dla uczestników warsztatu najważniejszą wartością był istniejący na Jazdowie ekosystem przyrodniczy, kapitał społeczny i potencjał większej otwartości tego miejsca (przez działalność kulturalno-społeczno-edukacyjną w domkach) oraz wyjątkowość tak spokojnej, klimatycznej przestrzeni dokładnie w centrum miasta, blisko zarówno Skarpy, jak i Traktu Królewskiego wraz z wszystkimi okolicznymi instytucjami. Potencjał ten należy wzmacniać.

Proponowane funkcje terenu

Grupa ekspertów nie nazwała bezpośrednio poszczególnych funkcji, jakie miałby pełnić teren Osiedla Jazdów, ale zdefiniowała dwa najważniejsze cele, którym podporządkowane miałyby być szczególne wypełnienie funkcji mieszkalno-usługowej i funkcji przyrodniczo-kulturalnej. Nadrzędne cele to:

- zachowanie przyrodniczo-kulturowej ciągłości Skarpy oraz struktury przyrodniczo-przestrzennej, charakterystycznego układu zabudowy i zieleni terenu Osiedla Jazdów
- zmiana charakteru użytkowania przestrzeni z czysto mieszkalnego na zorientowany na działalność publiczną uzupełnioną zamieszkiwaniem; cel ten jest związany z postulatem zwiększenia otwartości i dostępności terenu Osiedla dla ogółu mieszkańców Warszawy

FUNKCJA MIESZKALNO-USŁUGOWA

Funkcję czysto mieszkalną ma zastąpić funkcja mieszkalno-usługowa, ściśle związana z nastawioną publicznie funkcją kulturalno-rzemieślniczą. Osiedle ma żyć publicznie życiem jego mieszkańców, którzy wnosiliby wartość dodaną w postaci opieki nad terenem oraz oferty kulturalno-usługowej dla warszawian. Przykładem takiego nowego rozwiązania jest np. herbaciarnia w domku (z ciekawym programem), tradycyjna działalność rzemieślnicza, pracownia artystyczna z warsztatami, zasiedlenie domku przez ogrodnika, stróża terenu, boiska, itp. Funkcja mieszkalna miałaby zajmować do 40% terenu.

Funkcja przyrodniczo-kulturalna ma być realizowana poprzez ochronę zieleni oraz przeznaczenie pustych domków na działalność kulturalną, społeczną i edukacyjną. Teren ma zachować charakter ogrodowy i kameralny, dość cichy (na tyle na ile to możliwe do pogodzenia z działalnością kulturalną – jej charakter trzeba byłoby do tego dostosować). Należałoby przywrócić bujną, lecz pielęgnowaną roślinność, która zapewniałaby odpoczynek warszawianom i tworzyła aurę Osiedla.

Użytkownicy

Grupa ekspertów, doceniając walory Osiedla Jazdów, zaproponowała, by mogły z nich korzystać jak najszerze rzesze warszawian, zgodnie z ideą uczynienia z miejsca prawdziwie obywatelskiej przestrzeni. Obecni mieszkańcy mieliby pierwszeństwo pozostania na terenie Osiedla, ale pod warunkiem akceptacji „regulaminu”, definiującego nowy, uspołeczniony charakter użytkowania domków, zorientowany na wykorzystanie publiczno-prywatne i zobowiązujący mieszkańców do dbania o teren.

Pustostany mogłyby wynajmować organizacje pozarządowe, uczelnie artystyczne, instytucje kultury, a także każda osoba mająca do zaproponowania program zorientowany publicznie. Nad całością zarządzania terenem – w tym nad doбором nowych mieszkańców i najemców pustostanów – miałyby czuwać Rada Osiedla, rozumiana jednak inaczej niż tradycyjne ciała tego typu.

Grupa zaproponowała, aby najemcy mieszkań mieli kilkuletnie umowy, pozwalające im zakorzenić się i autentycznie dbać o los Osiedla (na zasadzie nieprawnej współwłasności). Krótsze umowy mogłyby obowiązywać organizacje i instytucje. Konkursy dla organizacji pozarządowych mogłyby odbywać się według obowiązujących procedur. Część domków mogłaby zostać przekazana pod opiekę Muzeum Historii Polski lub Centrum Sztuki Współczesnej. By w pełni chronić zieleni, grupa postulowała jej inwentaryzację. Nie zaproponowano jednak finalnego rozwiązania kwestii zarządzania zielenią.

Infrastruktura i zabudowa

Domki powinny zostać zmodernizowane, być może wpisane do Narodowego Programu Rewitalizacji. Jednocześnie uznano, że niepotrzebna jest nowa zabudowa – przewidziane funkcje nie potrzebują rozrostu infrastruktury, a jedynie jej lepszego wykorzystania. Kwestią sporną wciąż pozostają ogrodzenia wokół domków – widziane z jednej strony jako zagrożenie dla otwartości, uprzątniające przestrzeń (co jest sprzeczne z nadrzędną wizją), są też gwarantem poczucia bezpieczeństwa. Wciąż potrzeba kompromisowego rozwiązania by zwiększyć widoczność ogródków bez zmniejszania komfortu mieszkańców (być może rozwiązaniem mogą być ogrodzenia ażurowe lub żywopłotowe).

W kontekście przyszłej potencjalnej budowy i funkcjonowania Muzeum Historii Polski, postuluje się znalezienie rozwiązania jak najmniej zaburzającego dotychczasowy sposób wykorzystania ul. Jazdów. Natężenie ruchu powinno pozostać niezmiennione, dopuszczające czasowe wykorzystanie pojazdów z ekspozycją lub zaopatrzeniem. Niezależnie od MHP, należy utrzymać kameralny charakter ulicy Jazdów i nie zwiększać na niej ruchu samochodowego.

Dobre przykłady

bioarchitektura skandynawska

Kwestie do wyjaśnienia podczas spotkania grupy mieszanej

- forma i status prawny mieszkańców
- warto ukonstytuować nazwę terenu (np. "Wolne Miasto Jazdów")

grupa „Ekspertów” podczas pracy warsztatowej, spotkanie drugie, 12.06.2014 r.

fot. Martyna Leciak

efekty pracy grupy „Ekspertów”, spotkanie pierwsze, 5.06.2014 r.

fot. Martyna Leciak

VI
GRUPA

Wizjonerzy

Charakterystyka i skład grupy

Grupa VI „Wizjonerzy” jest jedną z trzech grup warsztatowych, do których dobór był otwarty i prowadzony w formie zgłoszenia internetowego dostępnego do dn. 1 czerwca 2014 na stronie www.konsultacje.um.warszawa.pl. Do udziału w warsztatach grupy VI zaproszono 19 osób, których wyobrażenie o przyszłości terenu Osiedla Jazdów opisane w ankiecie wyróżniało się kreatywnością i zawierało niestandardowe pomysły. W spotkaniach wzięło udział 14 osób. Powody zgłoszenia się do procesu konsultacji podawane w ankiecie były zróżnicowane. W spotkaniach wzięli udział socjolodzy, architekci, urbaniści, czyli osoby zawodowo zajmujące się rozwojem miasta. Wśród uczestników znaleźli się także reprezentanci organizacji działających w obszarze partycypacji społecznej, tj.: Stowarzyszenia Flaneur i Fundacji Stocznia, bloger piszący o Warszawie i architekturze, historyk sztuki oraz osoby zawodowo zajmujące się przyrodą. Wielu uczestników jest związanych z tym terenem, ponieważ uczyło się lub pracowało w tej okolicy. Niektórzy uczestniczyli w dotychczasowych działaniach społecznych i kulturalnych organizowanych na terenie Osiedla Jazdów. To co łączy uczestników, to zainteresowanie przyszłością tego obszaru.

grupa „Wizjonerów” podczas spotkania oraz efekty pracy warsztatowej, spotkanie trzecie, 10.07.2014 r.

fot. Martyna Leciak

Etapy pracySPOTKANIE
PIERWSZE

1. Wymiana wiedzy uczestników na temat terenu Osiedla Jazdów.
2. Identyfikacja mocnych i słabych stron terenu Osiedla Jazdów.

SPOTKANIE
DRUGIE

3. Uzupełnienie diagnozy terenu Osiedla Jazdów po spacerze badawczym, podczas którego uczestnicy pracowali „metodą kapeluszy de Bono”. Metoda ta służy zorientowaniu każdego z członków zespołu projektowego na dokładne zbadanie wybranego aspektu przestrzeni.
4. Wypracowanie wstępnych pomysłów na wykorzystanie atutów i neutralizację słabych stron terenu.

SPOTKANIE
TRZECIE

5. Doprecyzowanie koncepcji wyjściowej do pracy grupy mieszanej – wizji i funkcji tego terenu.
6. Stworzenie koncepcji wizualnej, wyznaczającej główne obszary funkcjonalne terenu Osiedla Jazdów.
7. Wyłonienie reprezentacji na spotkania grupy mieszanej.
8. Ewaluacja pierwszej tury warsztatów.

Diagnoza

CHARAKTER I ODBIÓR PRZESTRZENI	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
+ malowniczy teren	– granice pomiędzy przestrzenią prywatną i publiczną są niejasne.
+ oaza spokoju	– przestrzeń wydaje się chaotyczna
+ poczucie bezpieczeństwa dzięki obecności mieszkańców i bliskości ambasad	– dziury po zburzonych domkach wywołują smutne wrażenie
+ „żywy” teren – zamieszkiwany, ale i otwarty dla wszystkich mieszkańców Warszawy	– przeszkadza hałas od strony Trasy Łazienkowskiej
+ wrażenie naturalności przestrzeni, swobodnego, przyjaznego miejsca	
+ przestrzeń ma ludzki i bliski wymiar, ponieważ zabudowa jest małej skali	
+ przestrzeń sprawia wrażenie tajemniczej, niezwyklej, inspirującej do podążania tropem przygody	
+ można zaobserwować dualność przestrzeni: hałas / cisza, granice i podziały / otwartość, współczesność / historia	
+ część południowa terenu przy Trasie Łazienkowskiej jest wolną przestrzenią	

LOKALIZACJA
MOCNE STRONY
+ otwarty i dostępny teren w centrum miasta
+ ogniwo łączące „żywe” Śródmieście z Jazdowem – „zielonym zapleczem” miasta
+ dobry dojazd wszystkimi środkami komunikacji
+ lokalizacja i charakter tego terenu przywołuje na myśl wyspę czy też jezioro potączone mostami z resztą Śródmieścia – centralna lokalizacja daje wiele możliwości przy jednoczesnym zachowaniu autonomii tego obszaru
+ potencjał poszerzania terenów ogólnodostępnych dla mieszkańców (np. poprzez otwarcie wejścia z Parku Ujazdowskiego)

INFRASTRUKTURA MIEJSKA, KOMUNIKACJA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
+ dostęp dla rowerów, pieszych, biegaczy, rolkarzy etc. + komunikacja publiczna w niewielkiej odległości	- dziurawe chodniki i jezdnia - brak ścieżek rowerowych - można zaobserwować zaśmiecone obszary - straszą wystające nad ziemią przewody elektryczne

ARCHITEKTURA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
+ istniejąca zabudowa – domki, które można wykorzystywać do różnorodnych celów + architektura domków jest unikatowa, domki są trwałe i przetrwały kilkadziesiąt lat + obecność budynków zabytkowych + brak gęstej zabudowy mieszkaniowej + różnorodność architektoniczna	- zamknięte tereny ambasad - brak mediów w części domków - domki użytkowane są zadbane, w przeciwieństwie do niektórych pustostanów, które są zarośnięte i zaniedbane - przedwojenne budynki są zaniedbane (np. ul. Jazdów 8a)

ZIELEŃ I CECHY PRZYRODNICZO-KULTUROWE

MOCNE STRONY

- + dominuje natura i zieleń („zielone osiedle”)
- + przestrzeń, która pełni funkcję „dotleniacza” miasta
- + o charakterze tego miejsca decyduje zieleń w formie ogrodowej
- + specyficzna fauna i flora (starodrzew)
- + możliwość zakładania ogrodów społecznościowych
- + potencjał biodynamiczny: możliwość zastosowania kolektorów, budowy ekokotłowni, stworzenia kompostowników na bioodpady, zastosowania technologii zielonego dachu

SŁABE STRONY

- zagrożenie degradacją funkcji siedliskowej

ASPEKTY SPOŁECZNE

MOCNE STRONY

- + koncentracja organizacji społecznych i kulturalnych, pomysły na wykorzystanie tego miejsca stanowią o jego wartości
- + aktywizacja społeczeństwa (przykładem są konsultacje dotyczące przyszłości terenu Osiedla Jazdów, które edukują społeczeństwo w zakresie partycypacji obywatelskiej i działalności społecznej)
- + kapitał społeczny mieszkańców Osiedla, którzy założyli stowarzyszenie, są aktywni i otwarci na współpracę z organizacjami społecznymi
- + potencjał przestrzeni dla działań edukacyjnych
- + obecność przedszkola – teren przyjazny dla dzieci
- + przestrzenny potencjał dla integracji społecznej różnych grup wiekowych, zawodowych itp.
- + potencjał atrakcji turystycznej
- + miejsce wzbudza uwagę i zainteresowanie mieszkańców Warszawy

HISTORIA I WARTOŚĆ NIEMATERIALNA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
+ dziedzictwo miasta – najstarszy teren Warszawy	– brak świadomości historycznej (mieszkańcy Warszawy nie znają historii tego miejsca)
+ domki fińskie, które przetrwały dziesięciolecia	– brak świadomości dziedzictwa historycznego i kulturowego
+ zabytki (budynki pozostałe po zabudowie Szpitala Ujazdowskiego)	
+ historie mieszkańców domków fińskich – bogata mikrohistoria, wartość etnograficzna, domki są zamieszkiwane z pokolenia na pokolenie, wśród mieszkańców byli artyści	
+ miejsce to upamiętnia powojenną historię Warszawy	
+ bogactwo archeologiczne	
+ bogactwo kulturowe ambasad – rolę ambasad jest otwarte promowanie kultury	

WŁASNOŚĆ TERENU, KWESTIE FORMALNE

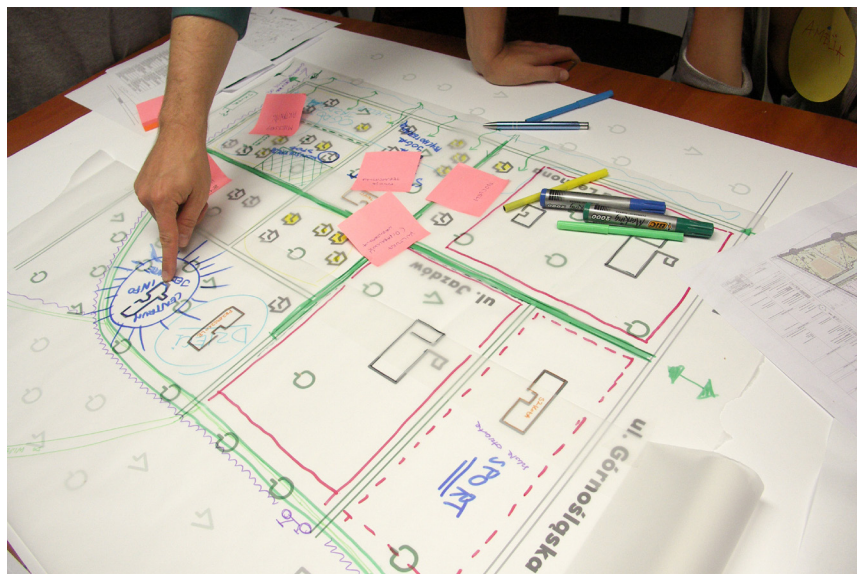
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
+ teren miejski – brak roszczeń, przynajmniej teoretyczna możliwość wpływu mieszkańców na decyzje dotyczące zagospodarowania przestrzeni	– presja grupy interesantów, zagrożenie ekspansywnymi procesami inwestycyjnymi
	– brak przejrzystości działań administracji

Efekty warsztatów

Główna wizja/charakter terenu

Jazdów powinien otwartą i publiczną przestrzenią działań społecznych i kulturalnych o charakterze innowacyjnym i oddolnym. Postulaty:

- zachowanie integralności terenu
- zachowanie istniejącej zabudowy, w tym domków fińskich
- zachowanie zieleni i formy ogrodowej
- teren ma swoich gospodarzy
- dopuszczalna nowa architektura, ale tylko w charakterze bioarchitektury, niedopuszczalna wysoka zabudowa

grupa „Wizjonerów” podczas pracy warsztatowej, spotkanie trzecie, 10.07.2014 r.

fot. Martyna Leciak

Proponowane funkcje terenu

FUNKCJA SPOŁECZNO-KULTURALNA

OPIS FUNKCJI	INICJATYWY
Przestrzeń działań o charakterze społecznym i kulturalnym prowadzonych oddolnie przez różnorodne organizacje (pozarządowe i inne) CELE DZIAŁAŃ: • centrum aktywności obywatelskiej – edukacja obywatelska, zwiększenie aktywności obywatelskiej • inkubator pomysłów i rozwiązań, eksperymentów społecznych • integracja różnych grup wiekowych i zawodowych • promocja tożsamości tego miejsca z każdego okresu historycznego FORMA PROWADZONYCH DZIAŁAŃ: • demokratyczna forma włączająca mieszkańców i różnorodne organizacje • strefowanie i profilowanie działań, tak aby nie były one przypadkowe, tylko skoordynowane i wpisywały się w ogólną wizję tego miejsca • działania powinny reprezentować różne sektory i różne sposoby finansowania • wyznaczone funkcje stałe • funkcje tymczasowe ustalone przez Radę FUNKCJE STAŁE: • muzeum i laboratorium historii odbudowy Warszawy • ekspozycja rozwiązań architektonicznych, w tym bioarchitektury • domek przeznaczony na pawilon historyczny • strefa animacji działań dla dzieci i młodzieży – szkoła podstawowa i przedszkole	• Muzeum & Laboratorium historii odbudowy Warszawy, gdzie przeszłość spotyka się z przyszłością i innowacyjnością. Lokalizacja w istniejącej zabudowie, ekspozycja zarówno stała, jak i zmienna o charakterze społecznosciowym – tworzona przez mieszkańców, ich mikrohistorie i artefakty; muzeum byłoby jednocześnie forum rozważań o przestrzeni miejskiej – wizjach miasta z przeszłości, również tych niezrealizowanych oraz planowaniu przyszłości miasta (awangarda historyczna i awangarda dziś) • podkreślenie historycznego charakteru poprzez oznaczenie historycznych miejsc i ścieżek, przeznaczenie jednego domku fińskiego na pawilon historyczny („skansen”) • wspieranie kooperatywności, warsztatów spółdzielczych • jeden z domków na stałe poświęcony prowadzeniu konsultacji społecznych • ekspozycja innowacyjnych rozwiązań architektonicznych, w tym bioarchitektury • stworzenie przestrzeni wymiany doświadczeń muzycznych przy ul. Johna Lennona

FUNKCJA MIESZKALNA

Funkcja mieszkalna danego domku pozostaje taką jedynie do czasu zwolnienia go przez dotychczasowych mieszkańców – dalsze funkcje takiego domku określone są w ramach wspólnoty terenu Osiedla – preferowane stopniowe przeznaczanie coraz większej liczby domków na funkcje społeczne, edukacyjne lub rekreacyjne.

FUNKCJA REKREACYJNA / TERAPEUTYCZNA

OPIS FUNKCJI	INICJATYWY
- przestrzeń o charakterze ogólnodostępnym i otwartym przez całą dobę - należy zachęcić mieszkańców nie tylko do przechodzenia/jeżdżenia/biegania, ale także do pozostania w tym miejscu – spędzania czasu na tym terenie, rekreacji, uczestniczenia w prowadzonych tu działaniach, inicjatywach, wydarzeniach - Jazdów mieści się na przecięciu szlaków – zielony szlak Skarpy z potudniowego wschodu na północny zachód, historyczny Trakt Królewski oraz komunikacyjne połączenie z Polem Mokotowskim i Wisłą (zakryta Trasa Łazienkowska); trasy te mogą być użytkowane przez rowerzystów, biegaczy, rolkarzy, itd. - wykorzystanie przestrzeni do celów terapeutycznych	- przeznaczenie jednego z budynków (istniejących lub nowy pawilon) na centrum, w którym mieści się informacja, kawiarnia, mogą odbywać się większe spotkania, imprezy plenerowe, można coś zjeść – świat wewnętrzny Jazdowa spotyka się ze światem zewnętrznym - łaźnia / sauna – miejsce dla ciała i ducha - ogródek jordanowski w ramach placu zabaw przy przedszkolu

Użytkownicy

STALI/TYMCZASOWI: mieszkańcy Osiedla, organizacje pozarządowe, organizacje nieformalne, instytucje kultury i nauki (jeśli zaangażowane w działania prowadzone na tym terenie), dzieci (przedszkole), młodzież (szkoła), przedstawiciele Miasta (tj. Centrum Komunikacji Społecznej), pracownicy i goście ambasad

OKAZJONALNI: mieszkańcy Warszawy, artyści, goście spoza Warszawy zaangażowani w działania społeczne, turyści

Własność i zarządzanie

- własność terenu pozostaje komunalna
- miasto zapewnia porządek, utrzymanie terenu oraz infrastruktury
- organizacje prowadzące tu działania zapewniają kapitał społeczny

GOSPODARZE:

- gospodarzami terenu są organizacje o profilu społecznym, kulturalnym, naukowym
- mieszkańcy, ambasady, przedszkole, szkoła jako współgospodarze terenu
- gospodarze wybierani są w drodze konkursu, w którym ważne są prowadzone działania, a nie formalny status organizacji
- gospodarze są wybierani kadencyjnie
- domki fińskie dostępne dla organizacji prowadzących działania o określonym profilu
- gospodarze pełnią rolę kustosza-opiekuna odpowiedzialnego za domek i ogród

KOORDYNACJA DZIAŁAŃ:

- powołanie Społecznej Rady Osiedla / Rady Gospodarzy (robocza nazwa) oraz Zarządu – organu wykonawczego Rady
- Rada wyznacza ramy działania – zaangażowane organizacje tworzą pomysły i innowacyjne rozwiązania. Rada pełni funkcję „kustosza”, „managera inicjatyw”, „stróża” tego terenu
- Rada ustala szczegółowy regulamin konkursu i prowadzonych działań
- w skład wchodzi mieszkańcy, przedstawiciele władz miasta, reprezentacje grup procesu konsultacji, organizacje wyłonione w konkursie zrealizowanym przed Radę w okrojonym składzie (bez NGO)

ZASADY DZIAŁANIA:

- kadencyjność gospodarzy i działań
- działania są strefowane i profilowane
- decyzje i działania są przejrzyste i komunikowane
- Finansowanie działań przez miasto, Ministerstwo Kultury, także poprzez partnerstwo międzysektorowe

Przyroda, ochrona i status terenu

- utworzenie PARKU KULTUROWEGO jako formy ochrony terenu, który spełnia zadania miasta
- utrzymanie przyrody oraz ogrodowej formy zieleni, którą opiekują się gospodarze domków, kooperatywy, stowarzyszenia ekologiczne
- dążenie do samowystarczalności energetycznej (kompostownia, woda deszczowa, ekologiczna kottownia)
- uprawa warzyw i owoców
- odtworzenie przykładowej kwatery ogrodu z czasów Anny Jagiellonki
- Infrastruktura, zabudowa (w tym kwestie dotyczące grodzienia), komunikacja (szlaki, drogi)

Infrastruktura, zabudowa (w tym kwestie dotyczące grodzienia), komunikacja (szlaki, drogi)

- zachowanie istniejącej zabudowy (domki fińskie, zabytkowe budynki murowane); część domków można przystosować do aktualnych potrzeb i działań, część należy przywrócić do pierwotnego charakteru (jeden domek mógłby mieć charakter „skansenu”)
- dopuszczalna bioarchitektura, pawilony, architektura tymczasowa nie-dopuszczalna wysoka zabudowa kubatura nie powinna przekraczać 1000 m³, zaś powierzchnia zabudowy 300 m²
- samochody powinny mieć zakaz wjazdu na teren Osiedla Jazdów, wjazd możliwy tylko dla posiadaczy przepustek
- należy zlikwidować płoty, ogrodzenia
- należy powiązać teren z sąsiadującą przestrzenią, postulat otworzenia bramy Parku Ujazdowskiego
- należy uporządkować teren i numerację budynków
- konieczne jest postawienie ławek
- należy oznakować teren (szlaki komunikacyjne, ścieżki rowerowe, szlaki historyczne, miejsca historyczne itd.)
- niezbędna rewitalizacja i dalszy rozwój ścieżek rowerowych i deptaków, remont i ulepszanie nawierzchni
- można zainstalować stacje samoobsługowe dla rowerów
- konieczna toaleta publiczna

Pozostałe kwestie

Działania biznesowe są możliwe tylko w partnerstwie z organizacjami działającymi na tym terenie.

Dobre przykłady

bioarchitektura skandynawska

Kwestie do wyjaśnienia podczas spotkania grupy wspólnej

- forma i status prawny zamieszkiwania
- warto ukonstytuować nazwę terenu (np. "Wolne Miasto Jazdów")

grupa „Wizjonerów” podczas pracy warsztatowej, spotkanie trzecie, 10.07.2014 r.

fot. Martyna Leciak

grupa „Wizjonerów”, spotkanie trzecie, 10.07.2014 r.

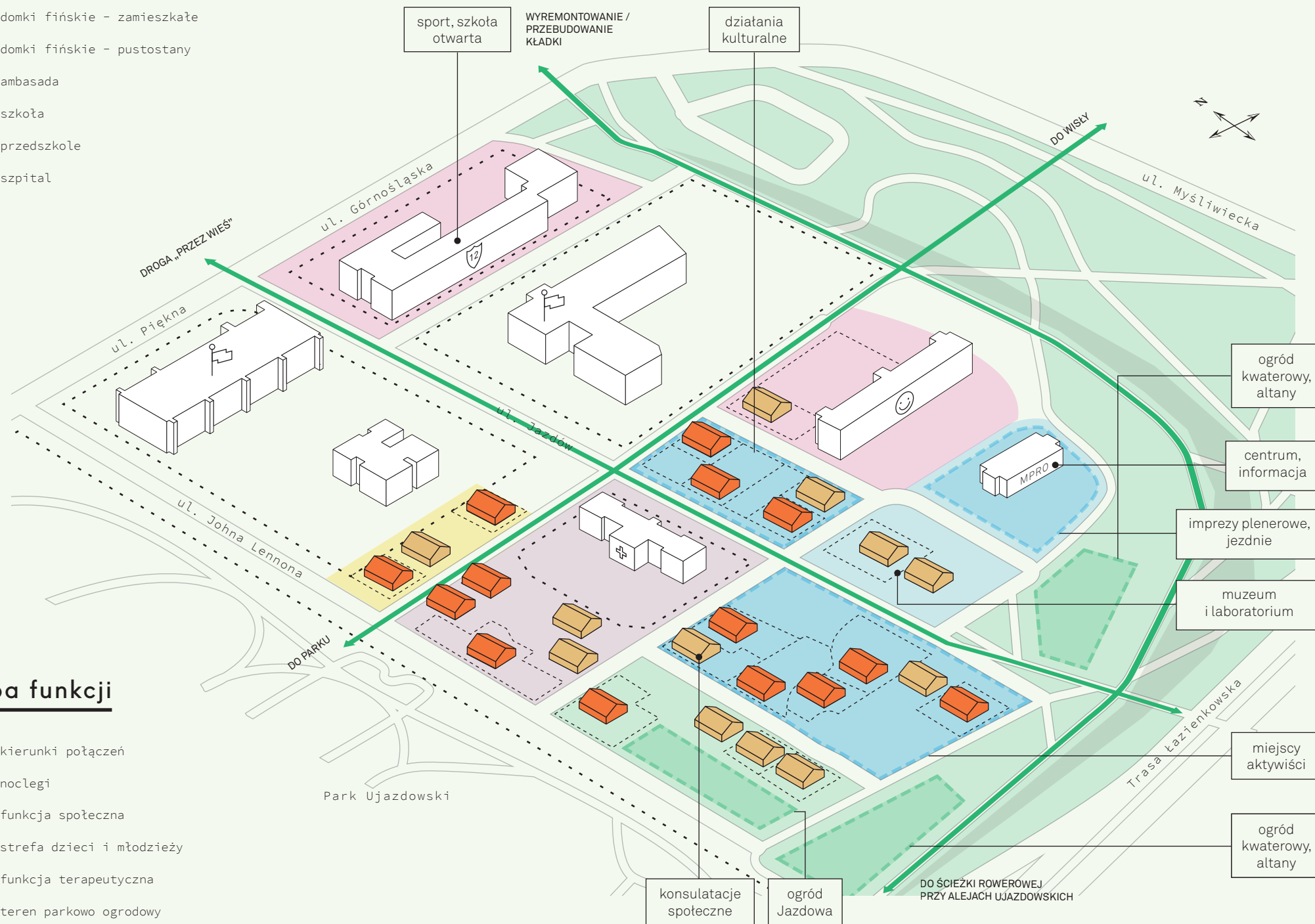
fot. Martyna Leciak

- domki fińskie - zamieszkałe
- domki fińskie - pustostany
- ambasada
- szkoła
- przedszkole
- szpital

Grupa VI - wizjonerzy

mapa funkcji

- kierunki połączeń
- noclegi
- funkcja społeczna
- strefa dzieci i młodzieży
- funkcja terapeutyczna
- teren parkowo ogrodowy

Wyniki II etapu warsztatów

Grupa Wspólna

Charakterystyka i skład grupy

Do udziału w grupie wspólnej drogą głosowania tajnego wybrano 27 osób – od czterech do pięciu osób z każdej grupy. Każdy z uczestników dysponował czterema głosami, które mógł oddać na dowolnego członka własnej grupy, w tym na siebie. w wypadku, gdy na czwartym miejscu (pod względem otrzymanej liczby głosów) znajdowały się dwie osoby, a kolejne głosowanie nie przyniosło rozstrzygnięcia, do udziału w grupie wspólnej kwalifikowano obie. Ostatecznie w spotkaniach grupy wspólnej wzięli udział reprezentanci następujących instytucji, organizacji, dyscyplin i mieszkańców:

- INICJATORZY KONSULTACJI SPOŁECZNYCH, W TYM PRZEDSTAWICIELE STOWARZYSZENIA MIESZKAŃCÓW DOMKÓW FIŃSKICH
- ARCHITEKCI I URBANIŚCI
- PRZEDSTAWICIELE ORGANIZACJI, KTÓRE WSPÓŁTWORZYŁY INICJATYWĘ „OTWARTY JAZDÓW”
- SOCJOLOGOWIE
- MIESZKAŃCY OKOLICZNYCH TERENÓW
- PRZEDSTAWICIELE UCZELNI WYŻSZYCH, W TYM SPECJALIŚCI W ZAKRESIE ZIELENI MIEJSKIEJ I HISTORII WARSZAWY
- PRZEDSTAWICIELKI OKOLICZNYCH INSTYTUCJI KULTURY (CENTRUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ, INSTYTUTU TEATRALNEGO, GŁÓWNEJ BIBLIOTEKI LEKARSKIEJ)
- PRZEDSTAWICIELE ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH, KTÓRE ZAJMUJĄ SIĘ BADANIEM I OCHRONĄ TRADYCJI DOMKÓW FIŃSKICH ORAZ SZPITALA UJAZDOWSKIEGO
- PRZEDSTAWICIELE MUZEUM HISTORII POLSKI

Podczas niektórych spotkań do grupy dołączały osoby zaproszone przez uczestników warsztatów. Łącznie w pracach grupy wspólnej udział wzięło zatem 30 osób.

grupa wspólna podczas pracy warsztatowej, spotkanie drugie, 09.09.2014 r.

fol. Martyna Leciak

grupa wspólna podczas pracy warsztatowej, spotkanie trzecie, 18.09.2014 r.

fol. Martyna Leciak

Diagnoza

Identyfikacja zasobów terenu, ale i jego zdecydowanych słabości podczas pierwszego etapu warsztatów, stała się punktem wyjścia do dyskusji uczestników na temat tego, czym to miejsce jest i czym może lub powinno stać się w przyszłości. Każda grupa poszukiwała mocnych i słabych stron terenu Osiedla Jazdów w odniesieniu do faktu, że to jest (lub może być) miejsce istotne dla całej Warszawy. W ten sposób powstał zestaw tematów, wyobrażeń i faktów, wokół których budowano koncepcję. Zdecydowano się zestawić je w tym miejscu, ponieważ były one bazą prac na kolejnych spotkaniach i pokazują, z jakimi problemami lub wyzwaniem musieli się zmierzyć uczestnicy konsultacji.

GENIUS LOCI

MOCNE STRONY

- + przenikanie się cech miejsko-wiejskich – drewniane domki to przyjemne zaskoczenie w centrum miasta
- + budowa fraktalna – jednolity teren (tkanka) podzielony na mniejsze jednostki, które łatwo można adaptować
- + oddolne, prospołeczne działania na terenie otoczonym przez placówki publiczne – zmiana paradygmatu w kierunku partycypacji

SŁABE STRONY

- dezorientacja – teren publiczny czy prywatny?

ZDROWIE I PRZYRODA

MOCNE STRONY

- + dotleniacz Warszawy, związany z klinami napowietrzającymi
- + mało powierzchni utwardzonej = powierzchnia biologicznie czynna = cyrkulacja wody i pary wodnej
- + zdrowe warunki dla zieleni dzięki wielkości obszaru zielonego – zieleń jest dzięki temu mniej wrażliwa np. na negatywne działanie odśnieżania zimą
- + wielogatunkowość flory i fauny; m.in. jeże, wiewiórki, lisy, ptactwo, starodrzew, rośliny ogrodowe, żywopłoty, pnącza
- + zdrowe środowisko mieszkaniowe, ludzka skala, którą warto promować
- + zielona enklawa, miejsce wypoczynku
- + ogrodowy, „naturalny” charakter zieleni, w odróżnieniu od „sztywnego” zagospodarowania Parku Ujazdowskiego

SŁABE STRONY

- obecnie zieleń nie jest konserwowana i rozwijana w sposób wystarczający
- brak pomysłu, strategii – jak zachować charakter i cechy kulturalno-przyrodnicze?
- potencjalne poważniejsze zurbanizowanie terenu byłoby zagrożeniem dla zieleni i Skarpy

LOKALIZACJA

MOCNE STRONY

- + teren dostępny i otwarty z wielu stron
- + bliskość ambasad daje poczucie bezpieczeństwa
- + dogodna komunikacja – potożenie w okolicy przystanków przy Trakcie Królewskim, jednocześnie wyłączenie z nadmiernego ruchu samochodowego
- + prestiżowa (i odpowiednia) okolica dla budowania marki Warszawy

SŁABE STRONY

- przecięcie Jazdowa Trasą Łazienkowską – hałas i bariera fizyczna
- teren atrakcyjny inwestycyjnie = potrzeby społeczne na drugim miejscu
- ograniczenia dla niepełnosprawnych i rowerzystów – schodki od strony Skarpy
- brak połączenia z Parkiem Ujazdowskim – brak furtki
- brak jasnego połączenia terenu ze Skarpą, niewykorzystana możliwość wzmocnienia ciągłości Skarpy

TOŻSAMOŚĆ I KULTURA

MOCNE STRONY

- + punkt przecięcia się historycznych wydarzeń: Jazdów pierwszą osadą Warszawy; osiedle domków wybudowane dla pracowników Biura Odbudowy Stolicy po II wojnie światowej; domki „podarowane” ZSRR przez Finlandię a następnie przekazane Polsce
- + nazwa Jazdów jest identyfikowana z osiedlem domków fińskich
- + powiązanie ze Skarpą Warszawską – potożenie na szlaku „Warszawskiej Drogi Kultury na Skarpie”
- + bliskość instytucji kultury (takich jak CSW, Instytut Teatralny, Główna Biblioteka Lekarska) może wzmocnić teren pod względem działań artystycznych
- + bogata historia tego miejsca zapisana w zbiorach Główniej Biblioteki Lekarskiej i prezentowana na wystawie w CSW

SŁABE STRONY

- stereotypowy sposób opowiadania historii Warszawy pomija promocję przeszłości Jazdowa
- brak edukacji elit politycznych na temat niematerialnej wartości tego terenu
- brak wpisu do rejestru zabytków i innych sposobów ochrony krajobrazu kulturowego
- brak infrastruktury do działań animacyjnych i performatywnych, które byłyby dostępne dla wszystkich

ASPEKTY SPOŁECZNE

MOCNE STRONY

- + stworzenie (i pielęgnacja) przez mieszkańców Osiedla ogrodowego charakteru tego miejsca, troska o przestrzeń
- + przestrzeń przyjazna dla ludzi w każdym wieku i o różnym statusie społecznym
- + wzór kreatywnej wspólnoty – samoorganizacja mieszkańców, podejmowanie oddolnych inicjatyw, w tym „Otwartego Jazdowa”, który przyciągał tłumy warszawian
- + przestrzeń dla demokracji obywatelskiej, również grup nieformalnych

SŁABE STRONY

- brak społecznej świadomości istnienia osiedla
- zaniedbywanie terenu w sytuacji niepewnej przyszłości – zagrożenie likwidacją osłabia społeczność
- wiele nierównoważnych grup interesu

ASPEKTY REKREACYJNO-TURYSTYCZNE

MOCNE STRONY

- + Osiedle Jazdów jest ciekawym „obiektem architektonicznym”, unikalnym na skalę europejską
- + ludzka skala sprzyja kontaktom, wypoczynkowi, spacerom, aktywnej przerwie w pracy
- + korzystne połączenia komunikacyjne z chętnie odwiedzanymi częściami miasta

SŁABE STRONY

- postrzeganie terenu jako prywatnego a nie publicznego, ogranicza odwiedzanie go przez osoby spoza „sąsiedztwa”
- brak szlaku turystycznego uwzględniającego Jazdów i jednoznacznych ścieżek spacerowych
- brak infrastruktury typu ławki itp. pozwalającej zatrzymać się tu na dłużej
- brak inwestycji w zachowanie i promocję formy tego miejsca
- słabe i niejednorodne oświetlenie nie zachęca do odwiedzania
- brakuje tu zaplecza usługowo-kulturalnego, które przyciągnęłoby i zatrzymało ludzi/widzów/publiczność
- brak zagospodarowania skweru płk. Leona Strehla, który stanowi „bramę” do Osiedla Jazdów od strony Placu Na Rozdrożu – nie widać, że coś atrakcyjnego znajduje się w okolicy Traktu Królewskiego
- zagrożenie zmianą charakteru przez dużą inwestycję jaką byłaby budowa Muzeum Historii Polski

ZABUDOWA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
+ unikalne drewniane osiedle	– domki w złym stanie technicznym wymagają rewitalizacji i doprojektowania
+ porządny i wytrzymały materiał, z którego zbudowano domki	– domki są rozproszone – to sprawia wrażenie chaosu
+ zieleni zintegrowana z architekturą domków	– domki „nie zapraszają”, by z nich skorzystać, do nich wejść
+ obecność zabytkowych budynków murowanych – pozostałość Szpitala Ujazdowskiego	– niezadbane pustostany niszczą
+ infrastruktura; ścieżki, kanalizacja, woda, prąd, oświetlenie	

ASPEKTY FORMALNO-PRAWNE

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
+ brak roszczeń – teren od zawsze należący do władz publicznych	– hamujące procedury tymczasowych rozwiązań
+ własność miasta = mieszkańców Warszawy	– brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (potencjalne zagrożenie wydawaniem decyzji o warunkach zabudowy)
+ jeden właściciel to możliwość podejmowania decyzji dla całego terenu	– złe zapisy studium (domki – „tymczasowe”, zagrożenie „monokulturą” usług administracji)
	– brak ochrony prawnej domków

Kwestia planowanej lokalizacji Muzeum Historii Polski

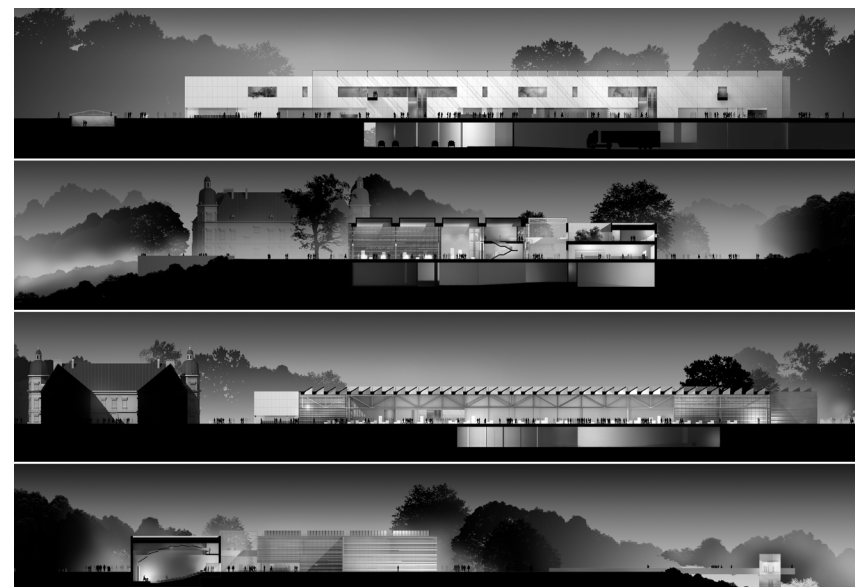
Uczestnicy warsztatów odnieśli się również do możliwości lokowania na terenie i w sąsiedztwie Osiedla Jazdów dużych inwestycji, które znacząco mogą zmienić charakter zagospodarowania terenu i wpłynąć na wypracowaną koncepcję. Wśród takich inwestycji wyróżniła się lokalizacja Muzeum Historii Polski nad Trasą Łazienkowską, między osiedlem domków fińskich a Centrum Stuki Współczesnej, w związku z którą władze m.st. Warszawy przystąpiły do zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla ww. lokalizacji. Uczestnicy podczas dyskusji wymienili szereg argumentów za i przeciw tego typu instytucji na terenie i w sąsiedztwie Osiedla. Mimo że zdania na ten temat były podzielone, uczestnicy spotkań skłaniali się ku oprostowaniu budowy MHP w tym miejscu. Szanując głos uczestników konsultacji, a jednocześnie zachowując konkretne stanowisko w tej sprawie, przedstawiciele MHP obecni na warsztatach postanowili załączyć do raportu oświadczenie w tej sprawie. Argumentację za i przeciwko lokalizacji MHP na tym terenie oraz wspomniane oświadczenie przedstawiono poniżej.

Należy zauważyć, że dyskusja uczestników toczyła się zanim w mediach pojawiła się informacja, iż wg władz m.st. Warszawy oraz Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, lokalizacja MHP nad Trasą Łazienkowską jest w tym momencie nierealna. Wcześniejsze informacje na ten temat, dostępne organizatorom konsultacji, nie były jednoznaczne. Linki do wspomnianych artykułów znajdują się poniżej:

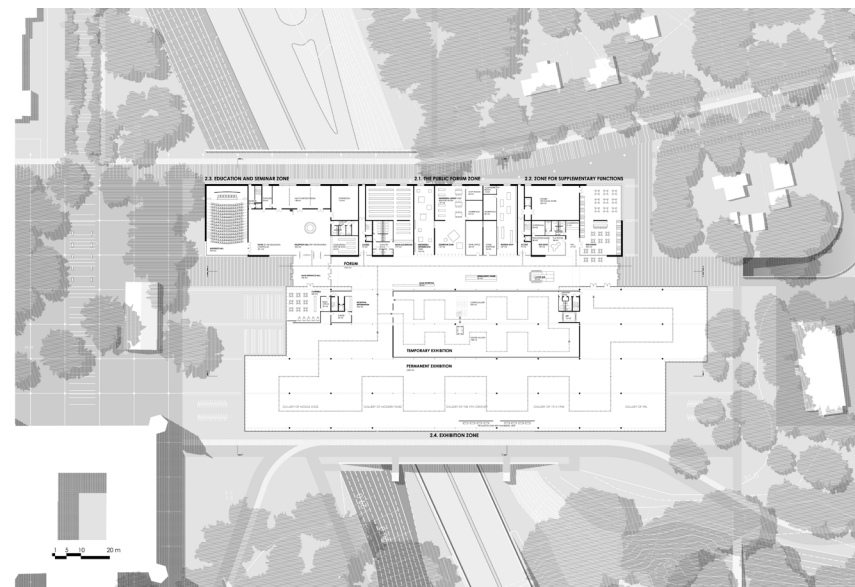
www.warszawa.gazeta.pl/warszawa/1,34862,16614904,Nie_będzie_Muzeum_Historii_Polski_nad_Trasa_Lazienkowska_.html

www.wyborcza.pl/1,75248,16620870,Nie_będzie_Muzeum_Historii_Polski_nad_Trasa_L_Minister.html

www.warszawa.gazeta.pl/warszawa/1,34862,16643531,Muzeum_Historii_Polski_Piekny_projekt_ale_z_grzechem.html

projekt Muzeum Historii Polski – przekroje

projekt Muzeum Historii Polski – plan parteru

źródło: Paczowski & Fritsch Architects

1. Projekt MHP jest wynikiem międzynarodowego konkursu przygotowanego z niezwykłą starannością i na ogromną skalę (wpłynęły 324 prace). Konkurs swoim patronatem objęła Międzynarodowa Unia Architektów, która wybiera jedynie 5-6 konkursów rocznie.
2. Wymogi formalne dla składanych prac konkursowych były niezwykle rygorystyczne, m.in. ze względu na ochronę Skarpy Warszawskiej.
3. MHP stwarza możliwość połączenia dwóch stron Jazdowa – terenu Zamku Ujazdowskiego z terenem Osiedla Jazdów.
4. Budowa nad Trasą Łazienkowską, mimo że wymaga zbudowania kładki, zwiększa koszty MHP o ok. 12-13 procent – nie jest to koszt tak znaczny, biorąc pod uwagę możliwość połączenia w ten sposób dwóch stron Jazdowa.
5. Projekt MHP nie wymaga wyburzenia żadnego domku fińskiego.
6. O teren „domków fińskich” (dokładnie dwóch) zawadza nie bryła muzeum, a jedynie rampa, którą samochody dostawcze będą zjeżdżać do podziemi muzeum.
7. Inne pomysły na lokalizację Muzeum zostały wykluczone ze względu na obowiązujące na danych terenach miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (Natolin, Pole Mokotowskie przy ul. Waryńskiego), inne wyobrażenia charakteru przestrzeni (funkcje rekreacyjne Cypla Czerniakowskiego) czy niewystarczające parametry przestrzeni wystawienniczej (zbyt niskie pomieszczenia nieprzydatne dla potrzeb wystawienniczych w potencjalnie odbudowanym według oryginalnych planów Pałacu Saskim).
8. Muzeum może być funkcjonalnie związane z działaniami obejmującymi „domki fińskie”.

1. MHP ze względu na swoją dużą kubaturę oraz formę niedopasowaną do otoczenia zdominuje teren i zaprzepaści szanse na stworzenie w tym miejscu kameralnej enklawy.
2. Obawy dotyczą również ochrony Skarpy – nie tylko jej zwartości, lecz również wyjątkowych walorów przyrodniczych.
3. Kubatura Muzeum zaburza historyczny układ Osi Stanisławowskiej.
4. Prace budowlane związane z budową Muzeum mogą zdegradować teren Osiedla Jazdów.
5. Podczas prac przygotowawczych może się okazać (co jest prawdopodobne), że na tym terenie znajdują się elementy osady, które będą wymagały stworzenia stanowisk archeologicznych – a to znowu odłoży w czasie jakiegokolwiek plany związane z Osiedlem Jazdów.
6. Planowana możliwość wjazdu autokarów (bez postoju, jedynie dowóz gości Muzeum) na ulicę Jazdów, aż do okolic dzisiejszej kładki prowadzącej do CSW, zmieni spokojny charakter tej ulicy i całego Osiedla.
7. Niepewność co do terminu rozpoczęcia prac związanych z MHP (co zakłada wcześniejsze zabezpieczenie środków na inwestycje w budżecie państwa) może powodować ciągłe poczucie tymczasowości rozwiązań dla Osiedla Jazdów.
8. Funkcjonalne połączenie terenu Osiedla Jazdów z MHP może w rzeczywistości oznaczać sprowadzenie domków do roli służebnej wobec Muzeum, co może prowadzić do zamiany tego terenu w skansen.
9. MHP nie musi być zlokalizowane w tym miejscu.

OŚWIADCZENIE ZAMIESZCZONE NA PROŚBĘ PRZEDSTAWICIELI MUZEUM HISTORII POLSKI,
Z DNIA 24.09.2014 R.

„Muzeum Historii Polski, od początku przygotowywanych założeń dla lokalizacji budowy siedziby i ogłoszonego konkursu architektonicznego, nie zakładało jakiejkolwiek ingerencji w istniejącą zabudowę osiedla domków fińskich na Jazdowie. Zwycięzca konkursu architektonicznego Bohdan Paczowski podkreślał wartość istnienia tam domków fińskich jako trwałego elementu powojennej historii miasta. Lokalizacja siedziby MHP ma na celu podniesienie rangi i wykorzystania tej wyjątkowej lokalizacji dla stworzenia jeszcze aktywniejszego ośrodka działań kulturalnych z istniejącymi tam już Instytucjami kultury. Aprobujemy również wszelkie pozytywne projekty organizacji NGO odnoszące się do sąsiedztwa Muzeum, które pojawiły się podczas prowadzonych konsultacji społecznych, służące wspólnemu rozwojowi tego miejsca, bez ingerowania z naszej strony w ich zakres i formę, a raczej z propozycją współpracy ze strony Muzeum. Rozumiemy, iż działa tutaj zasada wzajemności. Muzeum Historii Polski nie otrzymało dotychczas żadnych formalnych decyzji od Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie ewentualnych zmian lokalizacji siedziby Muzeum. Zgodnie z ostatnią decyzją Rady Miasta zmiany w Studium dotyczące lokalizacji Muzeum w rejonie Jazdów będą nadal uzgadniane i procedowane, a sama decyzja o zmianach w Studium przeniesiona została do II etapu uzgodnień do wyjaśnienia w ciągu kilku najbliższych miesięcy.”

Koncepcja wypracowana przez uczestników warsztatów – część I: Idea i misja

Wprowadzenie – dlaczego pomysł na Jazdów jest potrzebny Warszawie?

BUDOWA KAPITAŁU SPOŁECZNEGO JAKO JEDNO Z KLUCZOWYCH WYZWAŃ WSPÓŁCZESNEJ POLSKI

Jednym z głównych wyzwań, z którymi zмага się polskie społeczeństwo od 1989 r. do dzisiaj, jest budowanie samorządnego, przedsiębiorczego społeczeństwa obywatelskiego. Niezbędnym warunkiem sukcesu w tym procesie jest silny kapitał społeczny, czyli w pewnym skrócie zaufanie, jakim nawzajem darzą się ludzie, warunkujące ich zdolność do współpracy dla wspólnego dobra, a nie dbania jedynie o indywidualne interesy. Kapitał społeczny jest jednym z głównych czynników wpływających na zdolność obywateli do kooperacji, kreatywności, umiejętności wspólnego rozwiązywania problemów. Czynniki te mają z kolei zasadniczy wpływ na wzrost gospodarczy i innowacyjność, przesuwają również ciężar rozwiązywania problemów społecznych z państwa i jego instytucji na obywateli.

Niestety, choć od przełomu transformacyjnego w Polsce minęło już 25 lat, wskaźniki kapitału społecznego nadal należą do najniższych w Europie. Według European Social Survey niespełna 11% Polaków powyżej 18. roku życia deklaruje, że ufa innym ludziom. Prawie połowa Polaków wyraża niskie zainteresowanie troską o dobro wspólne, a wskaźnik ten wyraźnie obniżył się w porównaniu z 2005 r. Polaków charakteryzuje też niska aktywność obywatelska. Polski sektor pozarządowy jest niewielki, organizacje pozarządowe działają niestabilnie, mają niepewną sytuację finansową i organizacyjną, zaś brak środków finansowych na działalność stanowi jedną z istotnych przeszkód w rozwoju trzeciego sektora.

Nic dziwnego więc, że w Raporcie Polska 2030, przygotowanym w 2009 r. przez Zespół Doradców Strategicznych Prezesa Rady Ministrów, jako jedno z kluczowych wyzwań strategicznych wskazano wzmocnienie kapitału społecznego, zaś rozmaite opracowania eksperckie przygotowywane zarówno na zlecenie instytucji państwowych, jak i przez niezależne organizacje, dowodzą konieczności podjęcia szeregu działań mających na celu wzmocnienie

kapitału społecznego oraz aktywności obywatelskiej.

SPOSOBY BUDOWANIA KAPITAŁU SPOŁECZNEGO A POMYSŁ NA JAZDÓW

W Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2012, opracowanej przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, jako jeden z głównych celów operacyjnych wskazano kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji. Działania na rzecz realizacji tego celu to m.in. wspieranie projektów edukacyjnych i animacyjnych w zakresie działań eksperymentalnych i nowatorskich oraz wsparcie innowacyjnych projektów animacji społecznej i kulturalnej realizowanych przez instytucje publiczne i organizacje społeczne.

Istotnym sposobem wzmacniania kapitału społecznego jest także wspieranie oddolnych i lokalnych inicjatyw. Dlatego też to samorządy lokalne mają szczególnie rolę w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi i lokalnymi. To właśnie samorządy są zobowiązane do podejmowania działań stwarzających tego rodzaju organizacjom warunki do działania, wypracowania różnorodnych inicjatyw i ich realizacji.

Doświadczenie krajów zachodnich dowodzi, że jednym z warunków budowania się kapitału społecznego jest tworzenie przestrzeni i miejsc, w której różni ludzie i organizacje mogą spotykać się, razem pracować i wymieniać się pomysłami. Przykładem takich miejsc są: Centrum Innowacji Społecznych w Toronto (socialinnovation.ca), Centrum Innowacji Społecznych w Nowym Jorku (nyc.socialinnovation.org), Impact Hub w Berlinie (impacthubberlin.net) czy centrum La Ruche w Paryżu (la-ruche.net).

Wypracowana podczas konsultacji społecznych wizja Jazdowa stanowi zatem odpowiedź na istotną potrzebę budowania w Polsce kapitału społecznego i wpisuje się w strategię rozwoju kapitału społecznego przyjętą przez polski rząd, jak również w światowe trendy tworzenia miejsc sprzyjających rozwojowi i innowacyjności.

IDEA

Uczestnicy konsultacji wskazali, że Jazdów powinien zostać przeznaczony na działania edukacyjne, kulturalne i społeczne organizacji pozarządowych, grup nieformalnych, uczelni, instytucji kultury i reprezentantów samorządu.

To miejsce, w którym różnego rodzaju organizacje mogłyby korzystać z terenu oraz istniejącej („domków fińskich”) i ewentualnie nowo powstałej infrastruktury, wynajmując je na preferencyjnych zasadach. Wiodącym tematem działań organizacji będzie rozwijanie, eksperymentowanie i realizacja pomysłów mających na celu rozwiązywanie problemów przestrzeni publicznej i partycypacji mieszkańców w zarządzaniu miastem, a także budowanie życia wspólnotowego wśród mieszkańców Warszawy i grup o różnych zainteresowaniach. Na Jazdowie powinna powstać przestrzeń do swobodnego tworzenia pomysłów, wymiany idei, nowoczesnej edukacji oraz dyskusji i debaty.

Jazdów powinien więc pełnić w przeważającej mierze funkcje społeczną, kulturalną, edukacyjną, a ich uzupełnieniem mogłyby być funkcje rekreacyjna i mieszkalna.

ZIELONY JAZDÓW

Każda ze wskazanych wyżej funkcji podporządkowana jest idei zachowania ogrodowego, zielonego charakteru tego miejsca i dodania do niego jedynie takich rozwiązań, które, zarówno jeśli chodzi o zabudowę, jak i tereny zieleni, nadałyby Jazdowowi walory przestrzeni w pełni dostępnej, otwartej i społecznie użytecznej. Ważne jest zachowanie w zagospodarowaniu Jazdowa tego, co najcenniejsze: zieleni (zarówno wysokiej, czyli drzewostanu, jak i ogrodowej, przez lata pielęgnowanej przez mieszkańców Osiedla) oraz istniejącej zabudowy, drewnianej i murowanej, niosącej w sobie znaczący fragment historii regionu.

Zakres proponowanych funkcji Jazdowa uczyniłby go terenem otwartym dla wszystkich mieszkańców Warszawy i osób odwiedzających miasto.

Gros projektów i wydarzeń, jakie mogłyby mieć tu miejsce, powinno opierać się przede wszystkim na zasadach ekonomii społecznej i być dostępnymi dla każdego. Ograniczony zostaje zatem ich stricte komercyjny wymiar. Drobne formy usług nie są wykluczone, ale bogactwo tego terenu powinno zależeć nie od kapitału ekonomicznego, a społecznego. Udostępnienie fragmentu miasta, który uczestnicy uznali za najbardziej wartościowy, wszystkim mieszkańcom, niezależnie od zasobności portfela, mogłoby stać się pozytywnym przykładem na odwrócenie niekorzystnego trendu, w którym cenne tereny oferowane są tylko pewnym dobrze sytuowanym grupom, prowadząc do wyludniania się obszarów śródmiejskich.

Dlaczego warto realizować ten projekt właśnie na Jazdowie?

Świadomi atrakcyjności i wysokiej wartości komercyjnej terenu Jazdowa (lokalizacja w centrum miasta, w otoczeniu parków), uczestnicy wskazali szereg argumentów uzasadniających, dlaczego proponowany przez nich pomysł na wykorzystania terenu Jazdowa stanowi najlepszy sposób wykorzystania jego potencjału.

- 1 Na terenie Jazdowa istnieje już infrastruktura w postaci domków fińskich, która przy relatywnie niewielkich nakładach pozwoli na szybkie wdrożenie pierwszych działań wpisujących się w nakreśloną ideę. Jak niewiele potrzeba, by Jazdów zaczął żyć i działać, dowodzą działania zrealizowane tam w latach 2013–2014 przez organizacje pozarządowe.
- 2 Chęć zaangażowania, jak i wsparcia realizacji koncepcji zarówno przez mieszkańców Jazdowa, jak i organizacje pozarządowe, które korzystały już z infrastruktury Jazdowa i które chciałyby kontynuować i rozwijać tam swoją działalność, daje gwarancję wsparcia organów miasta i Dzielnicy Śródmieście we wdrożeniu proponowanej koncepcji.
- 3 Pomysł na wykorzystanie Jazdowa do celów szeroko pojętej działalności kulturalnej i działalności organizacji samorządowych zyskał duże poparcie wśród mieszkańców Śródmieścia, którzy jako jeden z projektów do realizacji w ramach budżetu partycypacyjnego wskazali Rotacyjny Dom Kultury na Jazdowie. Pomysł ten jest w pełni zgodny z proponowaną ideą Jazdowa.

- 4 Umieszczenie Jazdowa w pobliżu takich miejsc, jak Centrum Sztuki Współczesnej, Instytut Teatralny, Główna Biblioteka Lekarska, ambasady Niemiec i Francji oraz Szkoła Podstawowa nr 12 i Przedszkole nr 129 stwarza możliwość synergii z działalnością tych instytucji, zaś zaproponowany pomysł na wykorzystanie Jazdowa wzmacnia i poszerza istniejącą kulturalno-edukacyjną funkcję tej części Warszawy.
- 5 Fakt lokalizacji Jazdowa w centralnej części Warszawy, na szlaku spacerowym Alei na Skarpie, sprzyja jego odwiedzaniu przez warszawiaków, którzy przy okazji spacerów będą mieli okazję zapoznać się z ofertą Jazdowa i skorzystać z niej, tym samym angażując się w działania mające na celu budowanie kapitału społecznego.
- 6 Innowacyjny na skalę Polski zaproponowany charakter i profil działalności na terenie Jazdowa może sprawić, że teren ten będzie atrakcyjny dla mieszkańców Warszawy i turystów, dla których dodatkową zachętą będą jego walory rekreacyjne.
- 7 Wreszcie, nie bez znaczenia jest historia tego terenu. Jazdów to korzenie Warszawy. Znane początki grodu Jazdów sięgają XII wieku, co daje mu pierwszeństwo w rankingu najstarszych osad miasta. Tutaj też biło źródło odbudowy Warszawy po zniszczeniach wojennych. W 1945 roku na terenie Jazdowa założono osiedle mieszkalne dla pracowników Biura Odbudowy Stolicy. Drewniane domki pochodziły z reparacji wojennych przekazanych ZSRR przez Finlandię. Następnie zostały one „sprezentowane” Polsce. Wcześniej, przed II wojną światową, dobrze funkcjonował tu Szpital Ujazdowski. Był swojego rodzaju „miastem w mieście”. Samowystarczalność zapewniał sobie dzięki własnym szklarniom, ogrodom i magazynom. Jego pozostałościami są m.in. zabudowania Instytutu Teatralnego, przedszkola, oddziału Szpitala Nowowiejskiego i tzw. „budynku dawnej łaźni / stomatologii”, wszystkie ujęte w gminnej ewidencji zabytków.

To tu rodziła i odradzała się Warszawa, zarówno w sensie społecznym, jak i całkowicie namacalnym, architektonicznym. Można zatem powiedzieć, że Jazdów stanowi miejsce w sensie antropologicznym: łączy czas z przestrzenią. Stanowi opozycję do współczesnych „nie-miejszc”, które wszędzie są takie same i pozbawione swego, lokalnego koloru. Proces odradzania, powstawania, kreacji przestrzeni miejskiej (społecznej, publicznej, wspólnej) jest zatem elementem tożsamości tego fragmentu Warszawy. Powrót idei odradzania się Warszawy w formie cieszących się popularnością wydarzeń animowanych podczas oddolnie zorganizowanej inicjatywy „Otwarty Jazdów” dobitnie świadczy o tym, że miejsce to jest w szczególny sposób predestynowane do tego rodzaju działań.

Nie kwestionując zatem potrzeb miasta w zakresie ujętym w studium zagospodarowania przestrzennego, który na terenie Jazdowa przewiduje budowę budynków administracji publicznej i ambasad, wskazano na unikalną szansę wykorzystania tego terenu w sposób najpełniej wykorzystujący jego walory i potencjał. Proponowany sposób wykorzystania terenu Jazdowa uczyni z tego miejsca teren użyteczności publicznej w pełnym tego słowa znaczeniu.

Co według uczestników warsztatów należałoby zrobić, aby pomysł został zrealizowany?

1 Uczestnicy zaproponowali zmianę zapisów Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m.st. Warszawy. Z terenu Jazdowa, obecnie opisanego jako teren usług administracji z dopuszczeniem zabudowy o wysokości do 12m, powinno wyodrębnić się teren będący przedmiotem konsultacji i zapisać jego funkcję jako terenu usług kultury, z dopuszczonymi funkcjami towarzyszącymi funkcji podstawowej, np. usługową, z zabudową pawilonową z zachowaniem powierzchni biologicznie czynnej na poziomie minimum 70%.

2 Po drugie, aby wizja mogła zostać zrealizowana, Jazdów powinien stać się terenem o pewnej autonomii, której ramy wyznaczane są w procesie społecznego, w pełni przejrzystego procesu podejmowania decyzji. Warto zatem stworzyć model zarządzania tą przestrzenią z udziałem mieszkańców oraz zbadać jego prawne i instytucjonalne możliwości. Powinno to stać się przedmiotem merytorycznego dialogu prowadzonego pomiędzy specjalistami z właściwych dziedzin, reprezentantami władz samorządowych i mieszkańców. Wypracowany w ten sposób model, wprowadzony na Jazdowie w małej skali, z czasem może stać się wzorcem podobnych rozwiązań w innych częściach miasta, co, biorąc pod uwagę coraz częściej występujące konflikty o przestrzeń, ma ogromne znaczenie.

Proponowany pomysł uwzględnia fakt, że teren Jazdowa stanowi własność miejską, zawiera jednak postulat, aby podejmowanie decyzji (w szczególności dotyczących zasad zagospodarowania, programu kulturalno-społecznego, rewaloryzacji zieleni, zabudowy) zostało oparte na modelu zarządzania, który będzie uwzględniał następujące kwestie:

- powołanie organu będącego czymś na kształt „Rady Osiedla”, gromadzącego przedstawicieli organizacji działających na terenie Osiedla, instytucji sąsiadujących, przedstawicieli władz miasta i dzielnicy oraz mieszkańców niezrzeszonych;

- samorządność, tzn. decyzje dotyczące terenu Osiedla powinny być na bieżąco uzgadniane z Radą Osiedla;
- rotację władz – członków Rady Osiedla;
- przejrzystość procedur;
- współuczestnictwo;
- promowanie rozwiązań ekologicznych w proponowanym programie działań i dopuszczalnej infrastrukturze;
- umacnianie publicznego, otwartego charakteru terenu.

Stworzenie szczegółowego regulaminu Osiedla pozostawałoby w gestii grup, które weszłyby w skład „Rady Osiedla”.

3

Po trzecie, uczestnicy położyli nacisk na potrzebę dyskusji o finansowaniu pomysłu. Wstępne wyniki ich rozważań pozwalają stwierdzić, że idea zagospodarowania Jazdowa jest możliwa do realizacji przy prawdopodobnie relatywnie niskich nakładach, zaś proponowane zasady korzystania z infrastruktury Jazdowa gwarantują jego samowystarczalność. Jako że jednak wyznaczony zakres konsultacji społecznych nie uwzględnił odrębnej dyskusji na temat finansowania propozycji zagospodarowania Jazdowa, podkreślona została konieczność uzupełnienia konsultacji społecznych o wypracowanie propozycji w tym zakresie (które mogłoby mieć miejsce podczas ewentualnego dodatkowego spotkania w sprawie pomysłów na tymczasowe zagospodarowanie terenu Jazdowa).

Pomysły realizacyjne

Uczestnicy warsztatów opracowali szczegółowe pomysły na zagospodarowanie terenu i jego funkcjonowanie (przedstawione dalej), z zastrzeżeniem, iż nie jest to katalog wyczerpujący. Mogą one stanowić jedynie punkt wyjścia lub inspirację dla osób, które będą tu realizować projekty w przyszłości. Fakt, że zajęto się nimi szczegółowo, wynikał z przekonania, że każdy wizjonerski i innowacyjny pomysł ujęty w konkretne ramy nabiera bardziej realnych kształtów, staje się bardziej

namacalny i dowodzi, że jego realizacja jest możliwa.

Niezwyczajnie istotnym elementem pomysłu są natomiast wnioski dotyczące ochrony prawnej istotnych elementów obecnego charakteru terenu Jazdowa oraz zagwarantowanie możliwości realizacji koncepcji poprzez odpowiednie zapisy w dokumentach planistycznych. Uczestnicy uznali, że zapisy takie są niezbędne, aby koncepcja miała szansę zostać wcielony w życie, niezależnie od zawirowań politycznych.

Koncepcja wypracowana
przez uczestników
warsztatów – część II:
Postulaty dotyczące
rozwiązań szczegółowych
(wkład do dokumentów
planistycznych)

domki fińskie - zamieszkałe

domki fińskie - działalność społeczna,
kulturalna i edukacyjna

otwarta "brama" do Osiedla Jazdów

budynki, które powinny znaleźć się
w rejestrze zabytków

lampy nawiązujące charakterem
do oświetlenia Agrykoli

ambasada

szkoła

przedszkole

szpital

przykładowa nowa zabudowa,
z zachowaniem powierzchni
biologicznie czynnej na poziomie
minimum 70%

maksymalna wysokość
ogrodzeń 1,2 m

Grupa wspólna

variant minimalny
zagospodarowania terenu

źródło wody
oligocenńskiej

makieta Szpitala
Ujazdowskiego

stacija
Veturilo

jeden lub dwa domki zachować
w stanie możliwie oryginalnym

Park Ujazdowski

Skwer Dialogu
Społecznego

ścieżka rowerowa na Skarpie

otwarte furtki do Parku Ujazdowskiego

główny ciąg pieszo-jezdny

połączenie Parku Ujazdowskiego ze skrajem Skarpy

Uwagi wstępne

1. Teren Osiedla Jazdów powinien być krajobrazową i funkcjonalną całością, która uwzględnia sąsiedztwo okolicznych instytucji kultury i placówek administracji oraz powiązania przestrzenne, takie jak Oś Stanisławowska, Skarpa Warszawska i Plac Na Rozdrożu.
2. Dla podkreślenia odrębnego, spójnego charakteru terenu warto nadać mu właściwą nazwę, której wybór powinien być przedmiotem dalszych ustaleń z mieszkańcami Warszawy. Inspiracją mogą być hasła:
 - Wolne Miasto Jazdów – WMJ (związane z ideą „wolnych miast” i slow city);
 - Cała Warszawa buduje Jazdów/Nowe Biuro Odbudowy Warszawy – nawiązujące do społecznego, oddolnego charakteru podejmowanych tu działań;
 - Jazdów buduje Warszawę/Gniazdo Jazdów – odnoszące się do Jazdowa jako pierwszego grodu Warszawy i Biura Odbudowy Stolicy;
 - Zdrowie na Jazdowie/Miasto Ogród Jazdów Zdrój – odwołujące się do idei miasta przyjaznego mieszkańcom, przedwojennego Szpitala Ujazdowskiego, zielonych płuc Warszawy i ogródków społecznościowych;
 - Ambasada idei – odwołujące się do sąsiedztwa placówek dyplomatycznych, promujące ideę miejsca, które może być źródłem nowatorskich rozwiązań dla miasta.
3. Jazdów powinien być otwarty dla wszystkich mieszkańców Warszawy i osób odwiedzających miasto, dlatego rozwiązania powinny być dopasowane zarówno do potrzeb:
 - mieszkańców Warszawy, którzy będą tu szukać możliwości aktywnego wypoczynku i udziału w działaniach społecznych, kulturalnych lub edukacyjnych;
 - organizacji trzeciego sektora, grup nieformalnych, pracowników

urzędów miejskich i dzielnicowych oraz innych instytucji publicznych, które we współpracy z Radą Jazdowa będą mogły realizować tu projekty mające charakter laboratoryjnych/eksperymentalnych;

- pracowników okolicznych instytucji, którzy znajdą tu podstawową infrastrukturę, pozwalającą im aktywnie odpocząć lub zjeść ciepły posiłek w rozsądnych granicach cenowych;
- osób starszych i rodzin z dziećmi, którzy znajdą tu przestrzeń dedykowaną specjalnie dla nich;
- turystów, którzy znajdą tu możliwość odpoczynku oraz udziału w oryginalnych wydarzeniach tworzących prawdziwą markę miasta.

Funkcje podstawowe

4. Jazdów powinien pełnić w przeważającej mierze funkcje społeczną, kulturalną, edukacyjną, a ich uzupełnienie stanowią funkcje rekreacyjna i mieszkalna.
5. Każda z funkcji powinna być podporządkowana idei zachowania ogrodowego, zielonego charakteru tego miejsca i dodania do niego jedynie takich rozwiązań, które, zarówno jeśli chodzi o zabudowę, jak i tereny zieleni, nadadzą Jazdowowi walory przestrzeni w pełni dostępnej, otwartej i społecznie użytecznej.
6. Funkcja społeczna rozumiana jest jako działania mające na celu wyznaczanie nowych kierunków rozwoju miasta, opartych na ekonomii społecznej, społecznym udziale w procesie podejmowania decyzji, a także takich, które ze względu na swój eksperymentalny charakter mogą być wypróbowane w małej skali na terenie Jazdowa.
7. Funkcja kulturalna rozumiana jest jako, po pierwsze, działania mające na celu promocję historii Jazdowa jako miejsca narodzin Warszawy i symbolu odrodzenia miasta po zniszczeniach wojennych; po drugie, jako działania będące plenerowym uzupełnieniem oferty okolicznych instytucji

kultury i ambasad.

8. Funkcja edukacyjna rozumiana jest jako działania w zakresie historii tego miejsca, ekologii, społecznego ogrodnictwa, zdrowia, architektury eko oraz zrównoważonego rozwoju miasta. Funkcja edukacyjna to również ochrona istniejących tu placówek szkolnej i przedszkolnej oraz działania będące rozszerzeniem ich oferty. Jej trzecim wymiarem funkcji edukacyjnej są działania prowadzone przez uczelnie wyższe (jak Uniwersytet III Wieku, Uniwersytet Dzieci, realizacja projektów ze studentami).

Funkcje towarzyszące

9. Funkcja rekreacyjna powinna być nierozzerwalnie związana z charakterem miejsca i wzmacniać jego potencjał. Urządzenia służące realizacji tej funkcji nie powinny ograniczać powierzchni biologicznie czynnej i wymagać utworzenia dodatkowej utwardzonej powierzchni. Jej zadaniem byłoby przede wszystkim podkreślenie walorów miejsca tzn. widoku ze Skarpy, dawanie okazji do zatrzymania się w tym miejscu na dłużej i/lub do aktywnego wypoczynku. W ramach urządzeń możliwe byłyby m.in. siłownia plenerowa położona u szczytu Skarpy z widokiem w stronę Wisły, naturalny plac zabaw dla dzieci na stoku Skarpy i/lub park linowy, hamaki między drzewami, stacja rowerowa, źródło wody oligoceńskiej (wymagałoby jedynie ponownego uruchomienia); oprócz tego warto wpisać Jazdów w przebieg trasy biegówkowej.
10. Funkcja mieszkalna powinna być stałą funkcją towarzyszącą, ponieważ jest gwarancją dbałości o teren i jego bezpieczeństwa. Pod funkcję mieszkalną przeznaczona powinna być stała liczba domków, zbliżona do tej, jaka dziś wykorzystana jest pod tę funkcję (od 10 do 13 domków). Zamieszkane powinny pozostać te domki, które obecnie są zamieszkane, czyli funkcja ta działa w pewnym rozproszeniu, bez strefowania. Pierwszeństwo w zamieszkiwaniu powinni mieć obecni mieszkańcy, ale warto byłoby zmienić umowy, zakładając inwentaryzację terenu i domku oraz spis infrastruktury.

11. W ramach wszystkich wyżej wymienionych funkcji powinny być dopuszczone nieuciążliwe drobne usługi (typu kawiarnia, mały sklep z artykułami spożywczymi, czy warsztat rzemieślniczy), w szczególności oparte na zasadach ekonomii społecznej, z preferencją usług wykonywanych osobiście; wykluczony powinien być natomiast handel wielkopowierzchniowy.

Zielen

12. Przez utrzymanie i ochronę terenów zieleni rozumiana jest jej inwentaryzacja, rewaloryzacja i restaurowanie, dopuszczenie możliwości tworzenia ogrodów społecznościowych i tematycznych, zachowanie ogrodowego (nie parkowego) charakteru miejsca oraz zachowanie powierzchni biologicznie czynnej (PBC) na poziomie minimum 70%. Zmiany w zakresie zieleni, szczególnie dotyczące wycinki drzew, powinny być konsultowane ze społecznością Jazdowa.

Zabudowa

13. W kwestii zabudowy zaproponowano:
 - zachować istniejącą zabudowę drewnianą (27 domków) i murowaną będącą pozostałością Szpitala Ujazdowskiego (ujęte w gminnej ewidencji zabytków); są to 3 budynki: ul. Jazdów 5, 8a, 10a/10b);
 - dopuścić lokowanie nowej zabudowy, i rozbudowę zabudowy istniejącej, jedynie w nawiązaniu charakterem i skalą do obecnej zabudowy drewnianej („domków fińskich”), przy zastosowaniu lekkich, ekologicznych rozwiązań materiałowych; jej powierzchnia nie powinna przekraczać ok. 100 m² rzutu i 5 metrów wysokości;
 - umożliwić stosowanie w nowej zabudowie zarówno dachów płaskich jak i skośnych, płaskie powinny mieć charakter zielony (ogrody na dachu), natomiast skośne zachowywać kąt dachów istniejących domków fińskich;

- dopuścić stawianie altan towarzyszących domkom i nowej zabudowie (do 25 m² rzutu);
 - dopuścić budowanie lekkich tęczników między domkami.
14. Wielkość terenu przynależnego domkom powinna być określona poprzez status quo, np. ograniczenie terenu żywopłotem, i wpisana do umów zawierających „spis rzeczy” na wzór umów najmu mieszkania.
15. Od jednego do trzech domków powinno zostać zachowane w stanie najbardziej zbliżonym do pierwotnego – jako przykład oryginalnych domków fińskich, możliwe jest lokowanie w nich funkcji określonych jako dopuszczone w ramach Jazdowa; proponuje się wybór spośród numerów: 5a/3, 3/17, 10/8; wybrane domki powinny zostać umieszczone w rejestrze zabytków.
16. Do rejestru zabytków powinna być wpisana zabudowa murowana będąca pozostałością Szpitala Ujazdowskiego (obecnie ujęte są jedynie w gminnej ewidencji zabytków). Są to budynki nr 5, 8a i 10a/10b.
17. Powinna być dopuszczona zabudowa szklarniowa na potrzeby edukacji ekologicznej, ogrodów społecznościowych i drobnych usług.
18. Centrum Jazdowa powinien stanowić Skwer Dialogu Społecznego, który już dziś funkcjonuje pod tą nazwą.
19. Możliwe byłyby odstępstwa od ww. zasad dotyczących zmian w zabudowie, ale jedynie po uzyskaniu zgody społeczności Jazdowa, z którą powinny być konsultowane wszelkie projekty budowlane.

Ogrodzenia

20. Wokół wszystkich funkcji powinny być dozwolone niskie ogrodzenia do 1,2m; osadzenie ogrodzenia w podłożu ma umożliwiać migrację małych zwierząt; dozwolonymi materiałami są drewno lub żywopłoty.

21. Istniejące żywopłoty powyżej 1,2 m mogą pozostać, ale wszystkie pozostałe ogrodzenia powyżej 1,2 powinny zostać zlikwidowane i/lub zastąpione „przepisowymi”.

Elementy wyposażenia terenu

22. Dopuszczone mogą być wszystkie urządzenia wynikające z funkcji podstawowych i towarzyszących, które nie zabierają PBC, w tym lekkie obiekty wystawiennicze.
23. Warto jest uzupełnić i ujednolicić istniejącą infrastrukturę typu: kosze na śmieci, „psie pakiety”, ławki.
24. Powinny być dopuszczone wystawy eksperymentalnej architektury w skali 1:1; taka ekspozycja nie powinna na stałe ingerować w teren, ale dopuszcza się tu pewną swobodę przyjętych rozwiązań, obostrzeniem powinien być maksymalny czas ekspozycji – 2 lata; i konieczność wykorzystania powstałego w ten sposób obiektu na jedną z funkcji określonych jako podstawowe lub towarzyszące.

Drogi i komunikacja

25. Ulica Jazdów powinna stanowić główną, reprezentacyjną ulicę Jazdowa; powinna być strefą ruchu spokojnego, ciągiem pieszo-jezdnym z ograniczoną możliwością wjazdu tylko dla samochodów dostawczych (na potrzeby realizowanych tu funkcji), mieszkańców i organizacji społecznych.
26. Powinno się wzmocnić główne szlaki komunikacyjne łączące teren Jazdowa z sąsiadującymi terenami:
- warto stworzyć trzy przejścia z Parku Ujazdowskiego (tzn.

otworzyć dwie istniejące furtki na skrajnych punktach ogrodzenia i stworzyć trzecią furtkę pośrodku, w miejscu, w którym kiedyś taka się znajdowała);

- powinno się połączyć Skarpę Warszawską z Placem Na Rozdrożu specjalną, wyodrębnioną ścieżką rowerową.

27. Rekomendowane jest oznaczenie wejść do Jazdowa od strony Skarpy, ul. Górnośląskiej, kładki prowadzącej do CSW i Placu Na Rozdrożu (w formie otwartej 24h kwiatowej bramy/pergoli); jedna z bram (od ulicy Górnośląskiej) może nawiązywać do historycznie usytuowanej w tym miejscu bramy.

28. We wszystkich alejkach dopuszczony powinien być zarówno ruch pieszy, jak i rowerowy.

Nawierzchnie

29. Wszystkie nawierzchnie powinny być wodoprzepuszczalne, wyjątek powinna stanowić ulica Jazdów, gdzie proponuje się odstąpienie starego bruku (jeśli go nie ma – powierzchnia wodoprzepuszczalna) i stworzenie dodatkowego wąskiego pasa drogi wyłożonej czerwonym klinkierem – ułatwienie poruszania się dla osób na wózkach, rowerach (ale nie powinna to być odrębna ścieżka rowerowa) i podkreślenie wyjątkowego charakteru ulicy (wzorem może być fragment ulicy Gałczyńskiego w Warszawie położony najbliżej ulicy Ordynackiej).

30. Na terenie Osiedla Jazdów powinien obowiązywać zakaz parkowania; powinno być dopuszczane jedynie po jednym miejscu parkingowym przy funkcji mieszkalnej; o ile to konieczne, może zostać wyłożone ekokratami lub inną nawierzchnią wodoprzepuszczalną.

Oświetlenie

31. Oświetlenie Jazdowa powinno być kameralne; zaleca się przeprowadzenie konkursu na projekt oświetlenia tego miejsca – na wzór inicjatywy dla Zamku Ujazdowskiego.

32. Każdy rodzaj oświetlenia powinien być energooszczędny lub powinien czerpać energię ze źródeł odnawialnych.

33. Liczbę słupów oświetleniowych (nie punktów oświetleniowych, a słupów właściwie) powinno się ograniczyć do niezbędnego minimum, wyjątek stanowiłaby ulica Jazdów, na której proponuje się stworzenie ciągu latarni nawiązujących formą do oświetlenia Agrykoli; wzorem oświetlenia mogą być również kinkietowe lampy wiszące dawniej na budynkach Szpitala Ujazdowskiego.

Szyldy

34. W kwestii lokalizowania nośników reklamowych dla całego terenu objętego planem powinno się:

- nie dopuszczać umieszczania reklamy wolnostojącej za wyjątkiem słupów ogłoszeniowych;
- ustalić zakaz rozmieszczania nośników reklamy na budynkach z wyjątkiem reklam remontowo-budowlanych i szyldów;
- nie dopuszczać umieszczania nośników reklamy o ekspozycji dynamicznej;
- dopuszczać zaklejenie witryny lokalu elementami reklamowo-informacyjnymi, jeśli nie przekracza ono 10% całej powierzchni witryny.

35. Ustalenia dla szyldów na terenie Osiedla Jazdów:

- szyldy powinny być dopuszczone wyłącznie w obrębie kondygnacji parteru lub na ogrodzeniu otaczającym budynek, w którym dana działalność jest prowadzona;
- warto zakazać umieszczania więcej niż jednego szyldu informującego o podmiocie i prowadzonej działalności;
- postuluje się, aby kompozycja, wielkość, kolorystyka i grafika szyldów umieszczanych na elewacji budynku lub ogrodzeniu była indywidualnie dostosowana do kompozycji architektonicznej, charakteru budynku, jego skali i otoczenia oraz aby pozostawała w funkcjonalnym związku z użytkownikiem budynku;
- szyldy nie powinny przesłaniać otworów okiennych i wystawowych;
- powinno się dopuścić umieszczanie szyldów o elementach podświetlanych i neonów;
- powinny zostać dopuszczone niewielkie tabliczki informujące o sponsorach prowadzonej w budynku działalności, jeśli podporządkowane będą zasadom i warunkom umieszczania szyldów przygotowanych dla tego terenu.

36. Ponadto na terenie Osiedla Jazdów:

- powinno się dopuścić umieszczanie tablic informacyjnych (np. z mapą Osiedla) oraz innych niż miejski system informacyjny oznakowań kierunkowych, wskazujących drogę do miejsca lub budynku znajdującego się na terenie Osiedla;
- powinno się dopuścić umieszczanie tablic ogłoszeniowych;
- zarówno tablice informacyjne, jak i tablice ogłoszeniowe oraz oznakowania kierunkowe muszą być elementem spójnej identyfikacji wizualnej Osiedla tzn. być dopasowane pod względem kompozycji, wielkości, kolorystyki i grafiki do jego charakteru.

Dobre Przykłady

- zarządzanie wg modelu spółdzielni
- zarządzanie wg modelu z Hrubieszowa: (www.nowyobywatel.pl/2013/01/16/utopia-w-hrubieszowie)
- Centrum Innowacji Społecznych w Toronto (www.socialinnovation.ca)
- Centrum Innowacji Społecznych w Nowym Jorku (www.nyc.socialinnovation.org)
- Impact Hub w Berlinie (www.impacthubberlin.net)
- La Ruche w Paryżu (www.la-ruche.net)
- rewitalizacja drewnianej zabudowy w Łodzi:

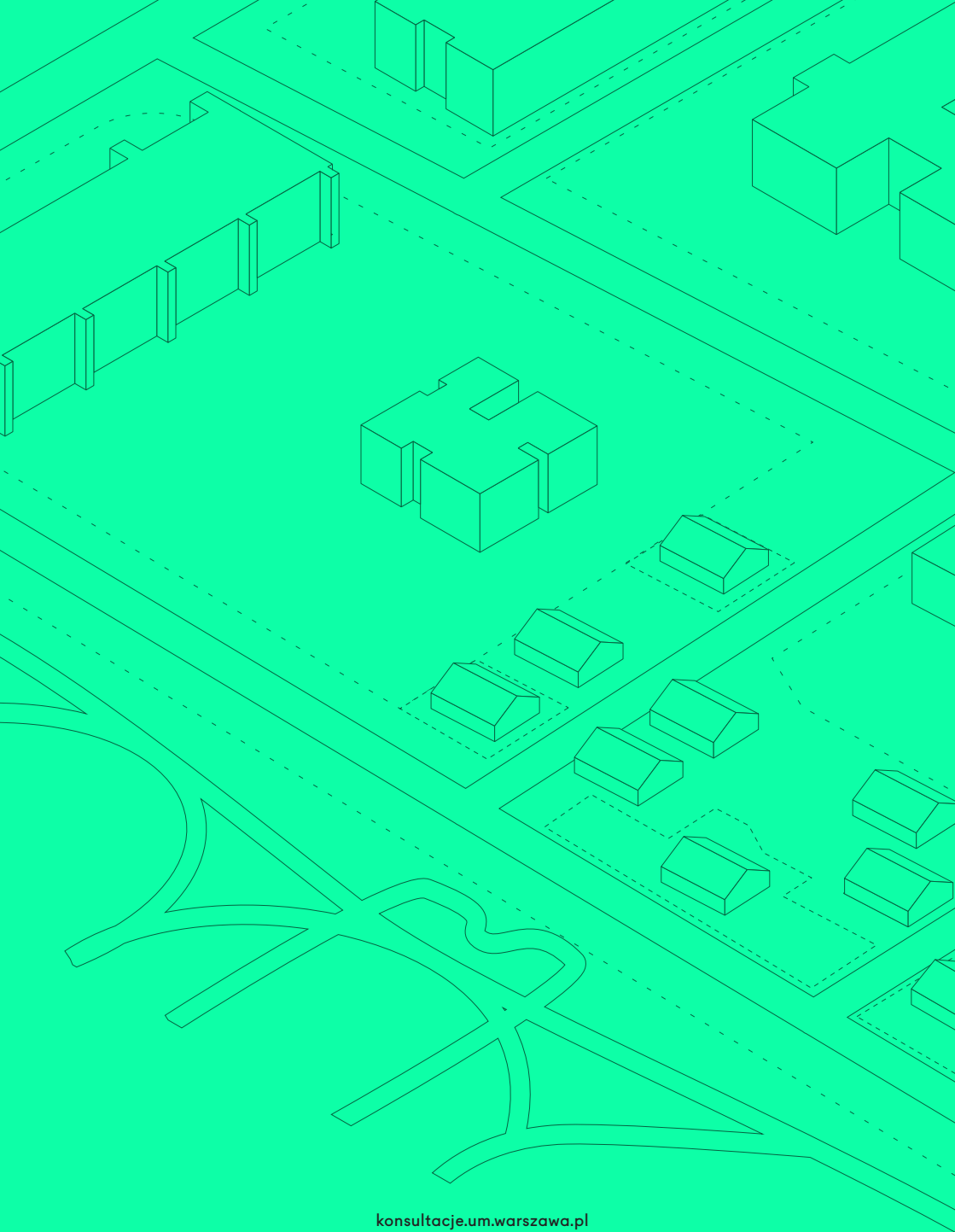

fot. Dariusz Śmiechowski

PODZIĘKOWANIA

Dziękujemy wszystkim uczestnikom za aktywny udział w warsztatach i zaangażowanie w opracowanie koncepcji. Mamy nadzieję, że czas, który poświęciliście na wspólną pracę, został dobrze wykorzystany.

Zespół warsztatów konsultacyjnych Osiedla Jazdów

konsultacje.um.warszawa.pl

Warszawa, październik 2014